

การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียน
เชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ LT ร่วมกับผังกราฟิก
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

วิทยานิพนธ์

ของ

ปุณยหนู วงศ์ลีดา

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน

มีนาคม 2566

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียน
เชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ LT ร่วมกับผังกราฟิก
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

วิทยานิพนธ์

ของ

ปุณยนุช วงศ์ลีดา

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน

มีนาคม 2566

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

DEVELOPMENT OF LEARNING ACTIVITIES FOR ENHANCING CREATIVE
WRITING ABILITY USING LEARNING TOGETHER WITH GRAPHIC
ORGANIZERS FOR MATHAYOMSUKSA 3 STUDENTS

BY

PUNYANUCH WONGSEEDA

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
The Master of Education Degree in Research of Curriculum and Instruction
at Sakon Nakhon Rajabhat University

March 2023

All Rights Reserved by Sakon Nakhon Rajabhat University

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์
 โดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ LT ร่วมกับผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ชื่อผู้ทำวิทยานิพนธ์ ปุณณนุช วงศ์สีดา

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... (รองศาสตราจารย์ ดร.สำราญ กำจัดภัย)	ประธานกรรมการสอบ (ดร.พจมาน ชำนาญกิจ)	กรรมการสอบและ ประธานที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์
..... (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จินดา ลาโพธิ์)	กรรมการสอบ แต่งตั้งเพิ่มเติม (รองศาสตราจารย์ ดร.ธนานันต์ กุลไพบุตร)	กรรมการสอบและ กรรมการที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์

.....
(ดร.จิระพร ราชสิงห์) กรรมการสอบ
ผู้ทรงคุณวุฒิ

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรรับรองแล้ว

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

.....
(ดร.พจมาน ชำนาญกิจ)
ประธานหลักสูตร
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

เมื่อวันที่ 22 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2566
 ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีเพราะผู้วิจัยได้รับความกรุณา และเอาใจใส่อย่างดียิ่งจาก ดร.พจมาน ชำนาญกิจ ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ รองศาสตราจารย์ ดร.ธนาวัฒน์ กุลไพบุตร กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณา ให้คำปรึกษา แนะนำ เอาใจใส่ในการดำเนินการวิจัยทุกขั้นตอน ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้ง เป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ ดร.อุษา ปราบหงษ์ รองศาสตราจารย์ ดร.สำราญ กำจัดภัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิจิตรา วงศ์อนุสิทธิ์ นายประยุทธ์ สุดสูง และนางสาวฉนิตาวรรณ โพธิ์ใหม่ ที่ได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ ให้คำแนะนำในการแก้ไข ปรับปรุงเครื่องมือ ที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ประจำสาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน ทุกท่าน ที่ได้กรุณาประสิทธิ์ประสาทวิทยาการความรู้ ทักษะและให้ประสบการณ์ที่ดี และมีคุณค่าแก่ผู้วิจัย

ขอขอบพระคุณ นายวินัย เปี่ยมลภชาติกุล ผู้อำนวยการโรงเรียนปลาปากวิทยา ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ และอำนวยความสะดวกในการดำเนินการวิจัยเป็นอย่างดี ตลอดจน คณะครู บุคลากรทางการศึกษา และนักเรียนโรงเรียนปลาปากวิทยา ทุกท่านที่ได้ให้ความร่วมมือเข้าร่วมกิจกรรมและให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัย

ขอขอบคุณเพื่อนนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน รุ่น 13 ที่เป็นกำลังใจในการศึกษาเล่าเรียน และขอขอบคุณ คุณศิวาภรณ์ เก่งสุวรรณ เจ้าหน้าที่ประจำสาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน ที่อำนวยความสะดวกในการศึกษา ตลอดหลักสูตร

คุณค่าและประโยชน์ของการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอมอบบูชาแต่ คุณพ่อ คุณแม่ และบูรพาจารย์ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาอบรมสั่งสอน ให้ผู้วิจัยเป็นอย่างดี ตลอดจน ให้การสนับสนุน ให้กำลังใจ จนผู้วิจัยบรรลุผลสำเร็จดังมุ่งหวัง

ปริญญช วงศ์สีดา

ชื่อเรื่อง	การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ LT ร่วมกับผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
ผู้วิจัย	ปุณยนุช วงศ์สีดา
กรรมการที่ปรึกษา	ดร.พจมาน ชำนาญกิจ รองศาสตราจารย์ ดร.ธนาพันธ์ กุลโพบุตร
ปริญญา	ค.ม. (วิจัยหลักสูตรและการสอน)
สถาบัน	มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ปีที่พิมพ์	2566

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) หาประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ LT ร่วมกับผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามเกณฑ์ 75/75 2) หาค่าดัชนีประสิทธิผลของกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ LT ร่วมกับผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 3) เปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ LT ร่วมกับผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนและหลังเรียน และ 4) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ LT ร่วมกับผังกราฟิก กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 จำนวน 32 คน โรงเรียนปลาปากวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นนครพนม ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ 2) แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ และ 3) แบบสอบถามความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าทีชนิดกลุ่มไม่เป็นอิสระกัน (Dependent Samples t-test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ LT ร่วมกับผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.19/84.69 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้เท่ากับ 75/75
2. กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ LT ร่วมกับผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สร้างขึ้นมีค่าดัชนีประสิทธิผล เท่ากับร้อยละ 75.41 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้เท่ากับร้อยละ 50
3. ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ LT ร่วมกับผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
4. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ LT ร่วมกับผังกราฟิก โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.25)

คำสำคัญ: กิจกรรมการเรียนรู้ การเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มร่วมมือ LT ผังกราฟิก

TITLE	Development of Learning Activities for Enhancing Creative Writing Ability Using Learning Together with Graphic Organizers for Mathayomsuksa 3 Students
AUTHOR	Punyanuch Wongseeda
ADVISORS	Dr. Potchaman Chamnankit Assoc. Prof. Dr. Thananun Kunpaibutr
DEGREE	M.Ed. (Research of Curriculum and Instruction)
INSTITUTION	Sakon Nakhon Rajabhat University
YEAR	2023

ABSTRACT

The purposes of this research were: 1) to develop learning activities for enhancing creative writing ability using Learning Together (LT) with graphic organizers for Mathayomsuksa 3 students to meet the efficiency criteria of 75/75, 2) to determine the effectiveness index of the developed learning activities to enhance creative writing abilities of Mathayomsuksa 3 students using LT with graphic organizers, 3) to compare the students' creative writing abilities before and after the intervention, and 4) to examine students' satisfaction with the developed learning activities. The sample, obtained through cluster sampling, consisted of 32 Mathayomsuksa students from class 3/1 at Plapakwittaya School under the Secondary Educational Service Area Office Nakhon Phanom. The research tools included five lesson plans, a creative writing ability test, and a satisfaction survey form. The statistics for data analysis were percentage, mean, standard deviation, and Dependent Samples t-test.

The findings were as follows:

1. The developed learning activities for enhancing creative writing abilities using LT with graphic organizers for Mathayomsuksa 3 students achieved the efficiency of 85.40/84.25, which was higher than the established criteria of 75/75.

2. The developed learning activities for enhancing creative writing abilities using LT with graphic organizers for Mathayomsuksa 3 students reached the effectiveness index of 75.41 percent, which was higher than the set criterion of 50 percent.

3. The students' creative writing abilities after the intervention were higher than those before the intervention at the .01 level of significance.

4. The students' satisfaction with the developed learning activities was overall at the highest level ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.25).

Keywords: Learning Activities, Creative Writing Ability, Learning Together, Graphic Organizers

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
คำถามของการวิจัย	4
ความมุ่งหมายของการวิจัย	4
สมมติฐานของการวิจัย	5
ความสำคัญของการวิจัย	6
ขอบเขตของการวิจัย	6
กรอบแนวคิดของการวิจัย	8
นิยามศัพท์เฉพาะ	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	12
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	14
วิสัยทัศน์	14
หลักการ	14
จุดหมาย	15
สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	15
คุณลักษณะอันพึงประสงค์	16
สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาไทย	17
การเขียนเชิงสร้างสรรค์	18
ความหมายของการเขียนเชิงสร้างสรรค์	18
ความมุ่งหมายของการเขียนเชิงสร้างสรรค์	19
องค์ประกอบของการเขียนเชิงสร้างสรรค์	20
ประเภทของงานเขียนเชิงสร้างสรรค์	20
แนวทางการส่งเสริมการเขียนเชิงสร้างสรรค์	21
ปัจจัยสำคัญการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์	24

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
แนวทางการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์	26
วิธีการวัดและประเมินผลการเขียนเชิงสร้างสรรค์	27
การเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือกัน (Cooperative Learning)	27
ความหมายการเรียนรู้แบบร่วมมือ	27
หลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ	28
ประเภทของกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียนรู้	29
รูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้	30
การจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้	32
การสอนด้วยกระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบแอลที (LT)	34
ข้อดีของกระบวนการกลุ่มร่วมมือกันเรียนรู้	37
ข้อจำกัดของกระบวนการกลุ่มร่วมมือกันเรียนรู้	38
ผังกราฟิก (Graphic organizers)	39
ความหมายของผังกราฟิก	39
แนวคิดเกี่ยวกับการใช้ผังกราฟิก	41
รูปแบบของผังกราฟิก	43
ประโยชน์ของผังกราฟิก	51
แผนการจัดการเรียนรู้	54
ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้	54
ความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้	56
ประเภทของแผนการจัดการเรียนรู้	57
การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้	57
การหาประสิทธิภาพและดัชนีประสิทธิผล	59
การหาประสิทธิภาพ	59
ดัชนีประสิทธิผล	60

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ความพึงพอใจ	62
ความหมายของความพึงพอใจ	62
ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับการวัดความพึงพอใจ	63
แบบวัดความพึงพอใจ	65
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	66
งานวิจัยในประเทศ	66
งานวิจัยต่างประเทศ	72
3 วิธีดำเนินการวิจัย	76
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	76
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	76
การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ	77
การเก็บรวบรวมข้อมูล	83
การวิเคราะห์ข้อมูล	83
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	84
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	87
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	87
การวิเคราะห์ข้อมูล	88
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	88
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	93
สรุปผล	93
อภิปรายผล	94
ข้อเสนอแนะ	96
บรรณานุกรม	97

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ภาคผนวก	104
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญและสำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์	105
ภาคผนวก ข การวิเคราะห์ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย	112
ภาคผนวก ค การหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย	119
ภาคผนวก ง ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	124
ประวัติย่อของผู้วิจัย	150

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 การแบ่งกลุ่มนักเรียนการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้	35
2 ผลการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้าง ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ LT ร่วมกับผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	89
3 ผลการวิเคราะห์หาค่าดัชนีประสิทธิผลของกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้าง ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ LT ร่วมกับผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	90
4 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ LT ร่วมกับผังกราฟิก สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนและหลังเรียน	90
5 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กลุ่มร่วมมือ แบบ LT ร่วมกับผังกราฟิก ผู้วิจัยได้แสดงผลการวิเคราะห์	91
6 ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E ₁) และประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E ₂) ของแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กลุ่มร่วมมือ แบบ LT ร่วมกับผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	113
7 ผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นจากผู้เชี่ยวชาญ	120
8 ผลการประเมินความสอดคล้องค่า IOC ของแบบทดสอบวัดความสามารถ ในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ จากผู้เชี่ยวชาญ	121
9 ผลการประเมินความสอดคล้องค่า IOC ของแบบวัดความพึงพอใจ โดยผู้เชี่ยวชาญ	122

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดของการวิจัย	8
2 ฟังก์ชันโนทัศน์	43
3 ฟังก์ชันความคิด	44
4 ฟังก์ชันแยงมุม	45
5 ฟังก์ชันโครงสร้างต้นไม้	46
6 แผนภูมิเวกเนอร์	47
7 ฟังก์ชันขั้นบันได	48
8 ฟังก์ชันวงจรถือฟังก์ชันวัฏจักร	49
9 ฟังก์ชันแสดงความสัมพันธ์	50
10 ฟังก์ชันกำลัง	51

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาพัฒนาและก้าวหน้าอยู่เสมอ รูปแบบการเรียนรู้ต้องปรับเปลี่ยนไปตามยุคสมัย โดยเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่น สร้างสรรค์ และท้าทาย มองเห็นปัญหาเป็นโจทย์ให้นักเรียนได้เรียนรู้วิธีการแก้ไข ทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อนักเรียนในการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 คือ อ่านออก เขียนเป็น และคิดเลขได้ เพื่อเสริมสร้างทักษะพื้นฐานทางการเรียนรู้ในยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วเช่นนี้ การให้ความสำคัญกับทักษะทางภาษาไทยถือเป็นเรื่องสำคัญยิ่ง ภาษาเป็นเครื่องมือสำคัญของมนุษย์ในการติดต่อสื่อสาร การศึกษาหาความรู้การถ่ายทอดวัฒนธรรม จากชนรุ่นหนึ่งไปอีกรุ่นหนึ่ง ดังที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้ให้ความสำคัญของภาษาไทยว่า ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติเป็นสมบัติทางวัฒนธรรม อันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจกรรม การงาน และดำรงชีวิตร่วมกัน ในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ พัฒนาการระบอบการคิดวิเคราะห์ วิจัย และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อแสดง ภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี และสุนทรียภาพ เป็นสมบัติล้ำค่า ควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์ และสืบสาน ให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 37)

การเขียนเป็นการใช้ทักษะซึ่งจะต้องอาศัยการนำถ้อยคำความรู้จากประสบการณ์ต่าง ๆ มาเรียบเรียงลำดับความคิดให้ต่อเนื่องกัน การเขียนจึงเป็นส่วนหนึ่งการแสดง พฤติกรรมสร้างสรรค์ของผู้เขียน การเขียนเชิงสร้างสรรค์ยังเป็นผลผลิตของความคิด

ริเริ่มอย่างหนึ่งซึ่งช่วยให้ผู้เรียนตระหนักว่าเขาได้ผลิตชิ้นงานซึ่งมีชิ้นเดียวในโลก (อัจฉรา ชิวพันธ์, 2550, หน้า 4) การสอนเขียนสร้างสรรค์นั้นครูผู้สอนควรแสวงหาวิธีการที่จะนำมาส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความคิด ผึกความสามารถให้เหมาะสมกับสถานการณ์และระดับชั้น การเขียนจึงเป็นการเน้นการแสดงออกทางด้านความคิด ถ้าผู้สอนไม่สามารถจัดกิจกรรมการเรียนให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาทางความคิดแล้วการเรียนรู้นั้นจะไม่ประสบผลสำเร็จ การสื่อสารจะไม่ได้ผลตามที่ผู้ส่งสารต้องการสื่อออกมา เพราะทักษะการเขียนเป็นทักษะที่ต้องใช้เวลาและความสม่ำเสมอในการฝึกฝน ผู้สอนเองก็ต้องพยายามจัดกิจกรรมให้มีลักษณะที่น่าสนใจและเพิ่มพูนทักษะการเขียนให้ดีขึ้น (สุจริต เพียรชอบ และสายใจ อิทัมพรชัย, 2552, หน้า 165) การเขียนสร้างสรรค์ได้นั้น นอกจากจะส่งเสริมให้เกิดพัฒนาการด้านการเขียนแล้ว ควรได้ฝึกนำความคิดมาสู่การเขียน การจัดกิจกรรมการเรียน ผู้สอนจะต้องเตรียมความพร้อมของผู้เรียนเพื่อพัฒนาองค์ประกอบที่สำคัญของผู้เรียน คือ ความคิดและการถ่ายทอดความคิดซึ่งมีกระบวนการตั้งแต่การสร้างความคิด การขยายความคิด การจัดระเบียบความคิด และการเรียบเรียงความคิด

การจัดการเรียนรู้แบบผังกราฟิก เป็นเทคนิคในการจัดทำแผนภาพหรือแผนผังทางความคิด ซึ่งประกอบด้วย ความคิด หรือข้อมูลที่มีความสัมพันธ์กันในรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งสามารถช่วยให้ผู้เรียนเห็นโครงสร้างของข้อมูลและสร้างความรู้ ความคิดให้มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับข้อมูลที่สำคัญ ๆ ได้ ช่วยจัดระเบียบความคิดที่เป็นนามธรรมให้ออกมาเป็นรูปธรรม ทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจเนื้อหาและสิ่งต่าง ๆ ได้ง่ายและเร็วขึ้น (ทิศนา เขมมณี, 2554, หน้า 234) ผังกราฟิกนอกจากใช้ในการประมวลความรู้หรือจัดความรู้แล้วยังใช้เป็นเครื่องมือทางการคิดวิเคราะห์ได้อย่างดี เนื่องจากการสร้างความคิดซึ่งมีลักษณะเป็นนามธรรมอยู่ในสมอง จำเป็นต้องมีการแสดงออกมาให้เห็นเป็นรูปธรรม ผังกราฟิกเป็นรูปแบบของการแสดงออกของความคิดที่สามารถมองเห็นและอธิบายได้อย่างเป็นระบบ ชัดเจนและประหยัดเวลา เป็นเครื่องมือที่ช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักคิดและช่วยสนับสนุนความคิดของผู้เรียน นำไปสู่แนวทางการพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์ได้

การจัดการเรียน แบบร่วมมือกันด้วยเทคนิคแอล.ที (L.T.) เป็นการเรียนรู้แบบร่วมมืออีกรูปแบบหนึ่ง ที่มีกระบวนการไม่ซับซ้อน ที่แบ่งกลุ่มผู้เรียนออกเป็น 4 คน โดยจัดผู้เรียนละความสามารถ ทั้งเก่ง ปานกลาง และอ่อนอยู่ด้วยกัน โดยกลุ่มย่อย 4 คน ศึกษาเนื้อหาร่วมกัน โดยกำหนดให้แต่ละคนมีบทบาทในการเรียนรู้ เช่น สมาชิกคนที่ 1 : อ่านคำสั่ง สมาชิกคนที่ 2 : หาคำตอบ สมาชิกคนที่ 3 : หาคำตอบ สมาชิกคนที่ 4 :

ตรวจคำตอบ กลุ่มย่อยสรุปคำตอบร่วมกัน ส่งคำตอบนั้นเป็นผลงานกลุ่ม ผลงานกลุ่ม
ได้คะแนนเท่าไร สมาชิกทุกคนจะได้เท่ากันทุกคน โดยครูผู้สอนจะต้องใช้เทคนิคเสริมแรง
ร่วมด้วย เช่น ให้รางวัล คำชมเชย เป็นต้น สมาชิกกลุ่มจะต้องมีการกำหนดเป้าหมายร่วมกัน
ช่วยเหลือกัน เพื่อความสำเร็จของกลุ่ม (ทิตนา แคมมณี, 2548, หน้า 69-70) ซึ่งรูปแบบ
การสอนนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า เป็นการสอนที่สามารถ
พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนให้สูงขึ้น รูปแบบนี้
มุ่งช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เนื้อหาสาระต่าง ๆ ด้วยตัวเองพร้อมด้วยความร่วมมือกัน และ
ความช่วยเหลือจากเพื่อน ๆ รวมทั้งได้พัฒนาทักษะด้านต่าง ๆ เช่น ทักษะทางสังคม ทักษะ
การทำงานกลุ่ม ทักษะการสื่อสาร และทักษะการแก้ปัญหาขัดแย้ง รวมทั้งการเคารพ
ยอมรับ และไว้วางใจกันและกัน

จากผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 3 ปีการศึกษา 2561 จำแนกรายสาระและสังกัด ปรากฏว่าโรงเรียนสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา คะแนนสาระที่ 1 เฉลี่ยร้อยละ 61.23 คะแนนสาระที่ 2
เฉลี่ยร้อยละ 53.76 คะแนนสาระที่ 3 เฉลี่ยร้อยละ 64.99 คะแนนสาระที่ 4 เฉลี่ยร้อยละ
48.37 คะแนนสาระที่ 5 เฉลี่ยร้อยละ 61.76 เมื่อเทียบกับทั้ง 5 สาระแล้ว สาระที่ 2 และ
สาระที่ 5 มีคะแนนเป็น 2 อันดับสุดท้าย (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, 2561)
เมื่อศึกษารายละเอียดแล้ว พบว่า ทักษะการเขียนเป็นทักษะที่นักเรียนมีคะแนนต่ำ
รองอันดับสุดท้าย ทำให้ผู้วิจัยจึงเกิดความสนใจในการพัฒนาทักษะการเขียนของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนปลาปากวิทยา ให้มีความสามารถในการเขียนเพื่อสื่อสารได้
อย่างมีประสิทธิภาพ เข้าใจรูปแบบของการเขียน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการเขียน
สามารถนำความรู้ ความคิดที่มีอยู่มาเรียบเรียงเป็นประโยค ลำนวนให้สัมพันธ์เป็นเรื่องราว
เดียวกันได้อย่างสละสลวย เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและยกระดับผลการทดสอบ
ทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ให้สูงขึ้น

แนวคิดและเหตุผลที่กล่าวมาแล้ว แสดงให้เห็นว่าการเขียนเชิงสร้างสรรค์
มีความสำคัญในการเรียนรู้ในปัจจุบัน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถ
ในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือกันด้วยเทคนิค แอล.ที (L.T)
ทำให้ผู้เรียนสามารถทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มได้อย่างมีประสิทธิภาพ ร่วมกับผังกราฟิก
เพื่อเป็นเทคนิคในการจัดทำแผนภาพหรือแผนผังทางความคิด ซึ่งประกอบด้วย ความคิด
หรือข้อมูลที่มีความสัมพันธ์กันในรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งสามารถช่วยให้ผู้เรียนเห็นโครงสร้าง

ของข้อมูลและสร้างความรู้ ความคิดให้มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับข้อมูลที่สำคัญ ๆ ได้ ช่วยจัดระเบียบความคิดที่เป็นนามธรรมให้ออกมาเป็นรูปธรรม ทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจ เนื้อหาและสิ่งต่าง ๆ ได้ง่ายและเร็วขึ้น ความคิดเป็นการฝึกระดมความคิด ก่อให้เกิด ความคิดวิเคราะห์ แล้วนำความคิดที่ได้มาจัดระบบเพื่อนำไปสู่การเขียนเชิงสร้างสรรค์ ความสำคัญดังกล่าวผู้วิจัยจึงได้ทำการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถ ในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ LT ร่วมกับผังกราฟิก สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาไทยต่อไป

คำถามของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดคำถามของการวิจัยไว้ ดังนี้

1. กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ LT ร่วมกับผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 หรือไม่
2. กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ LT ร่วมกับผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีดัชนีประสิทธิผลสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ที่ดัชนีประสิทธิผลเท่ากับร้อยละ 50 หรือไม่
3. ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน หรือไม่
4. ระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้าง ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ LT ร่วมกับผังกราฟิก ที่พัฒนาขึ้นอยู่ในระดับใด

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัยไว้ ดังนี้

1. เพื่อหาประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถ ในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ LT ร่วมกับผังกราฟิก สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามเกณฑ์ 75/75

2. เพื่อหาค่าดัชนีประสิทธิผลของกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ LT ร่วมกับผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

3. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ LT ร่วมกับผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนและหลังเรียน

4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ LT ร่วมกับผังกราฟิก

สมมติฐานของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดสมมติฐานของการวิจัย ดังนี้

1. กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ LT ร่วมกับผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ที่ 75/75

2. กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ LT ร่วมกับผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีดัชนีประสิทธิผลสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ที่ดัชนีประสิทธิผลเท่ากับร้อยละ 50

3. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ LT ร่วมกับผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

4. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ LT ร่วมกับผังกราฟิก อยู่ในระดับมากขึ้นไป

ความสำคัญของการวิจัย

ผลของการวิจัยในครั้งนี้ทำให้ได้สิ่งต่อไปนี้

1. ได้แผนกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ LT ร่วมกับผังกราฟิก ที่มีคุณภาพเพื่อนำไปจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75
2. เป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงใช้กิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ LT ร่วมกับผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในระดับชั้นอื่นต่อไป
3. ได้แนวทางในการพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์เพื่อให้นักเรียนมีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ในการเขียน

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนปลาปากวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 7 ห้องเรียน รวมทั้งสิ้น 219 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนปลาปากวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 กลุ่มตัวอย่างในครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 จำนวน 32 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม ทั้งนี้ในการจัดห้องเรียนของแต่ละโรงเรียนคล้ายคลึงกัน คือ มีการจัดแบบคละความสามารถ

2. ขอบเขตด้านตัวแปร

2.1 ตัวแปรอิสระ คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ LT ร่วมกับผังกราฟิก

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

2.2.1 ประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ LT ร่วมกับผังกราฟิก

2.2.2 ประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ LT ร่วมกับผังกราฟิก

2.2.3 ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ LT ร่วมกับผังกราฟิก

2.2.4 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ LT ร่วมกับผังกราฟิก

3. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยในครั้งนี้มีขอบข่ายเนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

3.1 การเขียนคำอวยพรโอกาสต่าง ๆ

3.2 การเขียนคำขวัญ

3.3 การเขียนคำคม

3.4 การเขียนโฆษณา

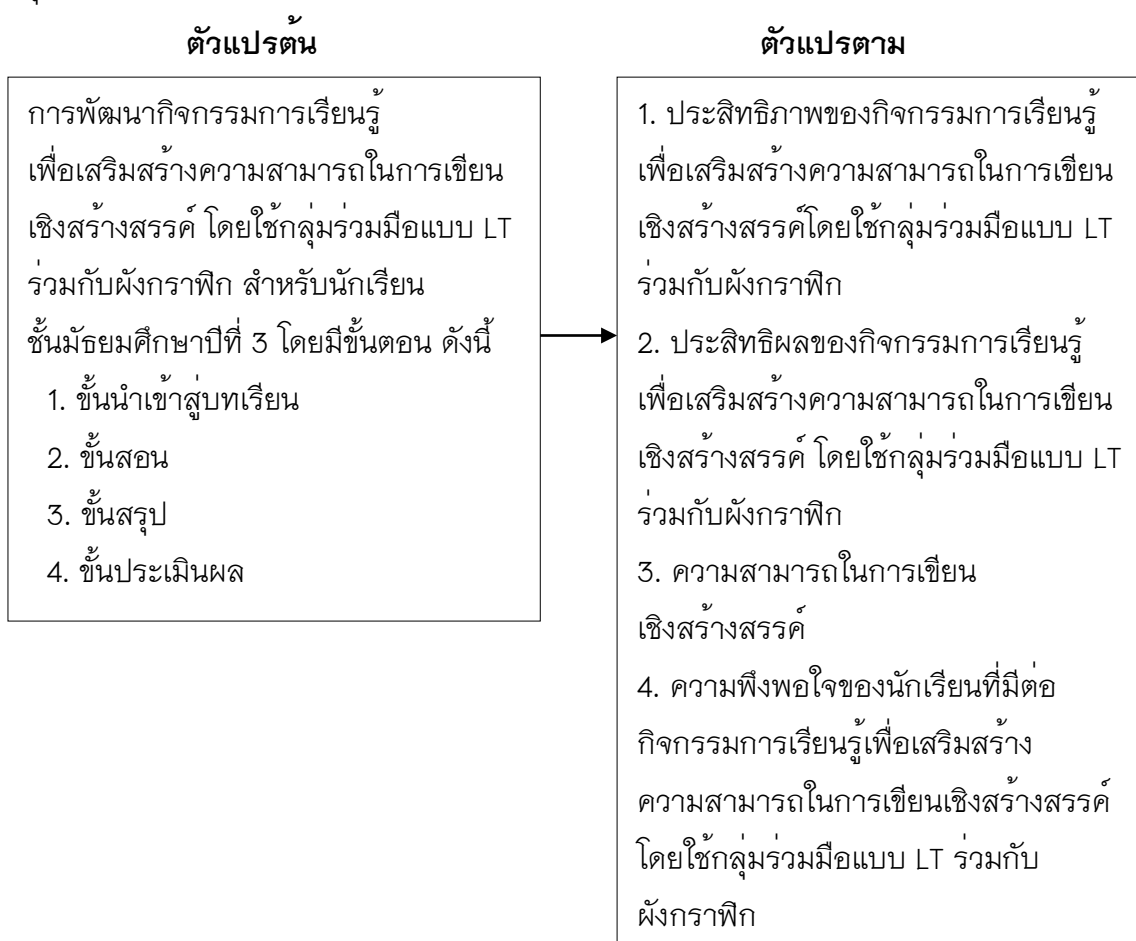
3.5 การเขียนสุนทรพจน์

4. ขอบเขตด้านระยะเวลาในการทดลองใช้กิจกรรมการเรียนรู้

ระยะเวลาที่ใช้ในการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ LT ร่วมกับผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 3 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 6 ชั่วโมง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 รวมทั้งสิ้น 18 ชั่วโมง (ไม่รวมเวลาทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน)

กรอบแนวคิดของการวิจัย

การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ LT ร่วมกับผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มุ่งเน้นในการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ด้านทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ LT ร่วมกับผังกราฟิก ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

นียมคัพทเฉพาะ

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นียมคัพทเฉพาะ ดังนี้

1. การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง กระบวนการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ LT ร่วมกับผังกราฟิก ที่นักเรียนใช้จินตนาการ ความคิดคำนึง หรือประสบการณ์และความคิดริเริ่มของตนในการเขียน โดยใช้คำที่หลากหลายและเหมาะสม เขียนเรื่องราวขึ้นมาใหม่จากความรู้สึกนึกคิด จากจินตนาการ ความคิดอิสระและประสบการณ์ของผู้เรียน แล้วนำสิ่งที่ได้มาสรุปลงเป็นผังกราฟิกและนำข้อมูลจากผังกราฟิกมาเขียนเรื่องขึ้นมาใหม่ตามจินตนาการของตนเอง และทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม โดยมีขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ดังนี้

1.1 ช้่นนำเข้าสู่บทเรียน

1.2 ช้่นสอน

1.2.1 นักเรียนศึกษาใบความรู้

1.2.2 แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม โดยละความสามารถ เก่ง ปานกลาง

และอ่อน

1.2.3 นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาใบงาน แล้วร่วมกันสรุปความจากใบความรู้ลงในแบบบันทึกกิจกรรมใบงานโดยใช้ผังกราฟิกประกอบการทำงานกลุ่ม โดยแบ่งหน้าที่การทำงาน ดังนี้

คนที่ 1 อ่านคำสั่งหรือขั้นตอนในการดำเนินงาน

คนที่ 2 พังขั้นตอนและจดบันทึก

คนที่ 3 อ่านคำถามและหาคำตอบ

คนที่ 4 ตรวจคำตอบ

1.2.4 แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนนำเสนอหน้าชั้นเรียน โดยแต่ละกลุ่มจับสลากนำเสนอตามลำดับ นักเรียนที่ไม่ได้นำเสนอให้ตั้งใจฟัง แล้วครูอธิบายเพิ่มเติม

1.2.5 นักเรียนและครูร่วมกันตรวจใบงานกลุ่ม ครูเฉลยให้

1.2.6 ครูประกาศคะแนนของแต่ละกลุ่มและชมเชยการทำงานกลุ่ม

1.3 ช้่นสรุป

นักเรียนและครูร่วมกันอภิปราย

1.4 ชั้นประเมินผล

1.4.1 สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้เป็นกลุ่ม

1.4.2 ทดสอบย่อย

1.4.3 ผลงานนักเรียน

2. กลุ่มร่วมมือแบบ LT (Learning Together) หมายถึง การจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่จัดผู้เรียน เรียนร่วมกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ซึ่งประกอบด้วยสมาชิกที่มีความสามารถต่างกันโดยจะมีคนเก่ง ปานกลาง และอ่อน อยู่ในกลุ่มเดียวกัน ซึ่งผู้เรียนทุกคนมีโอกาสเรียนร่วมกันช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ผู้เรียนได้ศึกษาค้นพบความรู้และสรุปองค์ความรู้ด้วยตนเองจากการลงมือปฏิบัติร่วมกัน

3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ผังกราฟิก หมายถึง การออกแบบและการจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้ผังกราฟิก ได้แก่ แผนผังความคิด (Mind Mapping) ผังมโนทัศน์ (Concept Map) แผนภูมิแบบกิ่งไม้ (Branching Map) แผนภูมิใยแมงมุม (Spider Map) เพื่อเสริมสร้างความคิดรวบยอด และการเสนอประเด็นความรู้ให้ครอบคลุมเชื่อมโยงกับกรอบเนื้อหาหลัก ตามความเข้าใจและการรับรู้ของผู้เรียนหาที่เรียน

4. การเขียนเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง การใช้ภาษาเชิงสร้างสรรค์ในการเขียนข้อความหรือเรื่องราวจากความรู้สึกรู้สึกนึกคิด จินตนาการ ความเข้าใจ ตามสถานการณ์สมมุติที่สร้างขึ้น ไม่ได้ลอกเลียนแบบการเขียนจากผู้อื่น โดยเขียนเรียบเรียงด้วยถ้อยคำสำนวนติดต่อกันเพื่อถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดของผู้เขียน ให้ผู้อื่นได้รับรู้ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เช่น การเขียนคำอวยพร การเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์

5. ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง ผลการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ LT ร่วมกับผังกราฟิก ซึ่งวัดและประเมินผลตามสภาพจริงแล้วมีผลเป็นไปตามเกณฑ์ 75/75 ดังนี้

75 ตัวแรก (E1) หมายถึง ประสิทธิภาพด้านกระบวนการของแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่นักเรียนทำได้จากการประเมินพฤติกรรมอันพึงประสงค์ระหว่างเรียน และทดสอบย่อยในแต่ละหน่วย

75 ตัวหลัง (E2) หมายถึง ประสิทธิภาพด้านผลลัพธ์ที่นักเรียนทำได้จากแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์

6. ประสิทธิภาพ หมายถึง ค่าคะแนนที่แสดงความก้าวหน้าของนักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ LT ร่วมกับผังกราฟิกที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

7. ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง ความสามารถในการเขียนเรียงเรียงความรู้ที่มีผ่านประสบการณ์ ตลอดจนความรู้สึกนึกคิดและจินตนาการด้วยถ้อยคำที่สละสลวย มีแนวคิดแปลกใหม่ น่าสนใจ เป็นตัวของตัวเองและมีคุณค่าในทางสร้างสรรค์ วัดได้จากแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

8. ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลในทางบวก ความชอบ ความสบายใจ การเห็นคุณค่าและความสำคัญ ที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ LT ร่วมกับผังกราฟิก ซึ่งวัดได้โดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ LT ร่วมกับผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
 - 1.1 วิสัยทัศน์
 - 1.2 หลักการ
 - 1.3 จุดหมาย
 - 1.4 สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
 - 1.5 คุณลักษณะอันพึงประสงค์
 - 1.6 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาไทย
2. การเขียนเชิงสร้างสรรค์
 - 2.1 ความหมายของการเขียนเชิงสร้างสรรค์
 - 2.2 ความมุ่งหมายของการเขียนเชิงสร้างสรรค์
 - 2.3 องค์ประกอบของการเขียนเชิงสร้างสรรค์
 - 2.4 ประเภทของงานเขียนเชิงสร้างสรรค์
 - 2.5 แนวทางการส่งเสริมการเขียนเชิงสร้างสรรค์
 - 2.6 ปัจจัยสำคัญการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์
 - 2.7 แนวทางการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์
 - 2.8 วิธีการวัดและประเมินผลการทำงานเขียนเชิงสร้างสรรค์
3. การเรียนแบบกลุ่มร่วมมือกัน (Cooperative Learning)
 - 3.1 ความหมายการเรียนแบบร่วมมือ
 - 3.2 หลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ
 - 3.3 ประเภทของกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียนรู้
 - 3.4 รูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้

- 3.5 การจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้
- 3.6 การสอนด้วยกระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบแอลที (LT)
- 3.7 ข้อดีของกระบวนการกลุ่มร่วมมือกันเรียนรู้
- 3.8 ข้อจำกัดของกระบวนการกลุ่มร่วมมือกันเรียนรู้
- 4. ผังกราฟิก (Graphic organizers)
 - 4.1 ความหมายของผังกราฟิก
 - 4.2 แนวคิดเกี่ยวกับการใช้ผังกราฟิก
 - 4.3 รูปแบบของผังกราฟิก
 - 4.4 ประโยชน์ของผังกราฟิก
- 5. แผนการจัดการเรียนรู้
 - 5.1 ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้
 - 5.2 ความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้
 - 5.3 ประเภทของแผนการจัดการเรียนรู้
 - 5.4 การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้
- 6. การหาประสิทธิภาพและดัชนีประสิทธิผล
 - 6.1 การหาประสิทธิภาพ
 - 6.2 ดัชนีประสิทธิผล
- 7. ความพึงพอใจ
 - 7.1 ความหมายของความพึงพอใจ
 - 7.2 ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับการวัดความพึงพอใจ
 - 7.3 แบบวัดความพึงพอใจ
- 8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 8.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 8.2 งานวิจัยต่างประเทศ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เป็นส่วนประกอบหนึ่งในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีวิสัยทัศน์ หลักการ จุดหมาย และสมรรถนะของผู้เรียน ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551ข, หน้า 4-55)

1. วิสัยทัศน์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติ ให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้ง เจตคติ ที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อการประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ บนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ

2. หลักการ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหลักการที่สำคัญ ดังนี้

- 2.1 เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มีจุดหมายและมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณธรรมบนพื้นฐานของความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล
- 2.2 เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อปวงชน ที่ประชาชนทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาคและมีคุณภาพ
- 2.3 เป็นหลักสูตรการศึกษาที่สนองการกระจายอำนาจ ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น
- 2.4 เป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระ การเรียนรู้ เวลาและการจัดการเรียนรู้
- 2.5 เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 2.6 เป็นหลักสูตรการศึกษาสำหรับการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้ และ ประสบการณ์

3. จุดหมาย

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ จึงกำหนดเป็นจุดหมาย เพื่อให้เกิดกับผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

3.1 มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.2 มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต

3.3 มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย

3.4 มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิต และการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

3.5 มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

4. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

ในการพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ดังนี้

1. ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเอง เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม

2. ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

3. ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหา และอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรม และข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม

4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้ อย่างต่อเนื่อง การทำงานและการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล จัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือก และใช้เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเอง และสังคมในด้านการเรียนรู้ การสื่อสารการทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้องเหมาะสม และมีคุณธรรม

5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ดังนี้

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
2. ซื่อสัตย์สุจริต
3. มีวินัย
4. ใฝ่เรียนรู้
5. อยู่อย่างพอเพียง
6. มุ่งมั่นในการทำงาน

7. รักความเป็นไทย

8. มีจิตสาธารณะ

6. สารและมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาไทย

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ไว้ 5 สาร 5 มาตรฐาน ดังนี้

สารที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

สารที่ 2 การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศ และรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

สารที่ 3 การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิดความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณ และสร้างสรรค์

สารที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษา และพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

สารที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดี และวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ในสารที่ 2 การเขียน ได้กำหนดตัวชี้วัดชั้นปี สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ไว้ดังนี้

1. คัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัด
2. เขียนข้อความโดยใช้ถ้อยคำได้ถูกต้องตามระดับภาษา
3. เขียนชีวประวัติ หรืออัตชีวประวัติโดยเล่าเหตุการณ์ข้อคิดเห็นและทัศนคติในเรื่องต่าง ๆ
4. เขียนย่อความ

5. เขียนจดหมายกิจธุระ
6. เขียนอธิบายชี้แจง แสดงความคิดเห็นและโต้แย้งอย่างมีเหตุผล
7. เขียนวิเคราะห์ วิวิจารณ์และแสดงความรู้ความคิดเห็นหรือโต้แย้งในเรื่องต่าง ๆ
8. กรอกแบบสมัครงานพร้อมเขียนบรรยายเกี่ยวกับความรู้และทักษะของตนเองที่เหมาะสมกับงาน
9. เขียนรายงานการศึกษาค้นคว้าและโครงการงาน
10. มีมารยาทในการเขียน

สรุปได้ว่า หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ยึดหลักการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ พัฒนานักเรียนทุกคนให้มีความรู้ และทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการศึกษา ส่งเสริมให้นักเรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติ และเต็มตามศักยภาพ คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสมอง นักเรียนต้องอาศัยกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย ดังนั้น ครูจึงต้องศึกษาทำความเข้าใจ หลักสูตรสถานศึกษา บทบาทของครูและนักเรียน ออกแบบการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีสอน และเทคนิคการสอนที่หลากหลาย การวัดและประเมินผล ที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ควรจัดทำและจัดหาสื่อการเรียนรู้ โดยต้องเลือกใช้ให้เหมาะสม และสอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้ รวมทั้งมีการศึกษาค้นคว้า และวิจัย เพื่อนำผลที่ได้ไปพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพ และบรรลุตามเป้าหมายของหลักสูตร

การเขียนเชิงสร้างสรรค์

1. ความหมายของการเขียนเชิงสร้างสรรค์

นักการศึกษาให้ความหมายของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ดังนี้
 ปราณี สุรสิทธิ์ (2541, หน้า 57) ได้ให้ความหมายของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้ว่า การเขียนที่ผู้เขียนสร้างคำ แนวคิด จากจินตนาการของตนเองโดยมิได้ลอกเลียนแบบอย่างของผู้อื่น อีกทั้งยังมีอิสระที่จะคิดรูปแบบใหม่ ๆ ที่แหวกแนวจากเดิมที่มีอยู่ เป็นผลงานที่มีคุณค่าทางความคิดริเริ่มอย่างชัดเจน

ประภาศรี สีหอำไพ (2544, หน้า 24) ได้ให้ความหมายของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้ว่า เป็นการแสดงออกถึงความคิดสร้างสรรค์ ด้วยภาษาเขียนที่ชัดเจนอย่างเหมาะสมถูกต้องตามประเภทหรือเนื้อหาที่แสดงออกมาโดยใช้ถ้อยคำสำนวนของผู้เขียน

อย่างมีศิลปะ งานเขียนเชิงสร้างสรรค์ทั้งร้อยแก้วและร้อยกรองแสดงถึงความมีปัญญาของผู้เขียน และต้องเป็นแนวคิดที่อำนวยความสะดวกในแนวทางที่ดั่งาม

กรมวิชาการ (2545, หน้า 187) ได้ให้ความหมายของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้ว่า เป็นการเขียนโดยใช้ความรู้ ประสบการณ์และจินตนาการในการเขียนเรียงความ นิทาน เรื่องสั้น นวนิยาย และบทร้อยกรอง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ผู้เขียนจะต้องมีความคิดดี มีจินตนาการดี มีการประมวลคำที่หลากหลายสามารถนำคำมาใช้ในการเขียน มีเทคนิคการเขียนและใช้สำนวนสละสลวย

กรมวิชาการ (2546, หน้า 275) ได้ให้ความหมายของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้ว่า เป็นการเขียนในลักษณะริเริ่ม โดยผู้เขียนใช้จินตนาการและประสบการณ์ในการเขียน เด็กที่ฝึกฝนการเขียนเชิงสร้างสรรค์จะต้องอาศัยประสบการณ์และใช้ทักษะการใช้ภาษา รวมทั้งความสามารถในการสร้างสรรค์สถานการณ์ จึงจะสามารถเขียนเชิงสร้างสรรค์ได้เป็นอย่างดี

ถวัลย์ มาศจรัส (2545, หน้า 4) ได้ให้ความหมายของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้ว่า เป็นงานเขียนที่แสดงให้เห็นถึงความคิดสร้างสรรค์ของผู้เขียนที่เขียนด้วยสำนวนภาษาที่มีลักษณะเฉพาะเป็นของตนเอง หรือมีรูปแบบการเขียนที่มีความแปลกใหม่ มีคุณค่าและเป็นที่ยอมรับของคนอื่น ๆ

สรุปได้ว่า การเขียนเชิงสร้างสรรค์ เป็นการเขียนที่ต้องใช้ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ จินตนาการ ความคิด เหตุผล ของผู้เขียน เกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยใช้ภาษาที่สละสลวย มีโวหารชั้นเชิงที่เหมาะสมกับสาระใจความที่ผู้เขียนเลือกใช้ในการสื่อความหมายถึงผู้รับสาร และเป็นลักษณะเฉพาะตัวของผู้เขียนแต่ละคน ไม่มีรูปแบบที่กำหนดไว้แน่นอน

2. ความมุ่งหมายของการเขียนเชิงสร้างสรรค์

กรรณิการ์ พวงเกษม (2532, หน้า 34) ความมุ่งหมายของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้ดังต่อไปนี้

1. เพื่อให้รู้จักระบายความรู้สึกนึกคิดของตนเองออกมาในทางสร้างสรรค์และเข้าใจแนวคิดผู้อื่น
2. เพื่อให้เข้าใจ เห็นคุณค่า และชื่นชมศิลปะ วรรณคดี ดนตรี ตลอดจนกิจกรรมทางวัฒนธรรม สามารถเข้าร่วมกิจกรรมนั้น ๆ ได้
3. เพื่อให้มีความสามารถในการปรับตัวทางอารมณ์และทางสังคม

4. ครูจะต้องส่งเสริมการสังเกต การสร้างเรื่อง และการเขียนที่ชัดเจน เป็นรายบุคคลด้วยการแสดงออกความเห็นและชมเชยส่วนที่ดี

5. เด็กจะได้รับประสบการณ์ต่าง ๆ จากสิ่งที่ครูให้บนกระดานดำ

6. ประสบการณ์ที่ได้จากการอภิปรายร่วมกันจะช่วยพัฒนาทักษะในการเขียนได้มากกว่าการให้เขียนแต่เพียงอย่างเดียว

สรุปได้ว่า ความมุ่งหมายของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ช่วยให้นักเรียนระบายความรู้สึกนึกคิดของตนเองออกมาเพื่อให้เข้าใจ เห็นคุณค่าสิ่งต่าง ๆ ในทางสร้างสรรค์ และเข้าใจแนวคิดผู้อื่นและได้รับประสบการณ์ต่าง ๆ เพื่อช่วยพัฒนาทักษะในการเขียนได้มากกว่าการให้เขียนแต่เพียงอย่างเดียว

3. องค์ประกอบของการเขียนเชิงสร้างสรรค์

กรรณิการ์ พวงเกษม (2532, หน้า 33) องค์ประกอบของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้ ดังนี้

1. มีจินตนาการหรือความคิดคำนึง คือ ผู้เขียนจะต้องสร้างจินตนาการ โดยการคัดเลือกความคิดต่าง ๆ เหล่านั้น ให้เกิดภาพในใจของผู้อ่านให้ได้ จะช่วยให้ผู้อ่านได้รับและความรู้สึกคล้ายตามเป็นอันหนึ่งเดียวกับผู้เขียน

2. จำนวนภาษาวลี คือ ผู้เขียนจะต้องเลือกเฟ้น พลิกลักษณะถ้อยคำและรูปประโยคให้สละสลวย น่าฟังน่าอ่าน มีท่วงทำนองในการเขียนดี ไม่มีลักษณะกระทบกระเทียบเสียดสีผู้ใดผู้หนึ่ง

3. ให้คุณค่าทางจิตใจและสติปัญญา คือ นอกจากจะให้ความเพลิดเพลินแล้วควรให้ผู้อ่านเกิดคุณธรรมขึ้นในตน มีความรู้สึกนึกคิดเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี ก่อให้เกิดความเรื่องปัญญา และเป็นประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวม

สรุปได้ว่า องค์ประกอบของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ผู้เขียนเลือกใช้ถ้อยคำเพื่อสื่อความความได้อย่างสละสลวยทำให้อ่านเกิดจินตภาพตาม

4. ประเภทของงานเขียนเชิงสร้างสรรค์

การเขียนเชิงสร้างสรรค์มีหลายประเภท เช่น การเขียนเรียงความ การเขียนบทความ การเขียนจดหมาย การเขียนคำขวัญ การเขียนคำอวยพร การเขียนแสดงความรู้สึก การเขียนเรื่องสั้น นวนิยาย การแต่งคำประพันธ์ เป็นต้น การจัดการเรียนรู้ในแต่ละระดับชั้นขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของหลักสูตรสถานศึกษา ตามหลักสูตรสาระ

การเรียนรู้แกนกลาง พุทธศักราช 2551 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตัวชี้วัดที่ 2 การเขียนข้อความโดยใช้ถ้อยคำได้ถูกต้องตามระดับของภาษา สาระการเรียนรู้แกนกลาง การเขียนข้อความตามสถานการณ์ต่าง ๆ ไว้ 7 เรื่องย่อย คือ การเขียนคำอวยพร คำขวัญ คำคม โฆษณา คติพจน์ สุนทรพจน์ อัดชีวประวัติ หรือชีวประวัติ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551ก, หน้า 21) ครูผู้จัดการเรียนรู้จึงกำหนดให้จัดการเรียนรู้ในภาคเรียนที่ 2 ไว้ 5 เรื่องย่อย ดังนี้

1. การเขียนคำอวยพรโอกาสต่าง ๆ
2. การเขียนคำขวัญ
3. การเขียนคำคม
4. การเขียนโฆษณา
5. การเขียนสุนทรพจน์

สรุปได้ว่า การเขียนเชิงสร้างสรรค์มีหลายประเภท ขึ้นอยู่กับระดับชั้นและความเหมาะสมของหลักสูตรสถานศึกษาในแต่ละภาคเรียนหลักสูตรสาระการเรียนรู้แกนกลาง พุทธศักราช 2551

5. แนวทางการส่งเสริมการเขียนเชิงสร้างสรรค์

หนังสือ พฤกษะวัน (2533, หน้า 7-8) การเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่ดีควรมีแนวทางส่งเสริมการเขียน ดังนี้

1. ครูต้องสร้างบรรยากาศโดยเป็นผู้ที่รักและเมตตา มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเด็กเข้าใจและเห็นอกเห็นใจเด็ก ยกย่องชมเชยให้มากและงดเว้นการตำหนิ
2. ให้อิสระในการทำงานแก่เด็กที่จะทำ จะคิด และรู้จักการยืดหยุ่นทั้งการใช้เวลาและระเบียบ
3. ส่งเสริมให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรงจากการศึกษาสภาพแวดล้อม และให้มีวัสดุการอ่านหนังสือหลายประเภท ให้เลือกอ่านอย่างอิสระเพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์เด็ก
4. จากการส่งเสริมการอ่าน การประดิษฐ์เศษวัสดุ และประสบการณ์ทั้งหลายควรให้มีโอกาสการแลกเปลี่ยนโดยการเล่า รายงาน อภิปราย และสรุปผลโดยนักเรียนเองเสมอ ๆ
5. กระตุ้น ชี้แนะให้เกิดความอยากรู้อยากเห็น สร้างความแปลกใหม่ ส่งเสริมให้มีกิจกรรมต่าง ๆ ที่สนุกสนานเพลิดเพลินอยู่เสมอและส่งเสริมการแสดงออกอย่างกว้างขวาง

อัจฉรา ชิวพันธ์ (2532, หน้า 3-5) แนวทางปฏิบัติในการสอนการเขียนเชิงสร้างสรรค์ให้ดี ดังนี้

1. ครูมีบุคลิกที่สร้างสรรค์ ลักษณะของครูที่มีความคิดและบุคลิกที่สร้างสรรค์นั้นจะต้องปฏิบัติ ดังนี้

- 1.1 จัดหากิจกรรมเร้าใจใหม่ ๆ
- 1.2 เปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงออกด้านต่าง ๆ
- 1.3 รับฟังความคิดเห็นของทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน
- 1.4 ใช้คำถามทำให้เกิดคำตอบหลาย ๆ อย่าง
- 1.5 กระตุ้นให้แสดงความคิดเห็น
- 1.6 ชมเชยและให้กำลังใจ
- 1.7 มีประชาธิปไตยในการสอน

2. จัดบรรยากาศให้จูงใจ ครูทำได้โดยไม่ให้บรรยากาศในการทำงานไม่เคร่งเครียดเกินไป เพื่อเด็กจะได้ทำงานด้วยความสบายใจ เช่น แบบฝึกหัดที่ใช้ควรมีลักษณะจูงใจให้อยากทำไม่มากจนน่าเบื่อหน่าย กิจกรรมที่ใช้ควรมีให้เกิดความสนุกสนานอยากที่จะเรียนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3. เริ่มจากสิ่งใกล้ตัว นับเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญยิ่งในการสอนเขียนอย่างสร้างสรรค์ เพราะจะช่วยเร้าความสนใจของเด็กให้อยากเขียน อยากเล่าในสิ่งที่เขามีประสบการณ์อยู่ด้วยตัวของเขาเอง ทำให้เกิดแรงบันดาลใจที่จะเขียนงานต่าง ๆ อย่างสบายใจ สิ่งใกล้ตัวเด็กที่จะนำมาเขียนอาจเป็นเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน เริ่มจากในครอบครัว โรงเรียน หรือสถานที่ต่าง ๆ ที่เขามีประสบการณ์ผ่านมา ตัวอย่างเช่น การเขียนเล่าเรื่องของตน การเขียนบันทึกประจำวัน การแต่งคำประพันธ์เรื่องที่ตนสนใจ การเขียนจดหมายเล่าเรื่องที่อยากเล่าสู่เพื่อน ๆ

4. ยั่วยุให้มีความคิดแตกฉาน ในการจัดกิจกรรมสำหรับการเขียนเชิงสร้างสรรค์ควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถใช้ความคิดพิจารณาไตร่ตรอง สามารถแสดงออกได้อย่างอิสระด้วยความคิดริเริ่มของตน สามารถเสนอแนวทางในการแก้ปัญหาได้หลายทาง

5. สนุกสนานในการเขียน ผู้สอนควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีชีวิตชีวาโดยคำนึงถึงความสามารถและความแตกต่างระหว่างบุคคลด้วย เพื่อให้ผู้เรียนสนุกสนานไม่เบื่อหน่าย นอกจากนี้ ควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงออกทางความคิดและประสบการณ์ต่าง ๆ ของเขาอย่างเต็มที่ จะช่วยให้เด็กเกิดแรงบันดาลใจรักในการเขียน

6. ฝึกให้ผู้เรียนเกิดทักษะ ทั้งนี้เนื่องจากการเขียนเป็นทักษะของการส่งภาษา ซึ่งจะต้องอาศัยการฝึกฝนบ่อย ๆ พยายามปรับปรุงข้อบกพร่องให้ดีขึ้น ก็จะช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาในการเขียนได้ สิ่งที่ยังปฏิบัติตนเพื่อฝึกฝนให้เกิดทักษะในการเขียนมี ดังนี้

6.1 ฝึกตนให้เป็นผู้ที่รักการค้นคว้าหาความรู้ จากการอ่านหนังสือหรือการฟังสิ่งต่าง ๆ จะช่วยให้ผู้เขียนมีข้อมูลหรือวัตถุดิบทางด้านเนื้อหาสาระความรู้ต่าง ๆ อย่างกว้างขวางที่จะสามารถนำมาใช้อ้างอิงหรือนำมาเป็นแนวทางในการลำดับความคิดและเนื้อความในการเขียนเรื่องต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี

6.2 ฝึกฝนตนเองให้รู้จักการใช้ความคิดพิจารณาไตร่ตรอง เมื่อได้อ่านหรือได้ฟังสิ่งใด ๆ มาแล้ว เพื่อให้เกิดความคิดแตกฉาน สามารถหาแนวทางในการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ขึ้น

6.3 ฝึกฝนตนเองให้มีความเชื่อมั่นในตนเอง ในการที่จะเขียนสิ่งต่าง ๆ โดยไม่หวั่นไหวต่อสิ่งใด ๆ ทั้งนี้ผู้เขียนจะต้องมีเนื้อหาสาระต่าง ๆ อย่างพร้อมพร้อมมีการศึกษาค้นคว้าเป็นอย่างดี ที่จะสามารถใช้อ้างอิงได้อย่างถูกต้อง

6.4 ฝึกฝนตนเองให้มีความตั้งใจจริงที่จะเขียนสิ่งต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ เพราะการฝึกบ่อย ๆ จะช่วยให้การเขียนมีพัฒนาการขึ้น

6.5 ฝึกฝนตนเองให้มีใจกว้าง ยอมรับฟังความคิดเห็นของคนอื่น เพื่อนำข้อดีขึ้นมาใช้ในการปรับปรุงแก้ไขผลงานการเขียนในครั้งต่อไป

สรุปได้ว่า แนวทางการส่งเสริมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่ดีครูต้องสร้างบรรยากาศทางการเรียนรู้แก่นักเรียน ให้อิสระในการทำงาน ความคิด รับฟังความคิดเห็น รู้จักการยืดหยุ่นทั้งการใช้เวลาและระเบียบและฝึกฝนผู้เรียนให้เกิดทักษะทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์

6. ปัจจัยสำคัญการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์

กรณีการ พวงเกษม (2532, หน้า 34-35) ปัจจัยที่จะช่วยให้เขียนได้ดีไว้หลายประการ ดังนี้

1. บรรยากาศและสถานการณ์ เด็กจะต้องรู้สึกสบายใจ รู้สึกอบอุ่นใจ เป็นตัวของตัวเอง มีความสัมพันธ์อันดีกับเพื่อนและครู ต้องเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงความคิดโดยอิสระ
2. ประสบการณ์ เด็กจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจ จากประสบการณ์ โดยตรงที่ตนได้รับ ดังนั้น ในการเรียนควรสร้างความสนใจให้กับเด็กและมีอุปกรณ์อย่างพร้อมเพียง
3. ความเอาใจใส่ของครู ครูควรปลูกฝังความช่างสังเกต ความมหัศจรรย์ และความสำคัญต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันไว้ในตัวเองให้ได้มากที่สุด จะได้เป็นผู้ที่มองเห็นอะไรได้แจ่มแจ้ง มีชีวิตจิตใจ นอกจากนั้นควรปฏิบัติต่อนักเรียน ดังนี้
 - 3.1 ต้องเร้าให้นักเรียนเกิดความต้องการที่จะเขียน โดยการใช้ อุปกรณ์หรือเรื่องราวต่าง ๆ
 - 3.2 ให้อ่างอย่างหยาบ ๆ ให้เสร็จครึ่งหนึ่งก่อนในห้องเรียน
 - 3.3 ให้นักเรียนแก้ไขข้อบกพร่อง แล้วเขียนเพิ่มเติมใหม่ ซึ่งเป็น การวัดผลด้วยตนเอง
 - 3.4 ให้นักเรียนทั้งชั้นช่วยประเมินการเขียนนั้น
 - 3.5 ครูเป็นผู้ประเมินผลงานเอง และให้นักเรียนแก้ไขใหม่
 - 3.6 อ่านนิทาน โคลงให้เด็กฟังมาก ๆ เพื่อความสนุกสนาน หากเด็ก ได้มีส่วนร่วมบ้าง เช่น ช่วยกันตั้งชื่อเรื่อง ช่วยกันเล่าจะทำให้สนุกสนานยิ่งขึ้น
 - 3.7 ส่งเสริมให้เด็กเขียนมาก ๆ ให้ลองเขียนสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ อยู่เสมอ
 - 3.8 ช่วยให้กำลังใจ โดยยกย่องชมเชยผลงานเมื่อเห็นสมควร แต่ไม่แสดงมากเกินไปจนทำให้เด็กไม่พยายามทำให้ดียิ่งขึ้นกว่าเดิม
 - 3.9 ไม่บังคับให้เด็กเขียน ถ้าเด็กไม่อยากเขียน อาจให้เล่าเรื่อง ประกอบภาพแทนก็ได้

กรมวิชาการ (2546, หน้า 316) ปัจจัยที่จะช่วยให้เขียนได้ดีหลายประการ ดังนี้

1. ความรักและความสนใจ คนที่จะเขียนได้ดีต้องมีความรักและความสนใจที่จะเขียน ไม่ย่อท้อที่จะแก่ ให้ความสำคัญในการเขียน ปัจจัยข้อนี้เป็นสิ่งสำคัญต่อการพัฒนาการเขียนอย่างยิ่ง
2. การอ่านและฟังมาก ความพยายามที่จะอ่านและฟังความคิดของคนอื่น จะช่วยให้ผู้เขียนมีความคิดกว้างขวางและมีข้อมูลที่พอจะเขียนได้ โดยเฉพาะการอ่าน จะช่วยให้ผู้เขียนได้แนวทางการเรียบเรียงความคิด การใช้สำนวนภาษา การเลือกคำหรือหลักฐานประกอบการอ้างอิงหรือการดำเนินเรื่องใหม่ที่น่าสนใจชวนติดตาม
3. การเก็บบันทึกข้อมูล นักเขียนที่ดีต้องหัดเก็บข้อมูลต่าง ๆ ไว้ รู้จักจดบันทึกถ่ายสำเนาหรือเก็บเอกสารดี ๆ เพราะการนำการเขียนที่ดีมาอ้างอิงจะทำให้ข้อเขียนของตนมีน้ำหนักมีความกระจ่าง ชัดเจน น่าสนใจมากขึ้น
4. การสังเกตและจดจำ การเป็นคนช่างสังเกตจะช่วยให้ผู้เขียนเป็นคนละเอียดอ่อนเข้าใจเลือกสาระและคำ นำมาเขียนที่น่าสนใจมากขึ้น เช่น สังเกตว่าข้อใดเขียนอ่านแล้วเข้าใจง่ายประทับใจ ชื่นชมในตัวผู้เขียน กับพยายามสังเกตและจดจำแนวทางการเขียนนั้นนำมาพัฒนาเป็นลักษณะการเขียนของตน
5. การฝึกการเขียนบ่อย ๆ จะทำให้ผู้ฝึกเขียนเกิดความชำนาญในการคิด การเรียบเรียงสระ ถ้อยคำสำนวน และความพยายามที่จะตรวจสอบภาษาที่ใช้ในกรณีที่ไม่แน่ใจว่าจะใช้ภาษาได้ถูกต้องเหมาะสมหรือไม่
6. นิสัยรักการท่องเที่ยว คนที่ท่องเที่ยวไปยังสถานที่ต่าง ๆ ย่อมมีประสบการณ์มาก ได้เห็นสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ ทำให้เกิดความประทับใจ มีข้อมูลพอที่จะเขียนบรรยาย
7. ความมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี การมีเมตตาริจิต และความสัมพันธ์อันดีกับคนอื่น ๆ ที่ต่างฐานะต่างความคิด ต่างประเพณีวัฒนธรรมกัน ทำให้ผู้นั้นเข้าใจโลก เข้าใจคน ได้เห็นสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นบทเรียน ข้อคิด หรือเตือนใจ ทำให้สามารถนำเหตุการณ์การติดต่อของมนุษย์มาเป็นข้อมูลในการเขียนได้

สรุปได้ว่า ปัจจัยสำคัญการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ต้องสร้างบรรยากาศทางการเรียนรู้ที่ดีให้กับนักเรียน มีประสบการณ์ทางการเรียนรู้ที่หลากหลาย ครูเอาใจใส่ดูแลนักเรียนด้วยความรัก สร้างทัศนคติทางการเรียนรู้ที่ดีร่วมกัน และฝึกฝนให้ผู้เรียนมีทักษะทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์

7. แนวทางการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์

อัจนรา ชิวพันธ์ (2532, หน้า 6) แนวทางการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ ครูควรคำนึงถึงสิ่งต่าง ๆ ต่อไปนี้

1. กำหนดกิจกรรมการเขียนสร้างสรรค์ให้มีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจน โดยจะต้องคำนึงถึงหลักสูตรในระดับต่าง ๆ ว่ามีจุดมุ่งหมายเพื่อทำอะไร กิจกรรมต่าง ๆ นั้นสนองวัตถุประสงค์ใดในหลักสูตร

2. การจัดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ควรได้มีการสัมพันธ์กับกลุ่มประสบการณ์ต่าง ๆ ด้วย

3. จัดลำดับความยากง่ายของกิจกรรมให้เหมาะกับนักเรียน

4. ใช้สื่อที่จูงใจเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างสรรค์ผลงานใหม่

และรักในการเขียน

5. ให้ผู้เรียนสามารถใช้จินตนาการในการแสดงความรู้สึกนึกคิดอย่างอิสระ นลินี ดิยะสันต์ (2548, หน้า 55-68) แนวการสอนเพื่อส่งเสริมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้ว่า ครูต้องฝึกการเขียนอย่างสม่ำเสมอสร้างบรรยากาศที่ดีกับนักเรียนให้กำลังใจ งดเว้นการตำหนิ ให้อิสระในการทำงาน เปิดโอกาสให้คิดอย่างหลากหลาย รู้จักการยืดหยุ่นทั้งการใช้เวลา ระเบียบปฏิบัติ ส่งเสริมให้ใช้ประสบการณ์ สภาพแวดล้อม วัสดุที่มีอยู่ในการสร้างสรรค์ผลงาน ควรให้โอกาสที่มีการแลกเปลี่ยน โดยการเล่าเรื่อง อภิปราย กระตุ้นให้แสดงออกอย่างอิสระ

สรุปได้ว่า แนวทางการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ ต้องมีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจนว่า ต้องการเขียนเพื่ออะไร ครูต้องจัดกิจกรรมที่เร้าให้นักเรียนเกิดการคิด จินตนาการ ช่วยให้นักเรียนคิดแตกแขนงย่อย ๆ ออกไป มีความกล้าที่จะเริ่มลงมือเขียน นำข้อความมาเรียบเรียงเป็นเรื่องราวโดยใช้ภาษาที่เหมาะสมในการสื่อความหมาย โดยต้องผ่อนคลายกฎเกณฑ์ทางการเขียน ส่งเสริมให้นักเรียนฝึกเขียนบ่อย ๆ นำความรู้ ประสบการณ์มาบูรณาการ และครูต้องดูแล เอาใจใส่ สร้างบรรยากาศทางการเรียนรู้ที่ดี ตรวจสอบผลงานพร้อมเสนอแนะแนวทางที่จะช่วยพัฒนางานเขียนในครั้งต่อไป

8. วิธีการวัดและประเมินผลการเขียนเชิงสร้างสรรค์

กรรณิการ์ พวงเกษม (2532, หน้า 148–159) การวัดพฤติกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้ว่า ต้องวัดในหลาย ๆ ด้าน เพื่อดูว่าผู้เขียนมีจุดมุ่งหมายที่แสดงออกโดยการเขียนมีคุณภาพ ลำดับเนื้อเรื่องได้ดีหรือไม่ ลำดับเนื้อเรื่องเป็นไปตามที่ตั้งจุดประสงค์ไว้หรือไม่ โดยอาจใช้ข้อสอบอัตนัย และตรวจให้คะแนนด้วยวิธีจัดอันดับคุณภาพ เช่น กำหนดเรื่องมาให้เขียนเรื่องจากภาพ พร้อมทั้งบอกเกณฑ์ในการตอบและให้คะแนนไว้ด้วย แล้วให้คะแนนโดยวิธีจัดอันดับคุณภาพตามความถูกต้องเหมาะสมของเนื้อหา การเรียบเรียงความคิด ความถูกต้องเหมาะสมในการใช้ภาษา

สำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา (2544, หน้า 36–38) การวัดผลด้านทักษะการปฏิบัติงานการเขียนเชิงสร้างสรรค์ว่าเพื่อให้การให้คะแนนมีความเป็นปรนัยที่สุดจึงเลือกการกำหนดคุณภาพของงานเป็นข้อความที่เจาะจง ยึดติดกับเนื้อหาที่ต้องการวัด (Specific Scoring Rubrics) และกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนแยกตามแต่ละองค์ประกอบย่อย แล้วสรุปเป็นคะแนนรวมทั้ง (Analysis Rubrics)

สรุปได้ว่า วิธีการวัดและประเมินผลการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ต้องวัดในหลาย ๆ ด้าน เพื่อดูว่าผู้เขียนมีจุดมุ่งหมายที่แสดงออกโดยการเขียนที่มีคุณภาพ ลำดับเนื้อเรื่องเป็นไปตามที่ตั้งจุดประสงค์ไว้ โดยใช้ข้อสอบอัตนัย พร้อมทั้งบอกเกณฑ์ในการตอบและให้คะแนนไว้ด้วย โดยวิธีจัดอันดับคุณภาพตามความถูกต้องเหมาะสมของเนื้อหา

การเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือกัน (Cooperative Learning)

1. ความหมายการเรียนรู้แบบร่วมมือ

นักการศึกษาให้ความหมายของการเรียนรู้แบบร่วมมือ ดังนี้

สุรศักดิ์ หลาบมาลา (2535, หน้า 4) ได้ให้ความหมายการเรียนรู้แบบร่วมมือว่า การสอนแบบหนึ่งที่กำหนดให้นักเรียนที่มีความสามารถแตกต่างกันทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ โดยปกติจะมี 4 คน คือ เก่ง 1 ปานกลาง 2 อ่อน 1

อำพรธณ ทิวไผ่งาม (2536, หน้า 6) ได้ให้ความหมายการเรียนรู้แบบร่วมมือว่า หมายถึง การที่นักเรียนเรียนรวมกันเป็นกลุ่ม เพื่อให้ตนเองได้เรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายตามที่กำหนดไว้

บุษบา ช่วยชูเชิด (2537, หน้า 15) ได้ให้ความหมายการเรียนรู้แบบร่วมมือว่า หมายถึง การจัดประสบการณ์เรียนรู้ให้กับผู้เรียนเป็นกลุ่มเล็ก สมาชิกในกลุ่มมีความสามารถที่ต่างต่างกันนักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน รับผิดชอบในการทำงานของตัวเองเท่า ๆ กัน และรับผิดชอบงานในกลุ่มด้วย

จิราภรณ์ ศิริทวี (2542, หน้า 33-38) ได้ให้ความหมายการเรียนรู้แบบร่วมมือว่า หมายถึง การจัดการเรียนการสอนที่เน้นการร่วมมือ ร่วมแรงกันระหว่างสมาชิกทุกคนในกลุ่ม ความสำเร็จของทุกคนขึ้นอยู่กับความร่วมมือกันของสมาชิก

สรุปได้ว่า การเรียนแบบร่วมมือเป็นการจัดการเรียนการสอนที่แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม โดยจัดสมาชิกในกลุ่มมีความหลากหลายทั้งด้านความสามารถ ความสนใจ และเพศแต่ละคนมีบทบาทหน้าที่ ความสำเร็จของทุกคนขึ้นอยู่กับความร่วมมือกันของสมาชิก ในการให้ความร่วมมือ มากกว่าการแข่งขันความสำเร็จของตนเองจะขึ้นอยู่กับความร่วมมือ ครูให้การเสริมแรงด้วยการชมเชยหรือรางวัล

2. หลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ

ทิศนา แคมมณี (2548, หน้า 49) ได้ให้หลักการการเรียนรู้แบบร่วมมือไว้ว่า หลักการเรียนรู้แบบร่วมมือผู้เรียนควรร่วมมือในการเรียนรู้มากกว่าการแข่งขัน ซึ่งมีหลักการการเรียนรู้แบบร่วมมือ 5 ประการ ดังนี้

1. การเรียนรู้ต้องอาศัยหลักการพึ่งพาอาศัยกัน กลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ จะต้องตระหนักว่าทุกคนมีความสำคัญเท่าเทียมกันและจะต้องพึ่งพากัน เพื่อความสำเร็จร่วมกัน ดังนั้น ทุกคนต้องรับผิดชอบในบทบาทหน้าที่ของตนเองและในขณะเดียวกันก็ช่วยเหลือสมาชิกอื่น ๆ ในกลุ่มด้วยเพื่อผลประโยชน์ร่วมกัน

2. การเรียนรู้ที่ดีต้องอาศัยการหันหน้าเข้าหากัน มีปฏิสัมพันธ์กัน การที่สมาชิกในกลุ่มมีการพึ่งพาอาศัยกัน เป็นปัจจัยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน และกันเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ข้อมูลและการเรียนรู้ต่าง ๆ สมาชิกในกลุ่มจะห่วงใย ไว้วางใจ ส่งเสริมและช่วยเหลือกันในการทำงานต่าง ๆ ร่วมกัน ส่งผลให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน

3. การเรียนรู้ร่วมกันต้องอาศัยทักษะทางสังคม การที่สมาชิกในกลุ่มต้องทำงานร่วมกัน พึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน การทำงานจะประสบผลสำเร็จได้ต้องอาศัยทักษะที่สำคัญ ๆ เช่น ทักษะการทำงานกลุ่ม ทักษะการสื่อสาร ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นรวมทั้งการยอมรับไว้วางใจกันและกันงานจึงจะดำเนินไปได้

4. การเรียนรู้กันควรมีการวิเคราะห์กระบวนการกลุ่ม กลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือจะต้องมีการวิเคราะห์กระบวนการทำงานของกลุ่มเพื่อช่วยให้กลุ่มเกิดการเรียนรู้และปรับปรุงการทำงานให้ดีขึ้น เช่น การวิเคราะห์วิธีการทำงานของกลุ่มพฤติกรรมของสมาชิกกลุ่มและผลงานของกลุ่ม

5. การเรียนรู้ร่วมกันจะต้องมีผลงาน หรือผลสัมฤทธิ์ทั้งรายบุคคลและรายกลุ่มที่สามารถตรวจสอบและวัดประเมินได้ (Individual Accountability) สมาชิกในกลุ่มการเรียนรู้ทุกคนจะต้องมีหน้าที่รับผิดชอบ และพยายามทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย อย่างเต็มความสามารถไม่มีใครที่จะได้รับผลประโยชน์โดยที่ไม่ทำหน้าที่ของตน ดังนั้นกลุ่มจึงจำเป็นต้องตรวจสอบผลงาน ทั้งที่เป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม อาจจัดเป็นกลุ่มเล็ก ๆ หรือจับคู่ เพื่อจะได้มีโอกาสเอาใจกันและกันการสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนในกลุ่ม

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือจะประสบผลสำเร็จได้นั้นสมาชิกแต่ละคนต้องมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ตนเองได้รับมอบหมาย และช่วยเหลือพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน ในการทำงานร่วมกันสมาชิกต้องมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันยอมรับไว้วางใจกัน รวมทั้งมีการตรวจสอบผลงานของสมาชิกในกลุ่มเพื่อผลประโยชน์ร่วมกัน

3. ประเภทของกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียนรู้

ทิสนา แคมมณี (2545, หน้า 102) ได้ให้ประเภทของกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือไว้ว่า กลุ่มการเรียนรู้ที่ใช้กันโดยทั่วไปมี 3 ประเภท ดังนี้

1. กลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมืออย่างเป็นทางการ (Formal Cooperative) กลุ่มประเภทนี้ ครูจัดขึ้นโดยการวางแผน จัดระเบียบ กฎเกณฑ์ วิธีการและเทคนิคต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้ร่วมมือกันเรียนรู้สามารถต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องอาจเป็นหลาย ๆ ชั่วโมง ติดต่อกัน หลายสัปดาห์จนผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามเป้าหมายที่กำหนด

2. กลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือแบบไม่เป็นทาง (Informal Cooperative) กลุ่มประเภทนี้จัดขึ้นชั่วคราว เฉพาะกิจ โดยสอดแทรกการสอนปกติ โดยเฉพาะการสอนแบบบรรยาย ครูสามารถจัดกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือสอดแทรกเข้าไปเพื่อช่วยให้ผู้เรียนมุ่งความสนใจ

3. กลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมืออย่างถาวร (Cooperative Base Groups) กลุ่มประเภทนี้เป็นกลุ่มการเรียนรู้ที่สมาชิกกลุ่มมีประสบการณ์การทำงานและการเรียนรู้ร่วมกันมานานจนกระทั่งเกิดความสัมพันธ์ภาพที่แน่นแฟ้น สมาชิกกลุ่มมีความผูกพันห่วงใย ช่วยเหลือกันและกันอย่างต่อเนื่อง

สรุปได้ว่า ประเภทของกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือที่ใช้กันโดยทั่วไปมี 3 ประเภท คือ ประเภทกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมืออย่างเป็นทางการ (Formal Cooperative) กลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือแบบไม่เป็นทางการ (Informal Cooperative) และกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมืออย่างถาวร (Cooperative Base Groups)

4. รูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้

ทศนา แคมมณี (2548, หน้า 102) ได้ให้รูปแบบการเรียนรู้ออนแบบร่วมมือไว้ว่า รูปแบบการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้แบบร่วมมือมีหลายรูปแบบ จะมีวิธีการหลัก ๆ ซึ่งได้แก่ การจัดกลุ่มการศึกษาเนื้อหาสาระ การทดสอบ การคิดคะแนน และระบบการให้รางวัลแตกต่างกันออกไปเพื่อสนองวัตถุประสงค์เฉพาะแต่ไม่ว่าจะเป็นรูปแบบใดต่างก็ใช้หลักการเดียวกัน คือ หลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ 5 ประการ และมีวัตถุประสงค์มุ่งตรงไปในทิศทางเดียวกัน คือ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในเรื่องที่ศึกษาอย่างมากที่สุดโดยอาศัยการร่วมกัน ช่วยเหลือกันและแลกเปลี่ยนความรู้กัน ระหว่างกลุ่มผู้เรียนด้วยกัน ความแตกต่างของรูปแบบแต่ละรูปจะอยู่ที่เทคนิคในการศึกษา เนื้อหาสาระและวิธีการเสริมแรงและการให้รางวัล รูปแบบการเรียนรู้ออนแบบร่วมมือที่นิยมใช้ทั่วไปในปัจจุบันมี 8 รูปแบบ ดังนี้

1. กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบจิ๊กซอว์ (JIG-SAW) จัดผู้เรียนเข้ากลุ่มและความสามารถ (เก่ง-กลาง-อ่อน) กลุ่มละ 4 คน กลุ่มนี้เรียกว่า กลุ่มบ้าน (Home-group) มอบหมายเนื้อหาให้ช้อย่อยแตกต่างกันแล้วกลับไปกลุ่มที่มีเนื้อหาเดียวกัน เรียกว่ากลุ่มผู้เชี่ยวชาญ เมื่อศึกษาเนื้อหาอย่างละเอียดก็กลับไปกลุ่มบ้านสอนเพื่อนในกลุ่มในเรื่องสาระของตน สมาชิกของกลุ่มได้รายละเอียดของเนื้อหาทั้งหมดและทดสอบ นำคะแนนทดสอบรายบุคคลมารวมกันหาค่าเฉลี่ยเป็นคะแนนของกลุ่ม กลุ่มที่ได้คะแนนสูงสุดได้รับรางวัล
2. กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ เอส.ที.เอ.ดี (STAD) จัดผู้เรียนเข้ากลุ่มคละกันตามความสามารถ (เก่ง-กลาง-อ่อน) กลุ่มละ 4 คนเรียนว่า กลุ่มบ้านของเราสมาชิกในกลุ่มรับเนื้อหาสาระศึกษาร่วมกันเป็นหลายตอนและสมาชิกในกลุ่มทำแบบทดสอบแต่ละตอนเก็บคะแนนไว้แล้วหาค่าเฉลี่ยของตนไว้ สมาชิกทดสอบรวมยอดครั้งสุดท้าย เอาคะแนนรวมยอดลบคะแนนเฉลี่ยก็จะได้คะแนนเฉลี่ย คะแนนพัฒนาการมารวมกันในกลุ่ม กลุ่มที่ได้คะแนนสูงได้รับรางวัล

3. กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ แอล.ที (LT) (Learning Together) จัดกลุ่มผู้เรียน เข้ากลุ่มละความสามารถ (เก่ง-ปานกลาง-อ่อน) กลุ่มละ 4 คน ศึกษาเนื้อหาสาระร่วมกัน โดยกำหนดบทบาทให้แต่ละคนมีหน้าที่ช่วยเหลือกลุ่มในการเรียนรู้ กลุ่มสรุปคำตอบร่วมกันส่งคำตอบเป็นผลงานของกลุ่ม ผลงานกลุ่มได้คะแนนเท่าไร สมาชิกทุกคนในกลุ่มนั้นจะได้คะแนนเท่ากันทุกคนในการทำกิจกรรมครั้งนี้ได้ใช้เทคนิคการเรียนรู้รูปแบบ แอล.ที (LT)

4. กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ จี.ไอ (G.I) (Group Investigation) รูปแบบนี้ส่งเสริมให้ผู้เรียนช่วยกันสืบค้นข้อมูลมาใช้ในการเรียนรู้ร่วมกัน โดยมีขั้นตอนเริ่มจากจัดผู้เรียนเข้ากลุ่มละความสามารถ (เก่ง-ปานกลาง-อ่อน) กลุ่มละ 4 คน ศึกษาเนื้อหาสาระร่วมกันโดยแบ่งหัวข้อย่อยให้สมาชิกไปศึกษาหาคำตอบ โดยให้ผู้เรียนอ่อนเลือกก่อนเมื่อศึกษาเสร็จแล้วก็มาให้กลุ่ม กลุ่มอภิปรายร่วมกัน สรุปผลการศึกษา นำเสนอหน้าชั้น

5. กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ ที.เอ.ไอ (TAI) (Team Assisted Individualization) จัดผู้เรียนเข้ากลุ่มละความสามารถ (เก่ง-ปานกลาง-อ่อน) เรียกกลุ่ม “บ้านของเรา” สมาชิกในกลุ่มได้รับเนื้อหาสาระศึกษาร่วมกัน และสมาชิกจับคู่ทำแบบฝึกหัดแล้วใครทำแบบฝึกหัดได้ 75% ไปรับการทดสอบรวบยอด นักเรียนไม่ช่วยเหลือกัน คนที่ซ่อมต้องช่วยจนทำได้จึงจะได้จึงจะได้ทดสอบรวบยอด เพื่อแต่ละกลุ่มแข่งขันเสร็จเอาคะแนนสมาชิกของตนมารวมกันเป็นคะแนนของกลุ่ม

6. กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ ที.จี.ที (TGT) (Team Games Tournament) จัดผู้เรียนเข้ากลุ่มละความสามารถ (เก่ง-ปานกลาง-อ่อน) กลุ่มละ 4 คน เรียกกลุ่มนี้ว่า กลุ่มบ้านของเรา สมาชิกในบ้านรับเนื้อหาสาระศึกษาร่วมกัน สมาชิกในกลุ่มแยกย้ายไปแข่งขันกับกลุ่มอื่นตามความสามารถ คือ คนเก่งแข่งกับคนเก่ง คนอ่อนแข่งกับคนอ่อน และรวมคะแนนของตนได้ตามใบสที่กำหนด เมื่อแต่ละกลุ่มแข่งขันเสร็จเอาคะแนนสมาชิกของตนมารวมกันเป็นคะแนนของกลุ่ม

7. กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ ซี.ไอ.อาร์.ซี (CIRC) (Co-operative Integrated Reading and Composition) เป็นกระบวนการเรียนการสอนที่ใช้สอนอ่านและเขียนโดยเฉพาะมีขั้นตอน ดังนี้ แบ่งกลุ่มนักเรียนตามความสามารถในการอ่าน สมาชิกในกลุ่มมี 4 คน มีพื้นความรู้เท่ากัน 2 คน อีก 2 คน แตกต่างกัน

ครูจะเรียกคู่ที่มีระดับความรู้เท่ากันมาสอนให้กลับเข้ากลุ่มแล้วเรียกคู่ต่อไปที่มีความรู้ต่างกันมาสอน และทดสอบรายบุคคลคะแนนที่ได้เป็นทั้งรายบุคคลและทีม

8. กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบคอมเพล็กซ์ (Complex Instruction) รูปแบบนี้คล้ายคลึงกับรูปแบบ จี.ไอ ซึ่งมีขั้นตอน คือ จัดผู้เรียนเข้ากลุ่มละความสามารถ (เก่ง-ปานกลาง-อ่อน) กลุ่มรับเนื้อหาสาระมารวมกันไปศึกษาสืบค้น โดยสมาชิกรับเนื้อหาตามความสามารถให้คนอ่อนเลือกเนื้อหาก่อน เมื่อแต่ละคนศึกษาเนื้อหาแล้วกลับเข้ากลุ่มเอาคำตอบให้กลุ่มร่วมกันอภิปราย และสรุปผลการศึกษาเสนอผลงานหน้าชั้น

สรุปได้ว่า วิธีเรียนแบบร่วมมือ มีวิธีการหลัก ๆ ที่แตกต่างกัน เช่น การจัดกลุ่มการศึกษาเนื้อหาสาระการทดสอบ การคิดคะแนน ระบบการให้รางวัล แต่ไม่ว่าการเรียนรู้อแบบร่วมมือรูปแบบใดก็จะมีหลักการเรียนรู้อแบบร่วมมือที่เหมือนกันอยู่ 5 ประการ ดังกล่าวมาแล้ว

5. การจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้

ทิตนา แคมมณี (2545, หน้า 102) ได้อธิบายการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือไว้ว่า ครูสามารถนำหลักการของการเรียนรู้อแบบร่วมมือไปจัดการเรียนการสอนของตนได้ โดยพยายามจัดกลุ่มการเรียนรู้ให้มียอดประกอบครบ 5 ประการ และใช้เทคนิควิธีการต่าง ๆ ในการช่วยให้มียอดประกอบทั้ง 5 สัมฤทธิ์ผลในการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือมีประเด็นที่สำคัญ ดังนี้

1. ด้านการวางแผนการจัดการเรียนการสอน

1.1 กำหนดจุดมุ่งหมายของบทเรียนทั้งด้านความรู้และทักษะ

กระบวนการ

1.2 กำหนดขนาดของกลุ่ม กลุ่มควรมีขนาดเล็ก ประมาณ 3-6 คน กลุ่มขนาด 4 คน จะเป็นขนาดที่เหมาะสมที่สุด

1.3 กำหนดองค์ประกอบของกลุ่ม หมายถึง การจัดผู้เรียนเข้ากลุ่ม โดยกลุ่มประกอบไปด้วยสมาชิกที่ด้อยความสามารถในด้านต่าง ๆ

1.4 กำหนดบทบาทของสมาชิกแต่ละคนในกลุ่ม เพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดและมีส่วนในการทำงานอย่างทั่วถึง ครูควรมอบบทบาทหน้าที่ในการทำงานให้ทุกคน ครูควรจัดบทบาทหน้าที่ของสมาชิกให้อยู่ในลักษณะที่จะต้องพึ่งพาอาศัยและเกื้อกูลกัน

1.5 จัดสถานที่ให้เหมาะสมในการทำงาน และการมีปฏิสัมพันธ์
ครูจำเป็นต้องออกแบบจัดห้องเรียนหรือสถานที่ที่จะใช้ในการเรียนรู้ให้เอื้อและสะดวก
ต่อการทำงานกลุ่ม

1.6 จัดสาระวัสดุ หรืองานที่จะให้ผู้เรียนทำ วิเคราะห์สาระ/งาน/หรือ
วัสดุที่จะให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และจัดแบ่งสาระหรืองานนั้นในลักษณะที่ให้ผู้เรียนแต่ละคน
มีส่วนร่วมในการช่วยกลุ่มและพึ่งพากันในการเรียน

2. ด้านการสอน ครูควรมีการเตรียมกลุ่มเพื่อการเรียนรู้ร่วมกัน ดังนี้

2.1 อธิบายชี้แจงเกี่ยวกับงานของกลุ่ม ครูควรอธิบายถึงจุดมุ่งหมาย
ของบทเรียนเหตุผลในการดำเนินการต่าง ๆ รายละเอียดของงานและขั้นตอนในการทำงาน

2.2 อธิบายเกณฑ์การประเมินผลงาน ผู้เรียนจะต้องมีความเข้าใจ
ตรงกันว่าความสำเร็จของงานอยู่ตรงไหน งานที่คาดหวังมีลักษณะอย่างไร เกณฑ์ที่จะใช้ในการ
การวัดความสำเร็จของงานคืออะไร

2.3 อธิบายถึงความสำคัญและวิธีการของการพึ่งพาและเกื้อกูลกัน
ครูควรอธิบายกฎเกณฑ์ ระเบียบ กติกา บทบาทหน้าที่ และระบบการให้รางวัล
หรือประโยชน์ที่กลุ่มจะได้รับในการร่วมมือกันเรียนรู้

2.4 อธิบายวิธีการช่วยเหลือกันระหว่างกลุ่ม

2.5 อธิบายถึงความสำคัญและวิธีการในการตรวจสอบความรับผิดชอบ
ต่อหน้าที่ที่แต่ละคนได้รับมอบหมาย เช่น การสุ่มเรียกชื่อผู้เสนอผลงาน การทดสอบ
การตรวจสอบผลงาน เป็นต้น

2.6 ชี้แจงพฤติกรรมที่คาดหวัง หากครูชี้แจงให้ผู้เรียนรู้อย่างชัดเจน
ว่าต้องการให้ผู้เรียนแสดงพฤติกรรมอะไรบ้าง จะช่วยให้ผู้เรียนรู้ความคาดหวังที่มีต่อตน
และพยายามจะแสดงพฤติกรรมนั้น

3. ด้านการควบคุมกำกับและการช่วยเหลือกลุ่ม

3.1 ดูแลให้สมาชิกกลุ่มมีการปรึกษาหารือกันอย่างใกล้ชิด

3.2 สังเกตการณ์การทำงานร่วมกันของกลุ่ม ตรวจสอบว่า สมาชิก
กลุ่มมีความเข้าใจในงาน หรือบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายหรือไม่ สังเกตพฤติกรรม
ต่าง ๆ ของสมาชิกให้ข้อมูลป้อนกลับ ให้แรงเสริม และบันทึกข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ต่อ
การเรียนรู้ของกลุ่ม

3.3 เข้าไปช่วยเหลือกลุ่มตามความเหมาะสม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของงานและการทำงาน เมื่อพบว่ากลุ่มต้องการความช่วยเหลือ ครูสามารถเข้าไปชี้แจง สอนซ้ำ หรือให้ความช่วยเหลืออื่น ๆ

3.4 สรุปการเรียนรู้ ครูควรให้กลุ่มสรุปประเด็นการเรียนรู้ที่ได้จากการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อช่วยให้การเรียนรู้มีความชัดเจนขึ้น

4. ด้านการประเมินผลและวิเคราะห์กระบวนการเรียนรู้

4.1 ประเมินผลการเรียนรู้ ครูประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ทั้งทางด้านปริมาณและคุณภาพ โดยวิธีการที่หลากหลาย และควรให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมิน

4.2 วิเคราะห์กระบวนการทำงานและกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน ครูควรจัดให้ผู้เรียนมีเวลาในการวิเคราะห์การทำงานของกลุ่มและพฤติกรรมของสมาชิกกลุ่ม เพื่อให้กลุ่มมีโอกาสเรียนรู้ที่จะปรับปรุงส่วนบกพร่องของกลุ่ม

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ เพื่อให้สัมฤทธิ์ผลในการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือมีด้านที่สำคัญ คือ ด้านการวางแผนการจัดการเรียนการสอน ด้านการสอน ด้านการควบคุมกำกับและการช่วยเหลือกลุ่ม และด้านการประเมินผล และวิเคราะห์กระบวนการเรียนรู้

6. การสอนด้วยกระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบแอลที (LT)

ทิศนา แคมมณี (2548, หน้า 69–70) การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียนรู้โดยใช้เทคนิค LT ไว้ว่า เป็นการเรียนรู้แบบร่วมมืออีกรูปแบบหนึ่งที่มีกระบวนการที่ง่ายไม่ซับซ้อนที่แบ่งกลุ่มผู้เรียนกลุ่มละ 4 คน โดยจัดผู้เรียนเข้ากลุ่มละความสามารถ ทั้งเก่ง ปานกลาง อ่อน อยู่ด้วยกัน กลุ่มย่อยกลุ่มละ 4 คน ศึกษาเนื้อหาพร้อมกันโดยกำหนดให้แต่ละคนมีบทบาทหน้าที่ช่วยกลุ่มในการเรียนรู้ เช่น สมาชิกคนที่ 1 : อ่านคำสั่ง สมาชิกคนที่ 2 : หาคำตอบ สมาชิกคนที่ 3 : หาคำตอบ สมาชิกที่ 4 : ตรวจสอบคำตอบ กลุ่มย่อยสรุปคำตอบพร้อมกันส่งคำตอบนั้นเป็นผลงานของกลุ่ม ผลงานของกลุ่มได้คะแนนเท่าไรสมาชิกทุกคนจะได้คะแนนนั้นเท่ากันทุกคน ดังนั้น ผู้สอนจะต้องใช้เทคนิคการเสริมแรง เช่น ให้รางวัล คำชมเชย เป็นต้น สมาชิกกลุ่มจะต้องมีการกำหนดเป้าหมายร่วมกัน ช่วยเหลือกัน เพื่อความสำเร็จของกลุ่ม

1. วัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนของรูปแบบแอลที (LT)

ทิตนา แชมมณี (2548, หน้า 69–70)

- 1) เพื่อมุ่งช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เนื้อหาสาระต่าง ๆ ด้วยตนเอง และด้วยความร่วมมือและความช่วยเหลือจากเพื่อน ๆ
- 2) เพื่อเป็นการพัฒนาทักษะทางสังคมต่าง ๆ เช่น ทักษะการสื่อสาร ทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น ทักษะการสร้างความสัมพันธ์
- 3) เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะการแสวงหาความรู้ ทักษะการคิดการแก้ปัญหาและอื่น ๆ

2. หลักการแบ่งกลุ่มการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2545, หน้า 152) ได้อธิบายถึงหลักการแบ่งกลุ่มไว้ 4 ขั้นตอน ดังนี้

- 1) ตรวจสอบคะแนนที่เคยสอบผ่านมาแล้วของนักเรียนทุกคนในห้องแล้วเรียงคะแนนจากคะแนนสูงสุดไปหาต่ำสุด
- 2) ลำดับหมายเลขตามคะแนนจากคะแนนสูงสุดเป็นหมายเลข 1 ไปจนถึงคะแนนต่ำสุดเป็นหมายเลขสุดท้าย ตามลำดับ
- 3) คำนวณคว่าสมาชิกในห้องมีกี่คน และครูจะแบ่งนักเรียนออกเป็นกี่กลุ่ม
- 4) แบ่งกลุ่มนักเรียนดังนี้จะได้นักเรียนคนละกันพอดี

ตาราง 1 การแบ่งกลุ่มนักเรียนการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้

นักเรียน	กลุ่ม 1	กลุ่ม 2	กลุ่ม 3	กลุ่ม 4	กลุ่ม 5	กลุ่ม 6	กลุ่ม 7	กลุ่ม 8
เก่ง	1	2	3	4	5	6	7	8
ปานกลาง	16	15	14	13	12	11	10	9
	17	18	19	20	21	22	23	24
อ่อน	32	31	30	29	28	27	26	25

การใช้กระบวนการกลุ่มแบบนี้จะช่วยลดภาระการฝึกฝนของครู นักเรียนมีโอกาสฝึกฝนกันเอง ช่วยเหลือกัน ส่งผลให้คนอ่อนและคนปานกลางเรียนดีขึ้น มีความร่วมมือของกลุ่มดีขึ้น นักเรียนเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีความสุข

3. ขั้นตอนการสอนกระบวนการกลุ่มร่วมมือกันเรียนรู้ Learning

Together (LT)

วัฒนาพร ระวังทุกข์ (2542, หน้า 39) ขั้นตอนการเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบแอลที (LT) ไว้ ดังนี้

- 1) ครูและนักเรียนอภิปราย สรุปเนื้อหาที่เรียนในคาบที่แล้ว
 - 2) แบ่งผู้เรียนเป็นกลุ่มละความสามารถกัน กลุ่มละ 4-5 คน
 - 3) ครูแจกใบงานกลุ่มละ 1 แผ่น
 - 4) แบ่งหน้าที่ของผู้เรียนแต่ละคนในกลุ่ม ดังนี้
 - คนที่ 1 อ่านคำสั่งหรือขั้นตอนในการดำเนินงาน
 - คนที่ 2 พังขั้นตอนและจัดบันทึก
 - คนที่ 3 อ่านคำถามและหาคำตอบ
 - คนที่ 4 ตรวจสอบคำตอบ (ข้อมูล)
 - 5) แต่ละกลุ่มส่งกระดาษคำตอบเพียงแผ่นเดียวหรือส่งงาน 1 ชิ้น ผลงานที่เสร็จและส่งเป็นผลงานที่ทุกคนในกลุ่มยอมรับ ซึ่งทุกคนในกลุ่มจะได้คะแนนเท่ากัน
- สรุปได้ว่า ขั้นตอนการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียนรู้แบบ LT ได้

ดังต่อไปนี้

- 1) ขั้นเตรียม
 - 1.1) ขั้นแนะนำทักษะในการเรียน ระเบียบกลุ่ม บทบาทหน้าที่ของสมาชิกกลุ่ม
 - 1.2) แจกจุดประสงค์การเรียนรู้ การทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกัน
 - 1.3) แบ่งกลุ่ม 4-5 คน ความสะดวกสบาย เก่ง ปานกลาง และอ่อน
- 2) ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

นำเข้าสู่บทเรียน สรุปเนื้อหาที่เรียนมาแล้ว
- 3) ขั้นสอน
 - 3.1) เรียนรู้ร่วมกันแบบ LT ศึกษาเนื้อหา แหล่งข้อมูล มอบหมายงาน ร่วมกันทำกิจกรรมกลุ่มตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย
 - 3.2) ตรวจสอบผลงานกลุ่ม แก้ไขปรับปรุง
 - 3.3) นำเสนอผลงานกลุ่ม

4) ชั้นสรุป

4.1) ครูและนักเรียนสรุปองค์ความรู้ร่วมกัน

4.2) สรุปคุณค่าความสำคัญของเรื่องที่เรียนต่อการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

5) ชั้นประเมินผล

5.1) ครูประเมินพฤติกรรมการปฏิบัติงานกลุ่ม

5.2) ครูและนักเรียนประเมินผลการทำงานกลุ่ม

7. ข้อดีของกระบวนการกลุ่มร่วมมือกันเรียนรู้

ชาญชัย ยมดิษฐ์ (2548, หน้า 135) ได้ศึกษาข้อดีของกระบวนการกลุ่มร่วมมือกันเรียนรู้ไว้ ดังนี้

1. นักเรียนทุกคนในกลุ่มมีความรับผิดชอบร่วมกันในการทำงานและการเรียนรู้
 2. นักเรียนรู้จักชะของการอยู่ร่วมกันในสังคม
 3. นักเรียนซึ่งมีปฏิกริยาต่อกันและกันนั้นได้เกิดการเรียนรู้ในเจตคติ ค่านิยมและความรู้ซึ่งกันและกัน
 4. นักเรียนได้ฟังความคิดเห็นจากคนอื่น ทำให้มีความคิดกว้างขวาง
- สุทธิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2545, หน้า 175) ได้ศึกษาข้อดีของการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ (LT) ไว้ดังนี้
1. ผู้เรียนมีความเอาใจใส่รับผิดชอบตัวเองและกลุ่มร่วมกับผู้อื่น
 2. ส่งเสริมให้ผู้เรียนผลัดเปลี่ยนกันเป็นผู้นำ
 3. ส่งเสริมให้ผู้เรียนที่มีความสามารถต่างกันได้เรียนรู้ร่วมกัน
 4. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกและเรียนรู้ทักษะทางสังคมโดยตรง
 5. ผู้เรียนมีความสุข สนุกสนานกับการเรียนรู้

สรุปได้ว่า ข้อดีของกระบวนการกลุ่มร่วมมือกันเรียนรู้ ทำให้นักเรียนมีความรับผิดชอบ ดูแลเอาใจใส่ผู้อื่น มีทักษะการอยู่ร่วมกัน รับฟังความคิดเห็นของกันและกัน และเรียนรู้อย่างมีความสุข

8. ข้อจำกัดของกระบวนการกลุ่มร่วมมือกันเรียนรู้

ชาญชัย ยมดิษฐ์ (2548, หน้า 135) ได้ศึกษาข้อจำกัดของกระบวนการกลุ่มร่วมมือกันเรียนรู้ไว้ดังนี้

1. ถ้านักเรียนขาดความรับผิดชอบ ขาดความเอาใจใส่ขาดความกระตือรือร้น จะส่งผลต่อกลุ่มการเรียนรู้ไม่ประสบความสำเร็จ
2. ในการทำงานร่วมกัน คิดรวมกัน คนอ่อนไม่ออกความคิดหรือคิดช้า เป็นผลต่อการทำงานกลุ่มทำให้คนคิดช้าไม่ประสบความสำเร็จ

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2545, หน้า 175) ได้ศึกษาให้ข้อจำกัดของการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ (LT) ไว้ดังนี้

1. ถ้าผู้เรียนขาดการเอาใจใส่และความรับผิดชอบส่งผลให้ผลงานกลุ่มและการเรียนรู้ไม่ประสบผลสำเร็จ
2. เป็นวิธีการที่ผู้สอนจะต้องเตรียมการดูแลเอาใจใส่กระบวนการเรียนรู้ได้ว่า ข้อดีและข้อเสียของการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันการเรียนรู้ (LT) มีดังนี้

2.1 ข้อดี

- 2.1.1 ส่งเสริมให้ผู้เรียนที่มีความสามารถต่างกันได้เรียนรู้ร่วมกัน มีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน
- 2.1.2 ส่งเสริมให้นักเรียนพัฒนาทักษะทางสังคม การทำงานร่วมกันอย่างมีความสุข
- 2.1.3 ส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนฝึกทักษะความเป็นผู้นำ มีความเชื่อมั่นในตนเองและรับฟังความคิดเห็นจากผู้อื่น
- 2.1.4 ปลุกฝังให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเองและต่อผู้อื่น/กลุ่ม
- 2.1.5 ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักช่วยเหลือเกื้อกูล พึ่งพาอาศัยกันและร่วมมือกัน

2.2 ข้อเสีย

2.2.1 ถ้านักเรียนคนหนึ่งขาดความรับผิดชอบจะส่งผลกระทบต่อกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือไม่ประสบผลสำเร็จ

2.2.2 นักเรียนบางส่วนขาดการยอมรับความคิดเห็นของนักเรียนที่เรียนอ่อน

สรุปได้ว่า ข้อจำกัดของกระบวนการกลุ่มร่วมมือกันเรียนรู้ ถ้านักเรียนไม่มีความรับผิดชอบต่อส่งผลต่อการทำงานร่วมกันและไม่รับฟังความคิดเห็นของกันและกัน อาจทำให้งานไม่ประสบผลสำเร็จได้

ผังกราฟิก (Graphic organizers)

1. ความหมายของผังกราฟิก

ผังกราฟิก เป็นแผนผังหรือแผนภาพที่แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์เชื่อมโยงระหว่างความคิดกับเนื้อหาหลักและเนื้อหาย่อยของเรื่อง ซึ่งมีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของผังกราฟิกไว้ ดังนี้

Doug and Melissa (1999 อ้างถึงใน ญัฐ สิมะธัมมันธ์, 2551, หน้า 27) กล่าวว่า ผังกราฟิก เป็นเครื่องมือการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณค่า สามารถประยุกต์ใช้ได้อย่างยืดหยุ่น และไม่มีที่สิ้นสุด จะแสดงให้เห็นถึงความสามารถ และการจัดลำดับของกระบวนการคิดของผู้เรียน ทำให้เห็นจุดแข็ง จุดอ่อนของความเข้าใจของผู้เรียนอย่างชัดเจน

Clark (1991, pp. 37–38) ได้ให้ความหมายว่า ผังกราฟิกเป็นรูปแบบการจัดข้อมูลให้ผู้สอนหรือผู้เรียน สร้างขึ้นเพื่อแสดงความคิด ความเข้าใจออกมาเป็นรูปธรรมว่าผู้เรียนกำลังคิดอะไรจากการอ่านเนื้อหาวิชา

Bayer (1997, p. 183) ให้ความหมายว่า ผังกราฟิกเป็นการจัดระบบข้อมูลที่ช่วยให้ผู้เรียนมีการสะสมความรู้ได้ดี และเกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย สามารถประยุกต์ผังกราฟิกให้อยู่ในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อนำเสนอข้อมูลที่ได้จากการคิด

ผังกราฟิกเป็นเครื่องมือที่มีคุณค่าสำหรับใช้ในการเรียนการสอน มีหลายรูปแบบสามารถประยุกต์ใช้ได้อย่างไม่สิ้นสุด แบบต่าง ๆ ของผังกราฟิกแสดงให้เห็นถึงการจัดลำดับกระบวนการคิดของผู้เรียนได้อย่างสมบูรณ์ เป็นกลวิธีที่ใช้ในการทำความเข้าใจ

สิ่งที่เรียนให้ชัดเจนยิ่งขึ้น (Doug and Melissa, 1999) และทิตนา แชมมณี (2545 อ้างถึงใน ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2554, หน้า 53) ได้อธิบายความหมายของผังกราฟิกไว้ว่า “ผังกราฟิก เป็นแผนผังทางความคิด ประกอบไปด้วย ความคิดหรือข้อมูลสำคัญ ๆ ที่เชื่อมโยงกันอยู่ใน รูปแบบต่าง ๆ ซึ่งทำให้เห็นโครงสร้างของความรู้หรือเนื้อหาสาระนั้น ๆ เป็นเทคนิคที่ผู้เรียน สามารถนำไปใช้ในการเรียนรู้เนื้อหาสาระต่าง ๆ จำนวนมาก เพื่อช่วยให้เกิดความเข้าใจ ในเนื้อหาสาระนั้นได้ง่ายขึ้นเร็วขึ้นและจดจำได้นาน”

ผังกราฟิก (Graphic Organizers) คือ การนำเสนอสิ่งที่มองเห็นได้ที่แสดง ถึงความสัมพันธ์ของแนวคิด ความคิดรวบยอด หัวข้อ หรือส่วนประกอบของเรื่อง มันเปรียบเสมือนแผนที่ทางใจ (Mental Map) ที่ทำให้การคิดสามารถมองเห็น พรพิมล วงแก้วศิริกุล (2551 อ้างถึงใน อภา ธีญญะศิริกุล, 2552, หน้า 43)

การทำผังกราฟิก ทำให้นักเรียนได้ฝึกการตีความ การวิเคราะห์ การตัดสินใจ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ รวมทั้งส่งเสริมการคิดสร้างสรรค์ และการใช้ ผังกราฟิก สามารถใช้ได้กับทุกระดับชั้น และจะมีประสิทธิภาพมากเมื่อนักเรียนช่วยกัน ทำเป็นคู่กับเพื่อน หรือทำเป็นกลุ่ม (พรพิมล วงแก้วศิริกุล, 2551 อ้างถึงใน อภา ธีญญะศิริกุล, 2552, หน้า 63)

พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ (2544 อ้างถึงใน ญัฐ ลิ้มะธัมมพันธ์, 2551, หน้า 52) กล่าวถึงความหมายของผังกราฟิกว่า ผังกราฟิก คือ แบบของการสื่อสาร ที่ใช้นำเสนอ ข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมอย่างเป็นระบบ เข้าใจได้ง่าย กระชับ กะทัดรัด ผังกราฟิก นั้นได้มาจากการนำข้อมูลดิบ หรือความรู้จากแหล่งต่าง ๆ มาทำการจัดกระทำข้อมูล ในการจัดกระทำข้อมูล ต้องใช้ทักษะการคิด เช่น การสังเกต การเปรียบเทียบ การแยกแยะ การจัดประเภท การเรียงลำดับ การใช้ตัวเลข การสรุป จากนั้นจึงมีการเลือกแบบผังกราฟิก เพื่อนำเสนอข้อมูลที่จัดกระทำแล้ว ตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่ผู้นำเสนอต้องการ

ทิตนา แชมมณี (2543 อ้างถึงใน ญัฐ ลิ้มะธัมมพันธ์, 2551, หน้า 53) ให้ความหมายของแผนผังกราฟิกว่า แผนผังกราฟิกเป็นแผนผังทางความคิด ประกอบไป ด้วย ความคิดหรือข้อมูลสำคัญ ๆ ที่เชื่อมโยงกันอยู่ในรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งทำให้เห็นโครงสร้าง ของความรู้ หรือเนื้อหาสาระนั้น ๆ เป็นเทคนิคที่ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในการเรียนรู้เนื้อหา สาระต่าง ๆ จำนวนมาก เพื่อช่วยให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหาสาระนั้นได้ง่ายขึ้น เร็วขึ้น และจดจำได้นาน

สรุปได้ว่า แผนผังกราฟิก หมายถึง แบบของการสื่อสารเพื่อนำเสนอข้อมูล หรือความรู้ที่ได้จากการรวบรวมอย่างเป็นระบบ สามารถประยุกต์ใช้ได้โดยไม่สิ้นสุด แบบต่าง ๆ ของผังกราฟิก แสดงให้เห็นถึงการจัดลำดับกระบวนการคิดของผู้เรียนได้อย่าง สมบูรณ์ เป็นการสื่อถึงความเข้าใจสิ่งที่ได้เรียนอย่างชัดเจน ว่าการจัดการเรียนการสอน ของครูผู้สอนบรรลุตามเป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดหรือไม่

2. แนวคิดเกี่ยวกับการใช้ผังกราฟิก

เทคนิคผังกราฟิก (Graphic Organizer: GO) พัฒนามาจากทฤษฎีการเรียนรู้ อย่างมีความหมายของออสซูเบล (Ausubel David) ที่เน้นความสำคัญของการเรียนรู้ที่มีความ เข้าใจและมีความหมาย การเรียนรู้เกิดขึ้นเมื่อผู้เรียนได้รวมหรือเชื่อมโยงสิ่งที่เรียน ใหม่ซึ่งอาจจะเป็นความคิดรวบยอด (Concept) หรือความรู้ที่ได้รับใหม่เข้าไปในโครงสร้าง ทางปัญญา (Cognitive structure) กับความรู้ที่อยู่ในสมองของผู้เรียน

ทิตานา แชมมณี (2552, หน้า 232-234) ได้นำเสนอว่า โจนส์ และคณะ คลาก และจอยส์ และคณะ ได้พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้ผังกราฟิกขึ้น โดยใช้แนวคิดทฤษฎีกระบวนการทางสมองในการประมวลข้อมูล (Information processing theory) ซึ่งได้กล่าวว่กระบวนการเรียนรู้เกิดขึ้นได้จากองค์ประกอบสำคัญ 3 ส่วนด้วยกัน ได้แก่ ความจำข้อมูล (Information storage) กระบวนการทางปัญญา (Cognitive processes) และเมตาคognition (Metacognition) ความจำ ข้อมูล ประกอบด้วย ความจำจากการรู้สึก สัมผัส (Sensory memory) ซึ่งจะเก็บข้อมูลไว้เพียงประมาณ 1 วินาทีเท่านั้น ความจำระยะสั้น (Short-term memory) หรือความจำปฏิบัติการ (Working memory) ซึ่งเป็นความจำที่เกิดขึ้น หลังจากการตีความสิ่งเร้าที่รับรู้มาแล้ว ซึ่งจะเก็บข้อมูลไว้ได้ชั่วคราวประมาณ 20 วินาที และทำหน้าที่ในความคิด (Mental operation) ส่วนความจำระยะยาว (Long-term memory) เป็นความจำที่มีความคงทน มีขนาดความจุไม่จำกัดสามารถคงอยู่เป็นเวลานาน เมื่อต้องการใช้จะสามารถเรียกคืนได้ สิ่งที่อยู่ในความจำระยะยาวมี 2 ลักษณะ คือ ความจำเหตุการณ์ (Episodic memory) และความจำความหมาย (Semantic memory) เกี่ยวกับข้อเท็จจริง มโนทัศน์ กฎ หลักการต่าง ๆ องค์ประกอบด้านความจำข้อมูลนี้ จะมีประสิทธิภาพมากขึ้นเพียงใดขึ้นกับกระบวนการทางปัญญาของบุคคลนั้น ซึ่งประกอบด้วย

1. การใส่ใจ (Attention) หากบุคคลมีความเข้าใจในข้อมูลที่ได้รับมาทางการสัมผัส (Sensory Memory) ข้อมูลนั้นก็จะถูกนำเข้าไปสู่ความจำระยะสั้น (Short-term memory) ต่อไปหากไม่ได้รับการใส่ใจ ข้อมูลนั้นก็จะเลือนหายไปอย่างรวดเร็ว

2. การรับรู้ (Perception) เมื่อบุคคลใส่ใจในข้อมูลใดที่รับเข้ามาทางประสาทสัมผัสบุคคลก็จะรับรู้ข้อมูลนั้น และนำข้อมูลนี้เข้าสู่ความจำระยะสั้นต่อไป ข้อมูลที่รับรู้จะเป็นความจริงตามการรับรู้ (Perceived reality) ของบุคคลนั้น ซึ่งอาจไม่ใช่ความจริงเชิงประนัย (Objective reality) เนื่องจากเป็นความจริงที่ผ่านการตีความจากบุคคลนั้นมาแล้ว

3. การทำซ้ำ (Rehearsal) หากบุคคลมีกระบวนการรักษาข้อมูล โดยการทบทวนซ้ำแล้วซ้ำอีก ข้อมูลนั้นก็จะยังถูกเก็บรักษาไว้ในความทรงจำปฏิบัติการ

4. การเข้ารหัส (Encoding) หากบุคคลมีกระบวนการสร้างตัวแทนทางความคิด (Mental representation) เกี่ยวกับข้อมูลนั้น โดยมีการนำข้อมูลนั้นเข้าสู่ความจำระยะยาวและเชื่อมโยงเข้ากับสิ่งที่มีอยู่แล้วในความจำระยะยาว การเรียนรู้ย่อมมีความหมายก็จะเกิดขึ้น

5. การเรียกคืน (Retrieval) การเรียกคืนข้อมูลที่จำไว้ในความทรงจำระยะยาว เพื่อนำออกมาใช้ มีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับการเข้ารหัส หากการเข้ารหัสทำให้เกิดการจำได้ดี มีประสิทธิภาพ การเรียกคืนก็จะมีประสิทธิภาพตามไปด้วย

ด้วยกระบวนการดังกล่าว การเรียนรู้จึงเป็นการสร้างความรู้ของบุคคล ซึ่งต้องใช้กระบวนการเรียนรู้ที่มีความหมาย 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การเลือกรับข้อมูลที่สัมพันธ์กัน (Selecting relevant information) และ 2) การจัดระเบียบข้อมูลเข้าสู่โครงสร้าง (Coherent structure) รวมทั้ง 3) การบูรณาการข้อมูลเดิม (Integrating) และ 4) การเข้ารหัส (Encoding) ข้อมูลการเรียนรู้ เพื่อให้คงอยู่ในความจำระยะยาว และสามารถเรียกคืนมาได้โดยง่าย (Mayer, 1984, pp. 30-33 อ้างถึงใน ทิศนา แคมมณี, 2552, หน้า 234) ด้วยเหตุนี้ การให้ผู้เรียนมีโอกาสเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับโครงสร้างความรู้เดิม ๆ และนำความรู้ความเข้าใจมาเข้ารหัสหรือสร้างตัวแทนทางความคิดที่มีความหมายต่อตนเองขึ้น จะส่งผลให้การเรียนรู้นั้นคงอยู่ในความจำระยะยาว และสามารถเรียกคืนมาใช้ได้ (ทิศนา แคมมณี, 2545, หน้า 232-234)

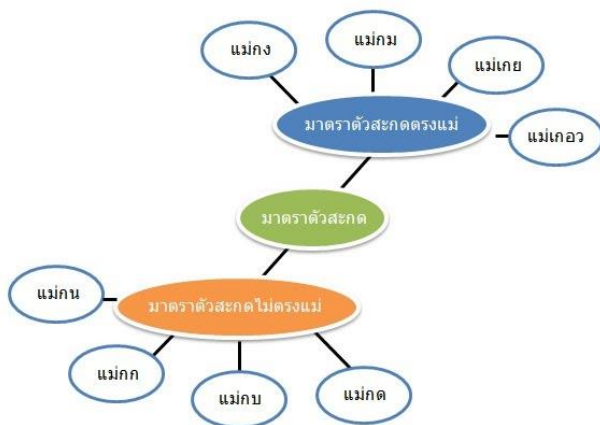
สรุปได้ว่า แนวคิดเกี่ยวกับการใช้ผังกราฟิกเน้นความสำคัญของการเรียนรู้ อย่างมีความเข้าใจ ใฝ่ใจ รับรู้ข้อมูล การเรียนรู้เกิดขึ้นเมื่อผู้เรียนได้รวมหรือเชื่อมโยงสิ่งที่ เรียนใหม่

3. รูปแบบของผังกราฟิก

สุวิทย์ มูลคำ (2551, หน้า 17-44) ได้นำเสนอรูปแบบ กรอบมโนทัศน์ ผังมโนทัศน์ ผังมโนมิติ หรือผังกราฟิก ซึ่งประกอบไปด้วย ความคิดหรือข้อมูลสำคัญ ๆ ซึ่งเชื่อมกันในรูปแบบต่าง ๆ ที่จะทำให้เห็นโครงสร้าง ของความรู้ หรือเนื้อหาสาระนั้น ๆ การนำรูปแบบกรอบมโนทัศน์แต่ละรูปแบบมาใช้ขึ้นอยู่กับลักษณะของข้อมูลองค์ประกอบ ต่าง ๆ ของข้อมูลที่มีความเหมาะสมกับโครงสร้างของกรอบมโนทัศน์ มีรูปแบบต่าง ๆ ดังนี้

1. ผังมโนทัศน์ (Concept map)

เป็นแผนภาพที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างมโนทัศน์ (Concept map) ต่าง ๆ เกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างเป็นลำดับขั้น เพื่อให้เกิดการสร้างองค์ความรู้ อย่างเป็นระบบ พัฒนาขึ้นโดย Joseph D. Novak มีลักษณะดังนี้

ภาพประกอบ 2 ผังมโนทัศน์

ที่มา : <https://sites.google.com/site/thinkcon3unit1/title-unit-3/unit-3-3content>

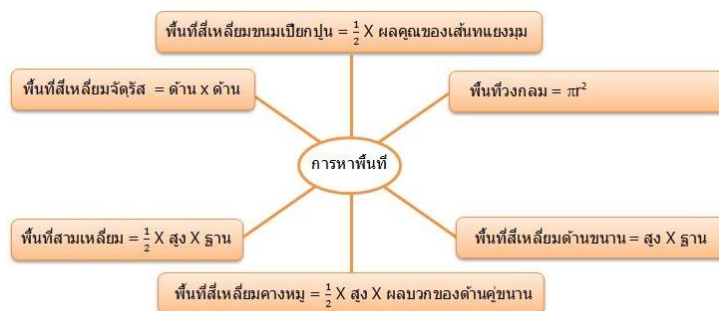
ขั้นตอนการสร้าง

1. เริ่มเขียนหรือวาดมโนทัศน์หลัก หรือหัวข้อเรื่อง ตรงกึ่งกลาง หน้ากระดาษ ซึ่งควรใช้กระดาษชนิดไม่มีเส้น และวางกระดาษแนวนอน (ภาพที่วาดควร เป็นภาพสี่)

2. เขียนหรือวาดภาพมโนทัศน์รองที่สัมพันธ์กับมโนทัศน์หลัก หรือหัวข้อเรื่องกระจายออกไปรอบ ๆ มโนทัศน์หลัก
3. เขียนหรือวาดภาพมโนทัศน์ย่อยที่สัมพันธ์กับมโนทัศน์รองแตกออกไปเรื่อย ๆ โดยเขียนข้อความไว้บนเส้นแต่ละเส้น ซึ่งเปรียบเสมือนรากไม้ที่แตกออกจากต้น
4. ใช้ภาพหรือสัญลักษณ์ที่สื่อความหมายที่เป็นตัวแทนของความคิดให้มากที่สุด
5. เขียนหรือพิมพ์คำด้วยตัวบรรจงขนาดใหญ่ คำที่นำมาเขียนควรเป็นคำสำคัญ
6. เขียนคำเหนือเส้นแต่ละเส้นต้องเชื่อมต่อกับเส้นอื่น ๆ (กรณีเขียนเป็นภาพสีเส้นของมโนทัศน์รองและย่อย แต่ละมโนทัศน์ควรเป็นสีเดียวกันตลอด)
7. ระบายสีให้ทั่ว
8. ขณะเขียนควรปล่อยให้มโนทัศน์ระบอบความคิดให้มโนทัศน์ที่สุกการนำไปใช้

ใช้แสดงความสัมพันธ์ระหว่างมโนทัศน์หลัก มโนทัศน์รอง มโนทัศน์ย่อย มโนทัศน์ใช้สรุปหรือสร้างองค์ความรู้ใหม่ ใช้วิเคราะห์เนื้อหาหรืองาน ใช้จัดระบบความคิดหรือความจำ และนำเสนอข้อมูล

2. ผังความคิด (Mind map หรือ Mind mapping) ผังความคิดรูปแบบนี้ใช้แสดงเชื่อมโยงข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ระหว่างความคิดหลัก ความคิดรอง และความคิดย่อย พัฒนาขึ้นโดย โทนี บูซาน (Tony Busan)

ภาพประกอบ 3 ผังความคิด

ที่มา : <https://sites.google.com/site/thinkcon3unit1/title-unit-3/unit-3-3conten>

ขั้นตอนการสร้าง Mind mapping

1. เริ่มเขียนหรือวาดมโนทัศน์หลัก หรือหัวข้อเรื่อง ตรงกึ่งกลางหน้ากระดาษ ซึ่งควรใช้กระดาษชนิดไม่มีเส้น และวางกระดาษแนวนอน (ภาพที่วาดควรเป็นภาพสี)
 2. เขียนหรือวาดภาพมโนทัศน์รองที่สัมพันธ์กับมโนทัศน์หลัก หรือหัวข้อเรื่องกระจายออกไปรอบ ๆ มโนทัศน์หลัก
 3. เขียนหรือวาดภาพมโนทัศน์ย่อยที่สัมพันธ์กับมโนทัศน์รองแตกออกไปเรื่อย ๆ โดยเขียนข้อความไว้บนเส้นแต่ละเส้น เส้นที่ใช้อาจเป็นเส้นตรงหรือเส้นโค้งก็ได้ เขียนหรือพิมพ์คำด้วยตัวบรรจงขนาดใหญ่ คำที่นำมาเขียนควรเป็นคำสำคัญ
 4. เขียนคำเหนือเส้นแต่ละเส้นต้องเชื่อมต่อกับเส้นอื่น ๆ
 5. ระบายสีให้ทั่ว
 6. ขณะเขียนควรปล่อยการคิดให้มีอิสระที่สุด
- การนำไปใช้

ใช้แสดงความสัมพันธ์ระหว่างมโนทัศน์หลัก มโนทัศน์รอง มโนทัศน์ย่อย มโนทัศน์เฉพาะเจาะจง และตัวอย่างตามลำดับ ใช้สรุปหรือสร้างองค์ความรู้ใหม่ ใช้วิเคราะห์เนื้อหาหรืองานต่าง ๆ ใช้จัดระบบความคิดหรือความจำใช้นำเสนอข้อมูล

3. ผังใยแมงมุม (Web diagram หรือ Spider map) ผังรูปแบบนี้ใช้แสดงในการแยกแยะองค์ประกอบต่าง ๆ ของข้อมูล

ภาพประกอบ 4 ผังใยแมงมุม

ที่มา : [https://sites.google.com/site/](https://sites.google.com/site/thinkcon3unit1/title-unit-3/unit-3-3conten)

[thinkcon3unit1/title-unit-3/unit-3-3conten](https://sites.google.com/site/thinkcon3unit1/title-unit-3/unit-3-3conten)

ขั้นตอนการสร้าง

หน้ากระดาษ

ไปหาข้อมูล

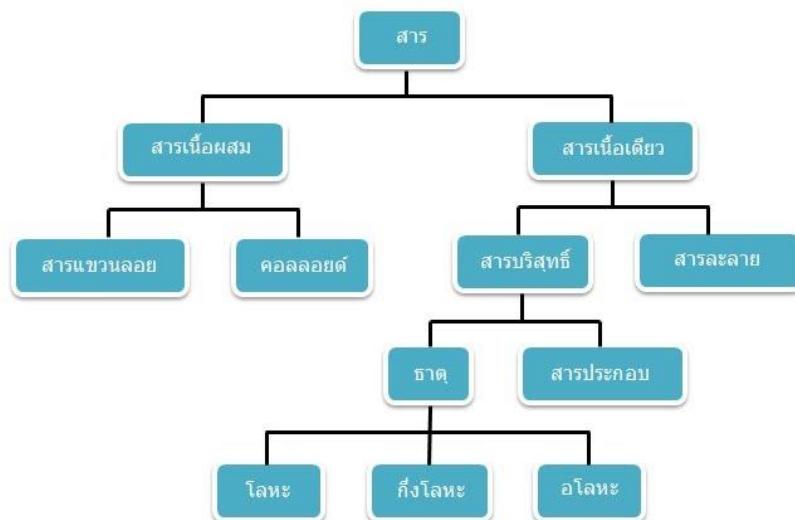
1. เขียนมโนทัศน์หลักหรือหัวข้อเรื่องใหญ่ไว้ตรงกลาง

2. เชื่อมมโนทัศน์ที่มีความสำคัญรองลงมาเป็นลำดับขึ้นจากใหญ่

3. เชื่อมโยงมโนทัศน์ต่าง ๆ โดยใช้เส้น
การนำไปใช้

ใช้แสดงการแยกแยะองค์ประกอบ หรือส่วนประกอบต่าง ๆ
ของข้อมูลจัดระบบจัดลำดับข้อมูลที่มีความสัมพันธ์กันตั้งแต่องค์ประกอบหลัก องค์ประกอบ
รอง องค์ประกอบย่อยตามลำดับ หรือใช้สรุปประเด็นหรือรายละเอียดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

4. ผังโครงสร้างต้นไม้ (Tree structure) รูปแบบนี้แสดงความสัมพันธ์
ของเรื่องที่มีความสำคัญลดหลั่นกันเป็นชั้น ๆ หรือบางท่านอาจเรียกผังแสดงความสัมพันธ์
แบบกิ่งไม้ (Branching map) มีรูปร่างคล้ายแผนภูมิบริหารองค์กร นำเสนอโดยการเขียนชื่อ
เรื่องไว้ข้างบน หรือตรงกลางแล้วลากเส้นให้เชื่อมโยงกับความคิดรวบยอดอื่น ๆ ที่สำคัญ
รองลงไปตามลำดับตัวอย่าง เช่น

ภาพประกอบ 5 ผังโครงสร้างต้นไม้

ที่มา : <https://sites.google.com/site/>

thinkcon3unit1/title-unit-3/unit-3-3conten

ขั้นตอนการสร้าง Tree structure

1. เขียนมโนทัศน์หลักหรือหัวเรื่องใหญ่ไว้ตรงกลาง
2. เขียนมโนทัศน์ที่มีความสำคัญรองลงมาเป็นลำดับชั้น
3. เชื่อมมโนทัศน์ต่าง ๆ โดยใช้เส้น

การนำไปใช้

ใช้สรุปความสัมพันธ์ขององค์ประกอบหลัก องค์ประกอบรอง และองค์ประกอบย่อยของแต่ละเรื่อง ใช้นำเสนอโครงสร้างของเรื่องโดยเรียงลำดับความสัมพันธ์ของข้อมูลบางระบบอย่างเป็นระบบใช้เปรียบเทียบข้อมูลหรือจำแนกประเภทข้อมูลสรุปประเด็นสำคัญของแต่ละเรื่อง

5. แผนภูมิเวนน์ (Venn diagram) ผังรูปแบบนี้ใช้แสดงข้อมูลเพื่อให้เกิดความคิดรวบยอด ที่แสดงถึงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่าง ๆ ของบุคคล สถานที่ หรือสิ่งของในลักษณะต่าง ๆ เป็นวงกลม 2 วง หรือมากกว่าที่มีส่วนซ้อนกันอยู่ เป็นผังที่เหมาะสมสำหรับการนำเสนอสิ่งสองสิ่งหรือมากกว่า ซึ่งมีความหมายเกี่ยวข้อง เช่น การแสดงความสัมพันธ์ของข้อมูลที่เกี่ยวข้องกันหรือเป็นส่วนหนึ่งของกันและกัน

ภาพประกอบ 6 แผนภูมิเวนน์

ที่มา : [https://sites.google.com/site/](https://sites.google.com/site/thinkcon3unit1/title-unit-3/unit-3-3conten)

[thinkcon3unit1/title-unit-3/unit-3-3conten](https://sites.google.com/site/thinkcon3unit1/title-unit-3/unit-3-3conten)

ขั้นตอนการสร้าง Venn diagram

1. พิจารณาข้อมูลว่ามีความเกี่ยวข้อง ความเหมือน หรือความต่างกันอย่างไร
2. แบ่งกลุ่มข้อมูลเป็น 2 หรือ 3 กลุ่ม

3. ระบุสิ่งที่เหมือนกันของข้อมูลไว้ในส่วนของวงกลมตรงกลางที่ทับซ้อนกัน

4. ระบุสิ่งที่ต่างกันของข้อมูลไว้ในส่วนของวงกลมด้านข้างการนำไปใช้

ใช้แสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่าง ๆ ของข้อมูล ใช้แสดงความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้อง หรือความไม่สัมพันธ์กันของข้อมูล ใช้แสดงการเปรียบเทียบกันของข้อมูล ใช้แสดงถึงความเป็นเหตุเป็นผลซึ่งกันและกันของข้อมูล ใช้แสดงข้อมูลที่มีลักษณะความเหมือนกันและต่างกันในลักษณะ Overlapping circles map

6. ผังแบบขั้นบันได (Time ladder map) ผังรูปแบบนี้ใช้แสดงความสัมพันธ์ของข้อมูลที่มีลักษณะแสดงลำดับ เวลา กระบวนการหรือขั้นตอนเป็นลำดับอย่างง่าย ๆ หรืออาจเรียกว่าผังลำดับขั้นตอน (A sequential map)

ภาพประกอบ 7 ผังแบบขั้นบันได

ที่มา : <https://sites.google.com/site/thinkcon3unit1/title-unit-3/unit-3-3content>

ขั้นตอนการสร้าง

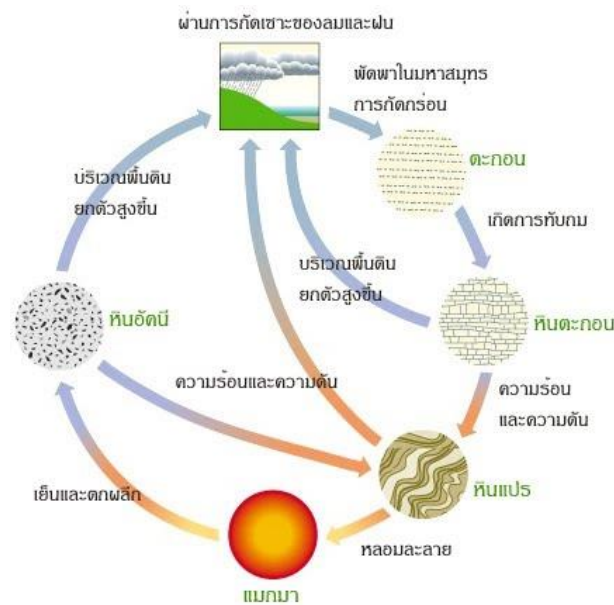
1. พิจารณาเรื่องที่จะทำว่าขั้นตอนแรกต้องทำอะไร แล้วจึงเขียนคำสำคัญแสดงไว้

2. พิจารณาต่อเนื่องว่าขั้นตอนต่อไปจะทำอะไร แล้วจึงเขียนคำสำคัญลงไป ทำเช่นนี้เรื่อยไปจนถึงขั้นตอนสุดท้ายของกระบวนการ

การนำไปใช้

เหมาะสำหรับใช้แสดงความสัมพันธ์ของข้อมูลที่มีลำดับชั้นหรือกระบวนการเป็นลำดับไว้ชัดเจน เช่น นิทาน เรื่องสั้น ตำนาน เป็นต้น

7.ผังวงจรหรือผังวัฏจักร (Cycle map) แผนผังรูปแบบนี้ใช้แสดงข้อมูลที่มีความสัมพันธ์กันระหว่างเหตุการณ์กับระยะเวลาที่มีการเรียงลำดับการเคลื่อนไหวข้อมูลลักษณะเป็นวงจร ที่ไม่ได้แสดงจุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุดที่แน่นอน

ภาพประกอบ 8 ผังวงจรหรือผังวัฏจักร

ที่มา : <https://sites.google.com/site/thinkcon3unit1/title-unit-3/unit-3-3content>

ขั้นตอนการสร้าง Cycle map

1. ระบุหัวข้อเรื่อง
2. เขียนขั้นตอนของปรากฏการณ์ตั้งแต่ขั้นแรกจนถึงสุดท้าย
3. นำข้อมูลมาเรียงลำดับเป็นวงจรหรือวัฏจักร
4. ใช้เส้นและหัวลูกศรเป็นสัญลักษณ์ในการสื่อความหมาย

ของลำดับการเกิดปรากฏการณ์

การนำไปใช้

ใช้แสดงความสัมพันธ์ของข้อมูลที่มีลักษณะเรียงลำดับเป็นวงจรหรือวัฏจักรหรือระบบโดยจะใช้ลูกศรเป็นสัญลักษณ์ในการสื่อความหมาย

8. **ผังแสดงความสัมพันธ์ (Matrix diagram)** ผังรูปแบบนี้ใช้แสดงข้อมูลที่เน้นถึงชนิดและความสัมพันธ์ที่สำคัญที่กำหนดไว้เป็นแนวตั้ง และแนวนอน ซึ่งได้แก่ การเปรียบเทียบความคล้ายคลึง หรือความแตกต่างความสัมพันธ์ระหว่างเหตุและผล หรือลำดับเวลา โดยทั่วไปข้อมูลที่จำเป็นทั้งหมดจะถูกบรรจุอยู่ในตารางช่องสี่เหลี่ยม ทำให้สามารถมองเห็นความสัมพันธ์ได้ชัดเจน

สมองซีกซ้าย	สมองซีกขวา
<ul style="list-style-type: none"> ▪ แสดงออกทางด้านการพูด ▪ รับรู้ด้านภาษา ▪ การใช้กล้ามเนื้อแขนขาและมือ ▪ ความระมัดระวัง ▪ การเรียนรู้โดยการจดจำ ▪ การค้นหาความเหมือนกัน ▪ การที่จะมีสติควบคุมตัวเองได้ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ มองเป็นมิติและช่องว่างบนพื้นผิว ▪ การเข้าใจภาษาต่างๆที่ไม่ซับซ้อน ▪ ด้านความคิดสร้างสรรค์ ▪ การมีอารมณ์ขัน ▪ การรับรู้เกี่ยวกับการสัมผัส ▪ ความคิดเชิงนามธรรม ▪ การใช้ภาษาท่าทางหรือภาษากาย

ภาพประกอบ 9 ผังแสดงความสัมพันธ์

ที่มา : [https://sites.google.com/site/](https://sites.google.com/site/thinkcon3unit1/title-unit-3/unit-3-3content)

[thinkcon3unit1/title-unit-3/unit-3-3content](https://sites.google.com/site/thinkcon3unit1/title-unit-3/unit-3-3content)

ขั้นตอนการสร้าง Matrix diagram

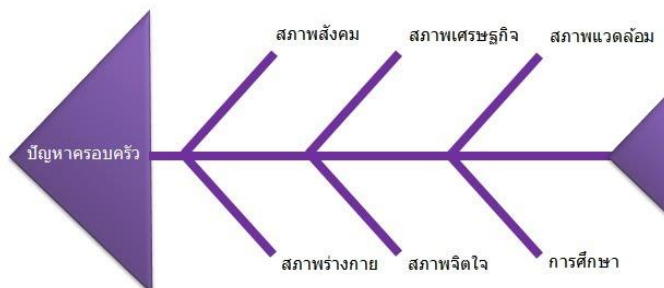
1. ศึกษาองค์ประกอบของข้อมูลทั้งหมดของเรื่อง หรือเหตุการณ์
2. จัดแยกข้อมูลออกเป็นกลุ่มแล้วแสดงความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกัน

ของข้อมูลแต่ละกลุ่มโดยใช้ตาราง

การนำไปใช้

ใช้แสดงความสัมพันธ์ของข้อมูลในลักษณะความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกับการเปรียบเทียบความคล้ายคลึง หรือความแตกต่างของข้อมูล หรือความเป็นเหตุเป็นผลซึ่งกันและกันและในการวางแผนการปฏิบัติงาน เช่น ตารางการฝึกอบรม

9. พังก้างปลา (Fishbone map) เป็นผังที่นำเสนอข้อมูลที่มีประเด็นปัญหาหลักแล้วเสนอสาเหตุหรือผลต่าง ๆ ที่เป็นองค์ประกอบเกี่ยวข้งกันโดยนำเสนอเป็นผัง

ภาพประกอบ 10 พังก้างปลา

ที่มา : [https://sites.google.com/site/](https://sites.google.com/site/thinkcon3unit1/title-unit-3/unit-3-3content)

[thinkcon3unit1/title-unit-3/unit-3-3content](https://sites.google.com/site/thinkcon3unit1/title-unit-3/unit-3-3content)

ขั้นตอนการสร้าง Fishbone map

1. ระบุปัญหาที่ตำแหน่งหัวปลา
2. เขียนสาเหตุหลักหรือสาเหตุย่อยเป็นก้างปลาใหญ่
3. เขียนสาเหตุย่อยจากแต่ละสาเหตุหลักเป็นก้างปลาเล็ก ๆ
4. คำที่นำมาเขียนควรเป็นคำสำคัญ (Key word)

การนำไปใช้

ใช้แสดงความสัมพันธ์ของข้อมูลที่เสนอ เป็นเหตุเป็นผลต่าง ๆ ในแต่ละด้าน เช่น ใช้สำหรับแก้ปัญหา โดยวิเคราะห์หาสาเหตุ และผลหรือวิธีการแก้ปัญหา สรุปได้ว่า จากรูปแบบของผังกราฟิกดังกล่าวข้างต้นสามารถเลือกชนิดของผังกราฟิกให้เหมาะสมกับสาระที่นำมาเขียนสรุปความได้

4. ประโยชน์ของผังกราฟิก

นักการศึกษาหลายคนได้กล่าวถึงประโยชน์ของการใช้เทคนิคแผนผังกราฟิก ดังนี้

Bromley, Vitis, and Modlo (1995, pp. 14-16) กล่าวถึงประโยชน์ที่ครูนำ การสรุปข้อมูลด้วยแผนผังกราฟิกมาใช้ในการสอน โดยให้เหตุผลเป็นข้อ ๆ ดังนี้

1. การสรุปข้อมูลด้วยแผนผังกราฟิกกระตุ้นความสนใจ การสรุปข้อมูลด้วยแผนผังกราฟิกจะทำให้ครูและนักเรียนจดจ่ออยู่กับมโนทัศน์ และแนวคิดหลักที่สำคัญ

ของเนื้อหาพร้อมกัน นอกจากนี้ยังช่วยให้นักเรียนแยกแยะความแตกต่างระหว่างความคิดหลัก และความคิดรอง และส่วนที่เป็นรายละเอียดประกอบ

2. การสรุปข้อมูลด้วยแผนผังกราฟิกช่วยให้เกิดการบูรณาการระหว่างความรู้เดิมเชื่อมโยงความรู้ใหม่ การสรุปข้อมูลด้วยแผนผังกราฟิกทำให้ทราบถึงความรู้เดิม และทำให้เห็นโครงสร้างความรู้ใหม่ที่เพิ่มเข้ามา ซึ่งหาสามารถเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับสิ่งที่รู้แล้วช่วยอมทำให้การเรียนรู้สิ่งใหม่่ง่ายขึ้น

3. การสรุปข้อมูลด้วยแผนผังกราฟิกส่งเสริมการพัฒนาเชิงมนทัศน์ การสรุปข้อมูลด้วยแผนผังกราฟิก อธิบายแนวความคิดหลักด้วยคำที่ง่ายต่อการเข้าใจ ช่วยให้นักเรียนเห็นคุณสมบัติที่สำคัญของมนทัศน์ เป็นเครื่องช่วยให้เกิดการเรียนรู้และความเข้าใจเนื่องจากนักเรียนใช้ภาษาของตนเองในการอธิบาย ยกตัวอย่าง และสร้างโครงสร้างแสดงรายละเอียดของมนทัศน์

4. การสรุปข้อมูลด้วยแผนผังกราฟิก ช่วยปรับปรุงการอ่าน การเขียน และการคิดให้ดีขึ้นในขณะที่นักเรียนทำการสรุปข้อมูลด้วยแผนผังกราฟิก นักเรียนจะสามารถขยายขอบเขตของการอ่าน การเขียนและการคิดให้กว้างขึ้น และเมื่อมีการอภิปรายถึงการสรุปข้อมูลด้วยแผนผังกราฟิก จะทำให้นักเรียนได้อ่านซ้ำ แลกเปลี่ยนให้เหตุผล และทำให้มองเห็นความเชื่อมโยงระหว่างเนื้อหาได้ชัดเจนมากขึ้น

5. การสรุปข้อมูลด้วยแผนผังกราฟิกเป็นเครื่องช่วยในการเขียน โดยส่งเสริมการวางแผนและปรับปรุงแก้ไข การสรุปข้อมูลด้วยแผนผังกราฟิกจะทำให้เกิดการระดมสมอง การวางแผนและการจัดระบบการเขียน นักเรียนจะสามารถเพิ่มแนวคิดที่มีอยู่ โดยเรียบเรียงให้เป็นระเบียบ และแก้ไขปรับปรุงจนกระทั่งคิดว่าดีที่สุด

6. การสรุปข้อมูลด้วยแผนผังกราฟิก ส่งเสริมให้เกิดการอภิปราย ขณะที่นักเรียนสรุปข้อมูลด้วยแผนผังกราฟิก นักเรียนจะใช้ภาษาของตนเองในการแปลความวิเคราะห์ แก้ปัญหา ทำนายให้เหตุผล เชื่อมโยง และขยายมนทัศน์ที่มีความเฉพาะเจาะจง

7. การสรุปข้อมูลด้วยแผนผังกราฟิกเป็นเครื่องช่วยในการวางแผนการสอนของครู การสรุปข้อมูลด้วยแผนผังกราฟิก จะช่วยจัดโครงสร้างของการตรวจสอบเนื้อหาสาระความรู้ของหัวข้อก่อนที่จะสอนและทำให้ครูสามารถเพิ่มรายละเอียดและแนวคิดอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะสอนได้

8. การสรุปข้อมูลด้วยผังกราฟิกใช้เป็นเครื่องมือในการประเมินผล การสรุปข้อมูลด้วยผังกราฟิกจะแสดงถึงสิ่งที่นักเรียนเข้าใจและออกแบบมาเป็นแผนภาพ ดังนั้น ครูสามารถนำมาเป็นเครื่องมือในการประเมินการเรียนรู้ของนักเรียนได้

Jones, Pierce & Hunter (1989, pp. 24–25) กล่าวว่าประโยชน์ของการให้ผู้เรียนใช้ผังกราฟิกสรุปข้อมูลเพื่อนำเสนอมี ดังนี้

1. ทำให้ผู้เรียนเข้าใจและหาบทสรุป แนวคิดที่ซับซ้อนให้เป็นไปในแนวทางเดียวกันสามารถใช้อธิบายความหมายของคำหรือประโยคได้ดี
2. สามารถอธิบายรายละเอียด และความสัมพันธ์ของเนื้อเรื่องได้ดี
3. ช่วยให้ผู้เรียนเลือกเนื้อเรื่องที่สำคัญและค้นหาข้อมูลที่สำคัญ และขาดหายที่เกี่ยวข้องกับรายละเอียดได้
4. ช่วยจัดข้อมูลที่กระจัดกระจายให้กลายเป็นหมวดหมู่และสามารถสรุปเนื้อหาและจัดระเบียบความคิดให้เป็นระเบียบ

แอนเดอร์สัน และออสเชล (Anderson and Ausubel, 1965 อ้างถึงใน ญัฐ ลิ้มธัมมพันธ์, 2551, หน้า 56) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการจัดข้อมูลด้วยแผนภาพไว้ ดังนี้

1. ในการเรียนมนิทรรศน์ที่ยาก ๆ การใช้เทคนิคจัดข้อมูลด้วยแผนภาพ จะมีประโยชน์กับนักเรียนที่มีความสามารถสูงเพราะจะช่วยจัดระบบความคิดก่อนเรียน ทำให้ง่ายต่อการเรียนรู้ในขณะเดียวกันก็เป็นผลดีกับนักเรียนที่มีความสามารถต่ำและผู้เรียนที่เข้าใจเนื้อหาผิด ๆ ให้เข้าใจชัดเจนยิ่งขึ้น
2. ถ้าใช้เทคนิคการจัดข้อมูลในแผนภาพอย่างชัดเจน เทียบตรงและจัดไว้ดีแล้วจะช่วยในการเรียนรู้ของนักเรียนให้มีความชัดเจนและถูกต้องมากขึ้น
3. ช่วยให้เห็นภาพรวมของรหัสที่เรียนมองเห็นความสัมพันธ์ในแต่ละส่วนของเนื้อหาทำให้เข้าใจเนื้อหาได้ถูกต้อง

พิมพันธ์ เดชะคุปต์ (2544, หน้า 126–127) กล่าวถึงประโยชน์ของการให้ผู้เรียนนำเสนอข้อมูลด้วยแผนภาพ 4 ข้อ คือ

1. เป็นการพัฒนาการคิดในระดับสูง คือ ให้ผู้เรียนใช้การวิเคราะห์ สังเคราะห์ประเมิน การเปรียบเทียบ การจัดกลุ่ม การสร้างมโนทัศน์ การสร้างแบบแผน เป็นต้น

2. ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจในสิ่งที่เรียน การใช้แผนภาพเป็นการฝึกให้ผู้เรียนคิด ปฏิบัติด้วยตนเอง การทำด้วยตนเองจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจความรู้ เนื้อหา หรือบทเรียนนั้น ๆ

3. ช่วยให้ผู้เรียนจดจำได้ เป็นความจำแบบถาวร เพราะผู้เรียน ใช้การคิดในการจัดกระทำข้อมูล ซึ่งเป็นสิ่งที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจอย่างแท้จริง และการได้เห็น ได้ว่าภาพ เมื่อมีการออกแบบแผนภาพเพื่อนำเสนอ เป็นสิ่งช่วยให้ผู้เรียนจำ เนื้อหาความรู้ได้นาน

4. ช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาปัญญาอย่างหลากหลาย (Multiple Intelligences) การจัดทำผังกราฟิกเป็นพหุปัญญา โดยเฉพาะ 3 ด้าน

4.1 ปัญญาด้านภาษา (Verbal Intelligences) โดยการเลือกใช้คำ ภาษาการสร้างประโยค สร้างวลี เพื่อการนำเสนอองค์ความรู้

4.2 ปัญญาด้านการคิดและคณิตศาสตร์ (Logical-Mathematical Intelligences) โดยการใช้ทักษะการคิดต่าง ๆ รวมทั้งใช้ตัวเลข การคำนวณ เพื่อนำเสนอ ข้อมูลอย่างมีความหมาย

4.3 ปัญญาด้านมิติสัมพันธ์ (Visual/Spatial Intelligences) เพราะ การนำเสนอผังกราฟิก เน้นภาพ เส้น และสีลันที่สามารถมองเห็นได้

สรุปได้ว่า การจัดข้อมูลด้วยผังกราฟิกมาใช้ในการเรียนการสอนช่วยพัฒนา ให้นักเรียนเกิดทักษะการคิดวิเคราะห์ และสังเคราะห์ การจัดระบบความคิด ในการจัดระบบ ในการเรียนรู้ของนักเรียน ทำให้เห็นโครงสร้างโดยรวมของเนื้อหาที่เรียน เห็นความสัมพันธ์ ระหว่างเนื้อหาส่งผลให้ทำความเข้าใจได้ง่าย ช่วยให้นักเรียนสามารถจดจำเนื้อหาได้ดี ส่งเสริมกิจกรรมกลุ่มการทำงานร่วมกัน ซึ่งก่อให้เกิดบรรยากาศของการระดมความคิด แลกเปลี่ยนการเรียนรู้ การอภิปรายและการแสดงความคิดเห็นและเป็นเครื่องมือ ในการประเมินตนเอง

แผนการจัดการเรียนรู้

1. ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้เป็นเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยให้ครูสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพอาจจะกล่าวได้ว่า ไม่มีครูคนใดสอนได้ดีโดยไม่มีเตรียมการ ไม่ว่าครูคนนั้น จะเก่งเพียงใดการเตรียมการสอนโดยเตรียมแผนการจัดการเรียนรู้ จะช่วยให้ครูจัดลำดับ

กิจกรรม เนื้อหาที่ได้อย่างถูกต้อง ทำให้ครูมีความมั่นใจในตัวเอง และสามารถดำเนินการสอนได้อย่างเหมาะสมกับสภาพของนักเรียน และมีจุดประสงค์ในการสอนแต่ละครั้งอย่างแน่นอนว่าจะสอนเนื้อหาสาระอะไร เพื่ออะไรและให้นักเรียนเกิดความคิดรวบยอดได้ตรงตามเป้าหมายของการเรียนการสอนในครั้งนั้น ๆ มีนักวิชาการหลายคนอธิบายความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ ดังนี้

กรมวิชาการ (2546, หน้า 93) ให้ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ว่าเป็นเอกสารแผนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนได้พัฒนาการเรียนของตนด้วยกิจกรรมที่หลากหลาย มีครูเป็นผู้แนะนำ หรือจัดแนวการเรียนแก่นักเรียน กิจกรรมในแผนการจัดการเรียนรู้ควรเป็นกิจกรรมที่ให้นักเรียนรู้จักคิด ศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัย ข้อมูล จากครู วิทยากรท้องถิ่น สถานที่ต่าง ๆ ในชุมชน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เครือข่ายอินเทอร์เน็ต และแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย และสังเคราะห์เป็นความรู้ของตนเอง

ชนาธิป พรกุล (2549, หน้า 53-55) ให้ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ว่าเป็นแผนการสอนที่ครูเคยทำมาก่อน แต่ต้องการเน้นบทบาทของครูที่เป็นผู้จัดให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ครูมักจะเขียนแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เวลา 1-2 ชั่วโมง ซึ่งมีข้อดีตรงที่ครูมีโอกาสใช้กิจกรรมการเรียนรู้ รูปแบบ วิธีสอน และเทคนิคการสอนได้เหมาะสมสอดคล้องกัน การสอนที่ประสบผลสำเร็จที่เกิดจากการวางแผนที่มีระดับระวางรอบคอบและมีเป้าหมายกำหนดไว้อย่างชัดเจน

ชาญชัย ยมดิษฐ์ (2548, หน้า 357-385) ได้สรุปความหมายของแผนการสอนไว้ว่าเป็นการออกแบบการสอนเพื่อเตรียมความพร้อมไว้ล่วงหน้า ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ตามระยะการวางแผน และตามเรื่องที่สอน เช่นเดียวกับ

นิรนุจ บุริสัย (2549, หน้า 14) ให้ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ว่าเป็นการวางแผนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไว้ล่วงหน้า เพื่อสอนวิชาหนึ่งเป็นลายลักษณ์อักษร โดยกำหนดสาระสำคัญ จุดประสงค์ เนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนรู้ รวมทั้งการใช้สื่อ และการวัดผลประเมินผล

ชนันท์ ธาตุทอง (2550, หน้า 266) ให้ความหมายของแผนการสอนหรือแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ว่า เป็นเอกสารแนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนที่ผู้สอนแต่ละคนนำเนื้อหาหรือสาระการเรียนรู้ที่ต้องสอนตลอดปีการศึกษาหรือตลอดภาคเรียน มาสร้างเป็นแผนการจัดการเรียนรู้โดยมีการกำหนดจุดประสงค์ กิจกรรม สื่อ อุปกรณ์ การวัดและประเมินผลไว้

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2549, หน้า 249) แผนการสอน คือ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อการสอน การวัดผลประเมินผลให้สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

สรุปได้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การวางแผนกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับนักเรียนเพื่อเสริมสร้างประสบการณ์ พัฒนาการทางการเรียนรู้ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งไว้ล่วงหน้า โดยแผนการจัดการเรียนรู้ที่จัดทำขึ้นต้องสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายเนื้อหาสาระที่หลักสูตรและครูผู้สอนกำหนดไว้ โดยมีรายละเอียดลำดับขั้นตอน รูปแบบเทคนิค วิธีการเรียนรู้ สื่ออุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ ตลอดจนจนวิธีการกฎเกณฑ์ในการวัดและประเมินผลที่เหมาะสม

2. ความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้

มีผู้กล่าวถึงความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ ดังนี้

ชาญชัย ยมดิษฐ์ (2548, หน้า 358) การวางแผนการสอนมีความสำคัญตรงที่เป็น การช่วยกำหนดทิศทางในการสอนให้บรรลุตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ช่วยสร้างความมั่นใจแก่ครูผู้สอน นักเรียนมีความศรัทธาต่อผู้สอน เพราะนักเรียนได้รับความรู้และประสบผลสำเร็จจากการสอน และยังเป็นเอกสาร หลักฐานในการจัดการเรียนการสอน

เพชญา กิจระการ (2544, หน้า 149) แผนการจัดการเรียนรู้ เป็นสิ่งที่จะทำให้ครูบูรณาการเทคนิค วิธีการ สิ่งที่เป็นต่อการจัดการเรียนรู้ ให้เหมาะสมสำหรับนักเรียน แต่ละกลุ่มเป็นเครื่องมือสำหรับครูประสบการณ์น้อย ในการดำเนินกิจกรรมอย่างระมัดระวัง ทำให้เกิดความมั่นใจ ส่วนครูที่มีประสบการณ์มาก ๆ จะสามารถเลือกกิจกรรมที่เหมาะสมอย่างหลากหลายหรือจัดลำดับกิจกรรมใหม่ ปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ให้ตรงจุด และยังสามารถทำให้ผู้สอนทราบว่าการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้นั้น ๆ ทำให้ผู้เรียนพัฒนาอย่างไร

สรุปได้ว่า ความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ เป็นเอกสารที่ใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้แก่ นักเรียน โดยครูผู้สอนสามารถกำหนดรูปแบบลำดับขั้นตอนการจัดกิจกรรม เทคนิค วิธีการสอน สื่อการเรียนรู้ แหล่งการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ตลอดจนการสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อดำเนินกิจกรรมตามขั้นตอนได้อย่างต่อเนื่อง ทำให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ มีความสุขในการเรียนรู้ ได้รับการส่งเสริมและช่วยเหลือจากครูและสมาชิกในชั้นเรียนอย่างเหมาะสม

3. ประเภทของแผนการจัดการเรียนรู้

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2537, หน้า 193) แผนการสอนที่นิยมกันมี 3 ประเภท คือ

1. แผนการสอนระดับหน่วยประสบการณ์ หมายถึง แผนการสอนที่ครอบคลุมการสอนกลุ่มเนื้อหา สาระขนาดใหญ่ในการสอนให้ครบทั้งแผนต้องใช้เวลาเป็นสัปดาห์ หรือเป็นเดือน
2. แผนการสอนระดับหน่วยย่อย หมายถึง แผนการสอนที่กำหนดเนื้อหาของแผนการสอนระดับหน่วยให้เล็กลงแต่ยังไม่เล็กลงถึงที่สุด เพราะแต่ละหน่วยย่อยต้องใช้สอนได้มากกว่า 1 ครั้ง
3. แผนการจัดการเรียนรู้ระดับบทเรียน เป็นแผนการสอน 1 แผน ต่อการสอน 1 ครั้ง

4. การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้

การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ผู้สอนมีอิสระในการออกแบบการเรียนรู้ของตนเอง ซึ่งมีได้หลากหลายรูปแบบ แต่อย่างไรก็ตามผู้สอนควรปฏิบัติตามนโยบายของโรงเรียนที่กำหนดไว้ว่าให้ใช้รูปแบบใด ถ้าโรงเรียนมิได้กำหนดรูปแบบไว้จึงเลือกแบบที่ตนเห็นว่าสะดวกต่อการนำไปใช้ สรุปขั้นตอนการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ได้ ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2545, หน้า 31)

1. เลือกรูปแบบแผนการจัดการเรียนรู้ นำหน่วยการเรียนรู้ที่กำหนดไว้แล้วมาพิจารณาจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้
2. ตั้งชื่อแผนตามสาระการเรียนรู้
3. กำหนดจำนวนเวลา ระดับชั้น
4. วิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้รายปี/รายภาค ที่เลือกไว้เขียนเป็นจุดประสงค์การเรียนรู้รายวิชา โดยยึดหลักการเขียนจุดประสงค์การเรียนรู้ของ ลินน์ มอส (Lynn Morris) ที่ว่าจุดประสงค์การเรียนรู้ต้อง
 - 4.1 บรรยายจุดหมายปลายทางไม่ใช่วิธีการ
 - 4.2 สะท้อนถึงระดับต่าง ๆ ของทักษะที่เกิด

4.3 ใช้คำกริยาที่เป็นรูปธรรม และใช้องค์ประกอบสามส่วน ตามแนวของโรเบิร์ต เมจเจอร์ (Robert Mager) คือ

4.3.1 พฤติกรรม (Behavior)

4.3.2 สถานการณ์หรือเงื่อนไข (Important Conditions)

4.3.3 เกณฑ์ (Criterion)

5. เลือกจุดประสงค์การเรียนรู้ที่วิเคราะห์ไว้แล้ว เฉพาะข้อที่สัมพันธ์กับหัวข้อสาระการเรียนรู้ที่กำหนดเป็นจุดประสงค์การเรียนรู้หรือจุดประสงค์ปลายทางตามธรรมชาติวิชา

6. วิเคราะห์สาระการเรียนรู้เป็นรายละเอียดสำหรับนำไปจัดการเรียนรู้อะไรจะเป็นเนื้อหาใหม่ของมวลเนื้อหาที่กำหนดไว้ที่จำเป็นต้องสอน

7. กำหนดจุดประสงค์นำทางตามลำดับความยากง่ายของเนื้อหา นั้น ๆ

8. เลือกกิจกรรมหรือเทคนิคการสอนที่เหมาะสม

9. เลือกสื่ออุปกรณ์สำหรับใช้ประกอบการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับสาระการเรียนรู้ที่เลือกมา เช่น รูปภาพ บัตรคำ วีดิทัศน์

10. จัดทำลำดับขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยคำนึงถึงขั้นตอนการสอนตามธรรมชาติวิชา ตามจุดประสงค์นำทาง และควรคำนึงถึงการบูรณาการเทคนิคและกระบวนการเรียนรู้รวมทั้งสาระการเรียนรู้อื่น ๆ เข้าไว้ในแต่ละขั้นตอนด้วย

11. กำหนดการวัดและประเมินผลโดยระบุวิธีการประเมินผลการเรียนรู้ ทั้งที่เกิดระหว่างเรียนตามจุดประสงค์ย่อยหรือนำทาง และที่เกิดหลังการเรียนการสอน เมื่อจบแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการวัดหลากหลายรูปแบบตามความเหมาะสม เช่น ปฏิบัติจริง ทดสอบความรู้ การทำงานกลุ่ม ฯลฯ

สรุปได้ว่า การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ครูผู้สอนมีอิสระในการออกแบบการเรียนรู้ของตนเอง ซึ่งมีได้หลากหลายรูปแบบ โดยสอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา

การหาประสิทธิภาพและดัชนีประสิทธิผล

1. การหาประสิทธิภาพ

เผชิญ กิจระการ (2546, หน้า 49-54) การหาประสิทธิภาพของสื่อหรือเครื่องมือประเภทแผนการจัดการเรียนรู้ โดยแสดงเป็นค่าตัวอย่าง = 75/75 ดังนี้

1. เกณฑ์ 75/75 ในความหมายที่ 1 ตัวแรก 75 ตัวแรก (E_1) คือ นักเรียนทั้งหมดทำแบบฝึกหัดหรือแบบทดสอบย่อยได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 75 ถือเป็นประสิทธิภาพของกระบวนการส่วนตัวเลข 75 ตัวหลัง (E_2) คือ นักเรียนทั้งหมดที่ทำแบบทดสอบหลังเรียน (Posttest) ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 75 ส่วนมากหาค่า E_1 และ E_2 ใช้สูตรดังนี้

1.1.1 ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1)

$$E_1 = \frac{\sum x}{A} \times 100$$

เมื่อ E_1 แทน ประสิทธิภาพของกระบวนการเรียนการสอน

$\sum X$ แทน คะแนนรวมของแบบวัดจุดประสงค์การเรียนรู้

A แทน คะแนนเต็มของแบบวัดจุดประสงค์การเรียนรู้

N แทน จำนวนนักเรียนทั้งหมด

1.1.2 ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_2)

$$E_2 = \frac{\sum x}{B} \times 100$$

เมื่อ E_2 แทน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์

$\sum X$ แทน คะแนนรวมจากคะแนนทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

B แทน คะแนนเต็มของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

N แทน จำนวนนักเรียนทั้งหมด

2. เกณฑ์ 75/75 ในความหมายที่ 2 ตัวเลข 75 ตัวแรก (E_1) คือ จำนวนนักเรียนร้อยละ 75 ทำแบบทดสอบหลังเรียน (Post-test) ได้คะแนนร้อยละ 75 ทุกคน ส่วนตัวเลข 75 ตัวหลัง (E_2) คือ นักเรียนทั้งหมดทำแบบฝึกหัดหลังเรียนครั้งนั้นได้คะแนนร้อยละ 75 เช่น มีนักเรียน 40 คน ร้อยละ 75 ของนักเรียนทั้งหมด คือ 32 คน แต่ละคนได้คะแนนจากการทดสอบหลังเรียน ถึงร้อยละ 75 (E_1) ส่วน 75 ตัวหลัง (E_2) คือ ผลการสอบหลังเรียนของนักเรียนทั้งหมด 40 คน ได้คะแนนร้อยละ 75

3. เกณฑ์ 75/75 ในความหมายที่ 3 ตัวเลข 75 ตัวแรก (E_1) คือ จำนวนนักเรียนทั้งหมดทำแบบทดสอบหลังเรียน (Post-test) ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 75 ส่วนตัวเลข 75 ตัวหลัง (E_2) คือ คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 75 ที่นักเรียนทำเพิ่มจากแบบทดสอบหลังเรียน (Post-test) โดยเปรียบเทียบกับคะแนนที่ทำได้ก่อนการเรียน (Pre-test) ตัวเลข 75 ตัวหลัง (E_2) สามารถอธิบายให้ชัดเจนได้ดังนี้ สมมุติว่า นักเรียนทั้งหมดทำแบบฝึกหัดก่อนเรียน (Pre-test) ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 10 แสดงว่า แตกต่างจากคะแนนเต็ม (ร้อยละ 100) เท่ากับ 90 ถ้านักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน (Post-test) ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 85 แสดงว่าความแตกต่างของสองครั้งนี้ (ก่อนเรียนกับหลังเรียน) เท่ากับ $85 - 10 = 75$ ดังนั้นค่าของ (E_2) = $(75/90) \times 100 = 83.33\%$ ถือว่า สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ($E_2 = 75$)

4. เกณฑ์ 75/75 ในความหมายที่ 4 ตัวเลข 75 ตัวแรก (E_1) นักเรียนทั้งหมดทำแบบทดสอบหลังเรียนได้คะแนนร้อยละ 75 ส่วนตัวเลข 75 ตัวหลัง (E_2) หมายถึงนักเรียนทั้งหมดทำแบบทดสอบหลังเรียนแต่ละข้อถูก มีจำนวนร้อยละ 75 (ถ้านักเรียนทำข้อสอบข้อใดถูกมีจำนวนนักเรียนไม่ถึงร้อยละ 75 แสดงว่าสื่อไม่มีประสิทธิภาพ และชี้ให้เห็นว่าจุดประสงค์ที่ตรงกับข้อนั้นมีควมบกพร่อง)

สรุปได้ว่า การหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ เกณฑ์ 75/75 ผู้วิจัยใช้เกณฑ์ 75/75 ในความหมายที่ 1 ตัวแรก 75 ตัวแรก (E_1) คือ นักเรียนทั้งหมดทำแบบฝึกหัดหรือแบบทดสอบย่อยได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 75 ถือเป็นประสิทธิภาพของกระบวนการส่วนตัวเลข 75 ตัวหลัง (E_2) คือ นักเรียนทั้งหมดที่ทำแบบทดสอบหลังเรียน (Posttest) ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 75 ส่วนมากหาค่า E_1 และ E_2

2. ดัชนีประสิทธิผล

เผชิญ กิจระการ และสมนึก ภัทษณี (2545, หน้า 30-36) กล่าวว่า ถ้าหากผู้วิจัยต้องการพิจารณาว่าแผนการเรียนหรือสื่อที่สร้างขึ้น สามารถพิจารณาได้โดยดูพัฒนาการของนักเรียน คือ พิจารณาก่อนและหลังเรียนเรื่องใด ๆ นักเรียนได้พัฒนา

หรือมีความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้นอย่างเชื่อถือได้หรือไม่ หรือเพิ่มขึ้นเท่าไร ซึ่งอาจพิจารณาได้จากการคำนวณหาค่า t-test (แบบ Dependent Sample) หรือหาค่าดัชนีประสิทธิผล (Effectiveness Index : E.I.) รายละเอียดดังนี้

การหาพัฒนาการที่เพิ่มขึ้นของผู้เรียนโดยอาศัยการหาค่า t-test (แบบ Dependent Sample)

1. เป็นการพิจารณาว่านักเรียนมีพัฒนาการเพิ่มขึ้นอย่างเชื่อถือได้หรือไม่ โดยทำการทดสอบ นักเรียนทุกคนก่อนเรียน (Pretest) และหลังเรียน (Posttest) แล้วนำมาหาค่า t-test (แบบ Dependent Sample) หากมีนัยสำคัญทางสถิติ ก็ถือได้ว่านักเรียนกลุ่มที่ผู้วิจัยกำลังศึกษามีพัฒนาการเพิ่มขึ้นอย่างเชื่อถือได้

2. การหาพัฒนาการที่เพิ่มขึ้นของผู้เรียนโดยอาศัยการหาค่าดัชนีประสิทธิผล (Effectiveness Index : E.I.) มีสูตรดังนี้

ดัชนีประสิทธิผล = $\frac{\text{ผลรวมของคะแนนทดสอบหลังเรียน} - \text{ผลรวมคะแนนทดสอบก่อนเรียน}}{\text{จำนวนนักเรียนคะแนนเต็ม} - \text{ผลรวมคะแนนทดสอบก่อนเรียน}}$

ข้อสังเกตบางประการเกี่ยวกับค่า E.I.

1. E.I. เป็นเรื่องของอัตราส่วนของผลต่าง จะมีค่าสูงสุดเป็น 1.00 ส่วนค่าต่ำสุดไม่สามารถกำหนดได้เพราะมีค่าต่ำกว่า -1.00 ก็ได้ และถ้าเป็นค่าลบ แสดงว่า คะแนนผลสอบก่อนเรียนมากกว่า หลังเรียน ซึ่งมีความหมายว่าระบบการเรียนการสอนหรือสื่อที่ใช้ไม่มีคุณภาพ เช่น

1.1 ถ้าหลังเรียนนักเรียนได้คะแนนเต็มทุกคน ค่า E.I. จะเป็น 1.00 เสมอไม่ว่าผลการสอบก่อนเรียนจะได้เท่าไรก็ตาม (ยกเว้นได้คะแนนเต็มทุกคน) หรือกล่าวได้ว่าผู้เรียนมีความก้าวหน้าในเรื่องที่เรียน ดิตร้อยละ 100 หรือบรรลุวัตถุประสงค์ของการเรียนตามที่ต้องการ

1.2 ถ้าผลสอบก่อนเรียนมากกว่าหลังเรียน ค่า E.I. จะเป็นลบ ซึ่งต่ำกว่า 1.00 ก็ได้ ลักษณะเช่นนี้ถือวาระบบการเรียนการสอนหลังการใช้สื่อล้มเหลว และเหตุการณ์เช่นนี้ไม่น่าจะเกิดขึ้น เพราะค่า E.I. ต่ำหรือเป็นลบ แสดงว่าคะแนนหลังสอบต่ำหรือน้อยกว่าคะแนนก่อนสอบและก่อนจะหาค่า E.I. ต้องหาค่า E_1/E_2 มาก่อน ค่า E_2 คือคะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนซึ่งจะเป็นค่าเดียวกับคะแนนหลังเรียนของการหาค่า E.I. ดังนั้น หากคะแนนหลังสอบต่ำหรือมากกว่าคะแนนก่อนสอบ ค่า E_2 จะไม่ถึงเกณฑ์ที่กำหนด

1.3 การแปลความหมายของค่า E.I. ไม่น่าจะแปลความหมาย เฉพาะค่าที่คำนวณได้ว่า นักเรียนมีพัฒนาการขึ้นเท่าไรหรือคิดเป็นร้อยละเท่าไร แต่ควรจะ ดูข้อมูลเดิม ประกอบด้วย ว่าหลังเรียนนักเรียนมีคะแนนเพิ่มขึ้นเท่าไรในบางครั้งคะแนน หลังสอนเพิ่มขึ้นน้อย เป็นเพราะว่ากลุ่มนั้นมีความรู้เดิมในเรื่องนั้นมากอยู่แล้ว ซึ่งไม่ใช่เรื่อง เสียหาย

สรุปได้ว่า ดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้ สามารถพิจารณาได้ จากพัฒนาการของนักเรียน โดยพิจารณาก่อนและหลังเรียน นักเรียนมีการพัฒนา หรือมีความรู้ ความสามารถเพิ่มขึ้นอย่างเชื่อถือได้หรือไม่ หรือเพิ่มขึ้นเท่าไร

ความพึงพอใจ

1. ความหมายของความพึงพอใจ

กิติมา ปรีดีดิลก (2529, หน้า 7) นิยามว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึก มีความสุขเมื่อเราได้รับผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย (Goals) ความต้องการ (Wants) หรือ แรงจูงใจ (Motivation) ประสาท อิศรปรีดา (2538, หน้า 310) กล่าวว่า ความต้องการ หมายถึง สภาวะที่เกิดขึ้นจากความไม่สมดุลทั้งร่างกายและจิตใจความต้องการของคนเรามักไม่ได้รับการสนองตอบอย่างสมบูรณ์ เมื่อได้รับการตอบสนองตอบรับระดับหนึ่งก็จะเกิดความ ต้องการมากขึ้นไปอีกระดับหนึ่งจากแนวคิดนี้จะเห็นได้ชัดในทฤษฎีลำดับขั้นก็จะเกิดความ ต้องการของ มาสโลว์ (Maslow) คือ มนุษย์แต่ละคนต้องการจากระดับพื้นฐานไปสู่ระดับสูงขึ้น ดังนั้น ความต้องการอย่างหนึ่งอาจยังไม่หมดไปแต่ความต้องการอีกอย่างหนึ่ง อาจเกิดขึ้นได้ ความต้องการของมนุษย์ มีลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ความต้องการทางสรีระ ได้แก่ ความต้องการอาหาร น้ำ อากาศ การพักผ่อนหลับนอน ความต้องการทางเพศ การหลีกเลี่ยงจากความเจ็บปวด ฯลฯ
2. ความต้องการความมั่นคงปลอดภัย ได้แก่ ความต้องการประเภทนี้ มีมาตั้งแต่ยังเป็นทารกเราสังเกตเห็นว่า เด็กพยายามจะหลบหนีจากสถานการณ์ที่เป็นอันตรายและจะหลีกเลี่ยงจากสถานการณ์แปลกใหม่หรือคนแปลกหน้า
3. ความต้องการความรักและการยอมรับว่าเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม ได้แก่ ความต้องการเพื่อนหรือมิตร ต้องการผู้ร่วมงาน ต้องการหาผู้รักหรือครอบครัว

4. ความต้องการยกย่องสรรเสริญ ได้แก่ ความต้องการให้ผู้อื่นเคารพนับถือ ต้องการให้ผู้อื่นยอมรับว่าตนเองมีค่า หรือได้รับการยกย่องสรรเสริญ ต้องการความเชื่อมั่นในความสามารถของตน ผู้ล้มเหลวจะได้รับสนองตอบความต้องการนี้ อาจทำให้เกิดความรู้สึกว่ามีปมด้อยหรือขาดความรู้สึกว่ามีผู้คอยช่วยเหลือค้ำจุน

5. ความต้องการรู้และเข้าใจ ได้แก่ ความต้องการที่จะสัมฤทธิ์ผลทางปัญญา หมายถึง ความปรารถนา (หรืออยากรู้) และเข้าใจสิ่งต่าง ๆ ด้วยความสนใจอย่างแท้จริง มาสโลว์ มีความเห็นว่าความต้องการตั้งแต่ขั้นต้นนี้เป็นต้นไปจะไม่เกิดกับมนุษย์ทุกคน

6. ความต้องการสร้างภาพประจักษ์ตนและการพัฒนาตามศักยภาพแห่งตนเป็นความต้องการเข้าใจตนเองและรู้จักตนเองอย่างถ่องแท้ ต้องการจะเกิดหรือกระทำให้สอดคล้องกับสภาพที่แท้จริงของตนเองอย่างสร้างสรรค์ และต้องการพัฒนาสูงสุดตามศักยภาพของตน

สรุปได้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดที่ดีของบุคคลที่มีต่อการทำงานหรือการปฏิบัติกิจกรรมในเชิงบวก ความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนด้วยความรู้สึกที่ดี ความประทับใจที่ดีของนักเรียนที่มีต่อการเรียน

2. ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับการวัดความพึงพอใจ

ทฤษฎีสำหรับการสร้างความพึงพอใจมีหลายทฤษฎี แต่ทฤษฎีที่ได้รับการยอมรับและมีชื่อเสียงที่ผู้รายงานจะนำเสนอ คือ ทฤษฎีความต้องการตามลำดับขั้นของมาสโลว์ (Maslow' Slerarchy of Needs) ที่กล่าวว่า มนุษย์ทุกคนมีความต้องการเหมือนกัน แต่ความต้องการนั้นเป็นลำดับขั้น เขาได้ตั้งสมมติฐานเกี่ยวกับความต้องการของมนุษย์ไว้ดังนี้ (Maslow, 1970)

1. มนุษย์มีความต้องการอยู่เสมอ และไม่มีที่สิ้นสุด ขณะที่ความต้องการสิ่งใดได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการอย่างอื่นก็จะเกิดขึ้นอีกไม่มีวันจบสิ้น

2. ความต้องการที่ได้รับการตอบสนองแล้วจะไม่เป็นสิ่งจูงใจสำหรับพฤติกรรมอื่นต่อไป ความต้องการที่ได้รับการตอบสนองเท่านั้นที่เป็นสิ่งจูงใจของพฤติกรรม

3. ความต้องการของมนุษย์จะเรียงเป็นลำดับขั้นตามลำดับความสำคัญ กล่าวคือเมื่อความต้องการในระดับต่ำได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการระดับสูงก็จะเรียกร้องให้มีการตอบสนอง ซึ่งลำดับขั้นความต้องการของมนุษย์มี 5 ขั้นตอนตามลำดับขั้นจากต่ำไปสูง ดังนี้

3.1 ความต้องการด้านร่างกาย (Physiological Needs) เป็นความต้องการเบื้องต้นเพื่อความอยู่รอดของชีวิต เช่น ความต้องการในเรื่องของอาหาร น้ำ อากาศ เครื่องนุ่งห่มยารักษาโรค ที่อยู่อาศัย และความต้องการทางเพศ ความต้องการทางด้านร่างกายจะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของคนก็ต่อเมื่อความต้องการทั้งหมดของคนยังไม่ได้รับการตอบสนอง

3.2 ความต้องการด้านความปลอดภัยหรือความมั่นคง (Security of Safety Needs) ถ้าความต้องการทางด้านร่างกายได้รับการตอบสนองตามสมควรแล้วมนุษย์จะต้องการในขั้นสูงต่อไป คือ เป็นความรู้สึกที่ต้องการความปลอดภัยหรือความมั่นคงในปัจจุบันและอนาคตซึ่งรวมถึงความก้าวหน้าและความอบอุ่นใจ

3.3 ความต้องการทางด้านสังคม (Social or Belonging Needs) หลังจากที่มนุษย์ได้รับการตอบสนองในสองขั้นดังกล่าวแล้วก็จะมีความต้องการสูงขึ้นอีกคือ ความต้องการทางสังคมเป็นความต้องการที่จะเข้าร่วมและได้รับการยอมรับในสังคมความเป็นมิตรและความรักจากเพื่อน

3.4 ความต้องการที่จะได้รับการยอมรับนับถือ (Esteem Needs) เป็นความต้องการให้คนอื่นยกย่อง ให้เกียรติ และเห็นความสำคัญของตนเอง อยากเด่นในสังคม รวมถึงความสำเร็จ ความรู้ ความสามารถ ความเป็นอิสระ และเสรีภาพ

3.5 ความต้องการความสำเร็จในชีวิต (Self-Actualization) เป็นความต้องการระดับสูงสุดของมนุษย์ ส่วนมากจะเป็นการอยากจะเป็นอยากจะได้ตามความคิดของตน หรือต้องการจะเป็นมากกว่าที่ตัวเองเป็นอยู่ในขณะนั้นจากสาระสำคัญของทฤษฎีความต้องการตามลำดับขั้นของมาสโลว์

สรุปได้ว่า มนุษย์มีความสำคัญไม่เท่ากัน การจูงใจตามทฤษฎีนี้จะต้องพยายามตอบสนองความต้องการของมนุษย์ ซึ่งมีความต้องการที่แตกต่างกันไป และความต้องการจะมีความสำคัญแก่บุคคลมากน้อยเพียงใดนั้นย่อมขึ้นอยู่กับความพึงพอใจที่ได้รับจากการตอบสนองความต้องการในลำดับนั้น ๆ

3. แบบวัดความพึงพอใจ

นักจิตวิทยาได้สร้างแบบวัดความพึงพอใจ ตามนิยามศัพท์และตามจุดมุ่งหมายของการวัด การแบ่งแบบวัดมีหลายลักษณะ ดังนี้

3.1 การแบ่งแบบวัดตามลักษณะข้อความที่ถามออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

3.1.1 แบบสำรวจปรนัย (Objective Surveys) เป็นแบบวัดที่มีคำถามและคำตอบใช้เลือกตอบ โดยที่ผู้ตอบ ๆ ตามที่ตนเองมีความคิดเห็นและความรู้สึกเป็นข้อมูลที่สามารวิเคราะห์ด้วยเชิงปริมาณ

3.1.2 แบบสำรวจเชิงพรรณนา (Descriptive Surveys) เป็นแบบสอบถามที่ผู้ตอบตอบด้วยคำพูดและข้อเขียนของตนเอง เป็นแบบสัมภาษณ์หรือคำถามปลายเปิดให้ผู้ตอบ ๆ โดยอิสระเป็นข้อมูลที่ได้ในเชิงคุณภาพ

3.2 แบบวัดความพึงพอใจยังสามารถแบ่งได้ตามคุณลักษณะของงานเป็น 2 ลักษณะ คือ

3.2.1 แบบวัดความพึงพอใจโดยทั่วไป เป็นแบบวัดที่วัดความพึงพอใจของบุคคลโดยส่วนรวม ตัวอย่างแบบวัดชนิดนี้ได้จากแบบวัดของแฮคแมนและโอลแมน (ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2535, หน้า 142-143) ซึ่งมีข้อคำถามเพียง 5 ข้อ เป็นลักษณะแบบสอบถามมาตรา ส่วนประมาณค่า มีข้อ 2 และข้อ 5 เป็นคำถามนิเสธ

3.2.2 แบบวัดความพึงพอใจเฉพาะงาน แบบวัดชนิดนี้เป็นการวัดความพึงพอใจในแต่ละด้าน ตัวอย่างแบบวัดชนิดนี้ได้แก่ แบบวัดของแฮคแมนและโอลแมน (ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2535, หน้า 142-143) แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า มีข้อความเกี่ยวกับความพึงพอใจ 5 ด้าน

สรุปได้ว่า ความพึงพอใจในการเรียน และผลการเรียนจะมีความสัมพันธ์กันในทางบวกขึ้นอยู่กับกิจกรรมที่นักเรียนได้ปฏิบัติ ทำให้นักเรียนได้รับการตอบสนองความต้องการด้านร่างกายและจิตใจ ครูผู้สอนต้องคำนึงถึงองค์ประกอบต่าง ๆ ในการเสริมสร้าง ความพึงพอใจในการเรียนรู้นี้ให้กับนักเรียน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

จิราพร เกศามา (2556, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาค้นคว้าการเปรียบเทียบความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ การคิดวิเคราะห์และเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างการจัดการเรียนรู้แบบเปิดกับการจัดการเรียนรู้แบบผังกราฟิก การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามแนวคิดแบบเปิดกับแบบผังกราฟิก ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เปรียบเทียบความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ การคิดวิเคราะห์และเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบเปิดกับการจัดการเรียนรู้แบบผังกราฟิกระหว่างก่อนและหลังเรียน 3) เปรียบเทียบความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ การคิดวิเคราะห์ และเจตคติต่อวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างการจัดกิจกรรมตามแนวคิดแบบเปิดกับแบบผังกราฟิก กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนประสาทวิทยาคาร ตำบลก้งแอน อำเภอบราสาท จังหวัดสุรินทร์ ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 2 ห้อง ห้องละ 35 คน รวม 70 คน โดยใช้การสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้แบบเปิด มีคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.75 แผนการจัดการเรียนรู้แบบผังกราฟิก มีคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.78 แบบวัดการคิดวิเคราะห์ จำนวน 1 ฉบับ ซึ่งมีค่าความยากตั้งแต่ .25-.55 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ตั้งแต่ .26-.79 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .73 และแบบวัดการเขียนเชิงสร้างสรรค์ จำนวน 1 ฉบับ ซึ่งมีค่าความยากตั้งแต่ .41-.59 มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .54 ถึง .47 และมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .71 และแบบวัดเจตคติ มีค่าอำนาจจำแนก 0.35 ถึง 0.86 ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.87 สถิติที่ใช้ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานโดยใช้ t-test (Independent Samples) ผลการวิจัยพบว่า 1) แผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้แนวคิดแบบเปิดและผังกราฟิกมีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.85/82.75 และ 85.87/83.00 ตามลำดับ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 2) นักเรียนที่ได้รับการจัดเรียนรู้แบบเปิดและการจัดการเรียนรู้แบบผังกราฟิกมีความสามารถ

ด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ การคิดวิเคราะห์ และเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน มีนัยสำคัญอยู่ในระดับ .05 หมายความว่า หลังจากนักเรียนได้รับการจัดการเรียนรู้แบบเปิดและแบบผังกราฟิกแล้วนักเรียนมีอัตราการเรียนรู้ที่ก้าวหน้าจากพื้นฐานความรู้เดิม 3) นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบเปิดและการจัดการเรียนรู้แบบผังกราฟิก มีการเขียนเชิงสร้างสรรค์ การคิดวิเคราะห์ และเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยไม่แตกต่างกัน

สุกุลยา ธารพรศรี (2556, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาค้นคว้าการจัดการจัดการเรียนรู้อ่านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้แบบฝึกทักษะประกอบการสอนแบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค LT (Learning Together) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้แบบฝึกทักษะ ประกอบการสอนแบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค LT (Learning Together) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) หาดัชนีประสิทธิผลของกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ 3) เปรียบเทียบทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียน ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน และ 4) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะประกอบการสอนแบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค LT (Learning Together) กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านขามเฒ่า (ขามเฒ่าผดุงศิลป์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ที่กำลังเรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 30 คน จาก 1 ห้องเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ จำนวน 8 แผน แบบฝึกทักษะ จำนวน 8 ชุดฝึก แบบวัดทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ เป็นแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ซึ่งมีค่าอำนาจจำแนก (B) ตั้งแต่ 0.22 ถึง 0.79 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.87 และแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 15 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ (Percentage) คะแนนเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และทดสอบสมมติฐานด้วย t-test (Dependent Sample) ผลการวิจัยพบว่า 1) กิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้แบบฝึกทักษะ ประกอบการสอนแบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค LT (Learning Together) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.65/83.56 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ 2) ดัชนีประสิทธิผลของกิจกรรมการเรียนรู้การเขียน

เชิงสร้างสรรค์ โดยใช้แบบฝึกทักษะ ประกอบการสอนแบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค LT (Learning Together) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีค่าเท่ากับ 0.5900 หรือคิดเป็นร้อยละ 59.00 3) นักเรียนที่เรียนด้วยการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะแบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค LT (Learning Together) มีทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะแบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค LT (Learning Together) โดยรวมอยู่ในระดับมาก

พรเพ็ญ ปลีกกล้า (2557, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาค้นคว้าการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย ด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้แบบฝึกทักษะ การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) พัฒนาการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย ด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้แบบฝึกทักษะสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) ศึกษาค่าดัชนีประสิทธิผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้แบบฝึกทักษะสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 3) เปรียบเทียบความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียน ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะ และ 4) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการเรียนรู้ ด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้แบบฝึกทักษะ กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเลยตากดโนนพัฒนา ปีการศึกษา 2556 จำนวน 20 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ แผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบสอบถามความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบ t-test (Dependent-samples) ผลการวิจัยพบว่า 1) ประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย ด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้แบบฝึกทักษะสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 91.63/88.63 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ 2) ค่าดัชนีประสิทธิผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้แบบฝึกทักษะ มีค่าเท่ากับ 0.7513

เกศินี เทียงชูดติ (2560, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาค้นคว้าความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้เทคนิคดอกบัวบาน การเชื่อมโยงความคิด และแผนภูมิใยแมงมุม การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) เปรียบเทียบความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสุวรรณารามวิทยาคม ก่อนและหลังการสอนการเขียนที่ใช้เทคนิคดอกบัวบาน การเชื่อมโยงความคิด

และแผนภูมิใยแมงมุม และ 2) เปรียบเทียบความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียน
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสุวรรณารามวิทยาคม ที่ใช้เทคนิคดอกบัวบาน การเชื่อมโยง
 ความคิด และแผนภูมิใยแมงมุม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
 โรงเรียนสุวรรณารามวิทยาคม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 3 ห้องเรียน ๆ ละ
 24 คน รวม 72 คน ได้จากการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แผนการจัดการ
 การเรียนรู้ เกณฑ์การประเมินความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ วิเคราะห์ข้อมูล
 โดยการทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวน ผลการวิจัยพบว่า 1) ความสามารถ
 ในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนที่ใช้เทคนิคดอกบัวบาน การเชื่อมโยงความคิด
 และแผนภูมิใยแมงมุมหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
 และ 2) ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนที่ใช้เทคนิคดอกบัวบาน
 สูงกว่านักเรียนที่ใช้การเชื่อมโยงความคิด และแผนภูมิใยแมงมุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
 ที่ระดับ .05

มงคล พลเยี่ยม (2561, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาค้นคว้าความสามารถ
 ในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้ผังกราฟิกร่วมกับ
 การเรียนรู้แบบร่วมมือกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมาย
 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้
 โดยใช้ผังกราฟิกร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
 และเพื่อศึกษาเจตคติต่อการเรียนโดยใช้ผังกราฟิกร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ
 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นนักเรียน
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของฝ่ายการศึกษานานาชาติชั้นพื้นฐาน โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ”
 มหาวิทยาลัยบูรพา ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 17 คน โดยการสุ่มแบบกลุ่ม
 (Cluster Random Sampling) จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้
 การอ่านจับใจความโดยใช้ผังกราฟิกร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ กลุ่มสาระการเรียนรู้
 ภาษาไทย หลังจากนั้นทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความและ
 แบบวัดเจตคติต่อการเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คำนวณหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X})
 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการทดสอบค่า t ผลการวิจัยพบว่า 1) ความสามารถ
 ในการอ่านจับใจความก่อนและหลัง การเรียนรู้โดยใช้ผังกราฟิกร่วมกับการเรียนรู้แบบ
 ร่วมมือ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทาง

สถิติที่ระดับ .01 2) เจตคติต่อการเรียนโดยใช้ผังกราฟิกร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย อยู่ในระดับดีมาก ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) โดยรวม เท่ากับ 4.03

ภิญญาภัสส์ ทิพย์โยธา (2562, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาค้นคว้าการพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้แผนผังความคิด กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) พัฒนากิจกรรม การเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้แผนผังความคิด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) หาค่าดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้การเขียน เชิงสร้างสรรค์โดยใช้แผนผังความคิด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 3) เปรียบเทียบ ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียน ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียนโดยใช้ แผนผังความคิด และ 4) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อกิจกรรมการเรียนรู้การเขียน เชิงสร้างสรรค์โดยใช้แผนผังความคิด กลุ่มตัวอย่างการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6 จำนวน 24 คน โรงเรียนบ้านหนองเสี้ยว ตำบลวังหิน อำเภอหนองสองห้อง จังหวัด ขอนแก่น สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 1) แผนการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิง สร้างสรรค์โดยใช้กิจกรรมแผนผังความคิด ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 2) แบบวัดความสามารถ การเขียนเชิงสร้างสรรค์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่อง การเขียนเรื่องจากภาพและการเขียน เรื่องตามจินตนาการ 3) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบสมมติฐาน t-test ผลการวิจัย พบว่า 1) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้แผนผังความคิดนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.04/82.08 ซึ่งเป็นไปตามตามเกณฑ์ 80/80 2) ค่าดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้แผนผังความคิด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.7500 หรือร้อยละ 75.00 3) ผลการวัดความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนระหว่างก่อนเรียน กับหลังเรียนโดยใช้แผนผังความคิด มีคะแนนความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ (4) นักเรียน มีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้แผนผังความคิด โดยรวมอยู่ใน ระดับมาก (\bar{X} = 2.66, S.D. = 0.80)

ลักษณะมี แป้นสุข (2562, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาค้นคว้าผลของการจัดการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้เทคนิคผังกราฟิกที่มีต่อทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) เพื่อเปรียบเทียบทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ก่อนและหลัง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก และ 2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้เทคนิคผังกราฟิก ตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่กำลังศึกษาในโรงเรียนสายไหม (ทัศนารมย์อนุสรณ์) สังกัดสำนักงานเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 93 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก แบบทดสอบทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ก่อนเรียนและหลังเรียน ที่มีลักษณะเป็นแบบอัตนัยโดยการเขียนเป็นเรื่องราวเชิงบรรยาย จำนวน 2 ข้อ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้เทคนิคผังกราฟิก มีทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 2) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้เทคนิคผังกราฟิก

ณัฐพร จันลาวงค์ (2563, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาค้นคว้าการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือประกอบแผนผังความคิดเรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) เพื่อสังเคราะห์แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือประกอบแผนผังความคิด เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 2) เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือประกอบแผนผังความคิด เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ให้มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) ตามเกณฑ์ 80/80 3) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ก่อนเรียนกับหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยใช้การจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือประกอบ

แผนผังความคิด เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ 4) เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อการเรียน
 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ
 ประกอบแผนผังความคิด เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มที่ศึกษาเป็นนักเรียน
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนโป่งเขื่อนศึกษาศาสนาจังหวัดกาฬสินธุ์ ภาคเรียนที่ 1
 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 14 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แผนการจัดการ
 เรียนรู้ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบทดสอบและแบบประเมินความสามารถ
 ในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ และแบบสอบถามความพึงพอใจ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่
 ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้สถิติทดสอบ Hotelling's T2 ผลการวิจัย
 พบว่า 1) แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือประกอบแผนผังความคิด
 ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ได้แก่ 1.1) ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน 1.2) ขั้นจัดกิจกรรม มี 6 ขั้นตอน
 ย่อย คือ ขั้นกำหนดหัวข้อเรื่อง ขั้นระดมความคิด ขั้นหาข้อมูลเพิ่มเติม ขั้นวางโครงเรื่อง
 ขั้นฝึกทักษะ ขั้นตรวจทานและประเมินผล และ 1.3) ขั้นสรุปผล 2) กิจกรรมการเรียนรู้
 แบบร่วมมือประกอบแผนผังความคิดเรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ มีค่าประสิทธิภาพ
 เท่ากับ 87.07/88.10 ซึ่งประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ได้กำหนดไว้ 3) นักเรียน
 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลังเรียนสูงกว่า
 ก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 4) นักเรียนมีความพึงพอใจ
 ต่อการเรียนโดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.26)

2. งานวิจัยต่างประเทศ

Adler (2002, p. 117-A) ได้วิจัยบทบาทการปฏิบัติการพัฒนาการเขียน
 กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในวิชาการเขียนเชิงสร้างสรรค์ เพื่อพัฒนาผู้เขียน
 เชิงสร้างสรรค์ โดยวิจัยกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เลือกเรียนวิชาการเขียน
 เชิงสร้างสรรค์ ที่อาศัยอยู่ใน 3 ชุมชน ชานเมืองนิวยอร์ก มีผู้ร่วมวิจัย คือ ครู 4 คน และ
 นักเรียน 24 คน โดยการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย ครูจะเปิดวิสัยทัศน์และคอยช่วยเหลือ
 นักเรียน พบว่า นักเรียนเข้าใจในวิชาการ นักเรียนมีภาวะอารมณ์ที่มีจินตนาการสูงขึ้น
 ส่งผลให้การปฏิบัติการการเขียนเชิงสร้างสรรค์พัฒนาขึ้น

Ghaith (2002, pp. 263-273) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเรียนรู้
 แบบร่วมมือกัน การรับรู้ด้านการสนับสนุนส่งเสริมทางสังคมในชั้นเรียน ความรู้สึกห่างเหิน
 จากโรงเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ในระดับอุดมศึกษาที่เรียนภาษาอังกฤษ
 เป็นภาษาต่างประเทศ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาในมหาวิทยาลัยเอกชน

ของประเทศเลบานอน จำนวน 135 คน ที่สมัครเข้าเรียนในรายวิชาภาษาอังกฤษเบื้องต้น ซึ่งกลุ่มตัวอย่างได้ตอบแบบประเมินเกี่ยวกับชีวิตในชั้นเรียน ผู้วิจัยได้นำผลการประเมิน มาหาความสัมพันธ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ผลการศึกษาพบว่า การเรียนแบบ ร่วมมือกัน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ส่วนปัจจัยด้านความรู้สึก ห่วงเหินจากโรงเรียน ของผู้เรียนมีความสัมพันธ์ทางลบกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นอกจากนี้การเรียนรู้อย่างร่วมมือกัน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับระดับรับรู้ทางวิชาการ และการสนับสนุนส่งเสริมจากครู และเพื่อนผู้เรียน แต่การเรียนรู้อย่างร่วมมือกันไม่มี ความสัมพันธ์กับความรู้สึกห่วงเหินจากโรงเรียน

Capretz, Ricker & Sasak (2003, Abstract) ได้ศึกษาการพัฒนาความสามารถ ทางการเขียนโดยการสร้างแผนผังกราฟิกกลุ่มเป้าหมายเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษา ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 5 ในเขตชานเมืองชิคาโก ด้วยวิธีการเขียนเชิงสร้างสรรค์ การพัฒนาคำศัพท์แม่สะสมงาน และแผนผังกราฟิก จากการศึกษาวิจัยพบว่า วิธีสอน ของครูไม่ได้ส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถทางการเขียนเพิ่มขึ้นมากนัก ผู้วิจัยได้ แนะนำให้ใช้การเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยนำแผนผังกราฟิกเข้ามาใช้ในกระบวนการเขียน ส่งเสริมให้เรียนมีความเข้าใจความหมายของคำศัพท์ จากข้อมูลสถิติที่บันทึกไว้ทำให้ทราบ ได้ว่าผู้เรียนมีความสามารถในการเขียนมากขึ้นและสามารถเชื่อมโยงไปสู่งานเขียนเรื่องอื่น ๆ ผู้วิจัยเสนอแนะให้มีความสำคัญกับเนื้อหาสาระจากการเขียน ของนักเรียนมากกว่า การคำนึงถึงหลักไวยากรณ์ รวมทั้งการแก้ปัญหาการเขียนของแต่ละคน

Chen (2004, p. 57-A) ได้ศึกษาผลกระทบของวิธีการเรียนแบบร่วมมือ ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนวิชาภาษาอังกฤษสำหรับต่างชาติของวิทยาลัย ในไต้หวันโดยมีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ของวิธีการเรียนแบบร่วมมือในการสอน วิชาภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างชาติสำหรับกลุ่มนักเรียนในวิทยาลัยชั้นปีที่ 1 ในไต้หวัน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียน 110 คน ชาย 34 คน และหญิง 76 คน ใช้เวลาในการทดลอง 3 เดือน กลุ่มทดลองใช้วิธีการเรียนแบบร่วมมือ 2 วิธี คือ แบบ JIGSAW และแบบแบ่งกลุ่ม ตามผลสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน (STAD) กลุ่มควบคุมใช้วิธีสอนแบบดั้งเดิม คือ วิธีการแปล เซึ่งไวยากรณ์ เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน และแบบสอบถาม ข้อมูลเกี่ยวกับการเรียนรู้อังกฤษและความชื่นชอบด้านภาษาอังกฤษของนักเรียน ผลการศึกษาพบว่า คะแนนทดสอบก่อนเรียน กลุ่มทดลองมีผลการเรียนก้าวหน้ากว่า

กลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คะแนนทดสอบก่อนเรียน เพศ คะแนนความตั้งใจและลักษณะนิสัยของผู้เรียน กลุ่มทดลองมีผลการเรียนก้าวหน้ากว่ากลุ่มควบคุมในการอ่าน TOEIC อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และผู้ชายในกลุ่มทดลองมีผลการเรียนดีกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Gift (2006, Online) ได้ศึกษาการใช้งานเขียนเชิงสร้างสรรค์จากหนังสือพิมพ์ในการสอนบทความในหนังสือพิมพ์เป็นงานเขียนที่มีวิธีการเขียนค่อนข้างยาว จึงเป็นข้อจำกัดสำหรับการเรียนโดยใช้ภาษาต่างประเทศ หรือผู้เขียนที่มีพื้นฐานทางภาษาที่ไม่ดีมากนัก และอธิบายงานที่เกี่ยวกับการเขียนที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์ซึ่งเป็นวิชาที่จัดให้นักศึกษาของวิทยาลัยระดับ ปวส. ในหลายสาขาวิชาเรียน แสดงให้เห็นว่า ตัวอย่างงานวิจัยที่ยกมาจากหนังสือพิมพ์นั้นมีประโยชน์ต่อการเขียนเชิงวิเคราะห์บทความทางเศรษฐกิจชั้นสูง และข้อความบางตอนของงานเขียนโดยนักศึกษาที่ถูกยกมานั้นแสดงให้เห็นถึงการพัฒนาทักษะ และความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาด้วย

Vass (2008, pp. 192–202) ได้ศึกษาการเขียนเชิงสร้างสรรค์แบบร่วมมือ ความสัมพันธ์ของการสร้างแรงบันดาลใจของกลุ่มร่วมมือในชั้นเรียน ซึ่งมีเป้าหมายสำคัญเพื่อช่วยให้เข้าใจถึงความสามารถในการสร้างสรรค์ของเด็ก ๆ และเพื่ออธิบายวิธีการใช้ในการกระตุ้นพัฒนาการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ในชั้นเรียน ในการทำการวิจัยนี้ใช้การสังเกตการณ์พัฒนาการของกลุ่มเด็ก ๆ ในช่วงชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และ 4 (เด็กอายุ 7–9 ขวบ) ในประเทศอังกฤษ โดยจัดให้เด็กนักเรียนทำกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์เป็นคู่ แล้วบันทึกวิดีโอภาพและเสียงเพื่อสังเกตความสามารถในการอ่าน การเขียนของเด็ก ๆ ในชั้นเรียน งานวิจัยนี้ได้แสดงให้เห็นถึงรูปแบบของการอภิปรายและวิธีการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มด้วยการเรียนรู้ เรื่อง การรับผิดชอบร่วมกันในการร่วมมือทำกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ และความเชื่อมั่นในตัวเองของเด็ก ๆ ที่มีต่อการจัดกิจกรรม และสร้างแรงบันดาลใจให้เด็ก ๆ รู้สึกว่าสิ่งต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นไม่ยากและเรียนรู้ที่จะรับผิดชอบต่อการทำงานร่วมกับผู้อื่นด้วย

Sewell (2009, pp. 34–40) ได้ศึกษาการเขียนเชิงสร้างสรรค์กับการปฏิสัมพันธ์ภายในสังคม ภาษาเป็นสมบัติของสังคมและภาษาเขียนที่มีอิทธิพลเป็นอย่างมากในการติดต่อสื่อสารการปฏิสัมพันธ์ภายในของสังคมนั้นไม่ใช่เป็นเพียงการคิดระหว่างคนสองคนเท่านั้น แต่ยังรวมถึงความรู้สึกของผู้อื่นด้วยการเขียนเชิงสร้างสรรค์เป็นวิธีการหนึ่งของภาษาในการสร้างสรรค์การปฏิสัมพันธ์ภายในของสังคมในด้านการสร้างภาพ

แห่งความรู้ลึกที่ดีให้กับผู้อ่านและผู้คนในสังคมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นภาพสะท้อน
บางเรื่องราวของงานเขียนที่สามารถทำให้อ่านเกิดภาพในใจได้

จากงานวิจัยในประเทศและต่างประเทศ สรุปได้ว่า การจัดกิจกรรม
การเรียนรู้โดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ LT ร่วมกับผังกราฟิก ช่วยพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ
ในการเรียนได้เป็นอย่างดี ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เป็นขั้นตอน ไม่เกิดความสับสน ผู้เรียนเรียน
ด้วยความสนุกสนานและไม่เบื่อหน่ายในการเรียน ผู้เรียนมีความกล้าแสดงออกและ
การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะนำมาใช้ประกอบการ
พัฒนาความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ในงานของตนเองได้มากขึ้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ LT ร่วมกับผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนปลาปากวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 7 ห้อง รวมทั้งสิ้น 219 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนปลาปากวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 กลุ่มตัวอย่างในครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 จำนวน 32 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม ทั้งนี้ในการจัดห้องเรียนของแต่ละโรงเรียนคล้ายคลึงกัน คือ มีการจัดแบบคณะความสามารถ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มี 3 ชนิด ดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ LT ร่วมกับผังกราฟิก รวม 18 ชั่วโมง

2. แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ นักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แบบทดสอบอัตนัย จำนวน 5 ข้อ เลือกตอบ 2 ข้อ

3. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้
เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ LT
ร่วมกับผังกราฟิก แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 อันดับ จำนวน 20 ข้อ

การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. การสร้างและหาคุณภาพแผนจัดการเรียนรู้มี ดังนี้

1.1 ศึกษาหลักสูตรศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2551 เพื่อให้ทราบขอบข่ายการจัดการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด
และสาระการเรียนรู้แกนกลาง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551ข, หน้า 4-55)

1.2 ศึกษาเนื้อหาที่จะจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในการศึกษาค้นคว้า แล้วทำการ
วิเคราะห์เป็นเรื่องย่อย เพื่อกำหนดขอบข่ายแผนการจัดการเรียนรู้ จุดประสงค์ กิจกรรม

1.3 ศึกษาแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ LT
ร่วมกับผังกราฟิก เพื่อให้ทราบทฤษฎี หลักการ แนวคิด และขั้นตอนการสอน เพื่อนำมา
เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน

1.4 ศึกษาวิธีทำสื่อ (ใบความรู้/ใบงาน)

1.5 ศึกษาวิธีสร้างแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการเรียน

1.6 ศึกษาวิธีสร้างแบบประเมินผลงานนักเรียน

1.7 ศึกษาวิธีสร้างแบบทดสอบย่อยแบบอัตนัย จำนวน 1 ข้อ

1.8 ศึกษาแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถ
ในการเขียนเชิงสร้างสรรค์

1.9 จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งมีองค์ประกอบ ดังนี้

1) ช้่นนำเข้าสู่บทเรียน

1.2) ชั้นสอน ดังนี้

1.2.1) นักเรียนศึกษาใบความรู้

1.2.2) แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม โดยละความสามารถ เก่ง ปานกลาง

และอ่อน

1.2.3) นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาใบงาน แล้วร่วมกันสรุปความจากใบความรู้ลงในแบบบันทึกกิจกรรมใบงาน โดยแบ่งหน้าที่การทำงาน ดังนี้

คนที่ 1 อ่านคำสั่งหรือขั้นตอนในการดำเนินงาน

คนที่ 2 ฟังขั้นตอนและจดบันทึก

คนที่ 3 อ่านคำถามและหาคำตอบ

คนที่ 4 ตรวจสอบคำตอบ

1.2.4) แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนนำเสนองานหน้าชั้นเรียน โดยแต่ละกลุ่มจับสลากนำเสนอตามลำดับ นักเรียนที่ไม่ได้นำเสนอให้ตั้งใจฟัง แล้วครูอธิบายเพิ่มเติม

1.2.5) นักเรียนและครูร่วมกันตรวจใบงานกลุ่ม ครูเฉลยให้

1.2.6) ครูประกาศคะแนนของแต่ละกลุ่มและชมเชยการทำงานกลุ่ม

1.3) ขึ้นสรุป นักเรียนและครูร่วมกันอภิปราย

1.4) ขึ้นประเมินผล

1.4.1) สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้เป็นกลุ่ม

1.4.2) ทดสอบย่อย

1.10) ศึกษาวิธีสร้างแบบประเมินคุณภาพความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ให้ครอบคลุมเนื้อหาสาระในแผนเป็นแบบชนิดมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ ตามลำดับวิธีของลิเคิร์ต (Likert) คือ เหมาะสมมากที่สุด เหมาะสมมาก เหมาะสมปานกลาง เหมาะสมน้อย เหมาะสมน้อยที่สุด ดังนี้

กำหนดเกณฑ์ให้คะแนนการประเมินผลแผนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

4.51-5.00 หมายถึง มีคุณภาพเหมาะสมมากที่สุด

3.51-4.50 หมายถึง มีคุณภาพเหมาะสมมาก

2.51-3.50 หมายถึง มีคุณภาพเหมาะสมปานกลาง

1.51-2.50 หมายถึง มีคุณภาพเหมาะสมน้อย

1.00-1.50 หมายถึง มีคุณภาพเหมาะสมน้อยที่สุด

1.11) สร้างแบบประเมินคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ให้ครอบคลุมเนื้อหาสาระในแผนการจัดการเรียนรู้

1.12) นำแผนการจัดการเรียนรู้พร้อมแบบประเมินเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของแผน ความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ และตรวจแบบประเมินของแผน

1.13 นำแผนการจัดการเรียนรู้พร้อมแบบประเมินมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

1.14 นำแผนการจัดการเรียนรู้พร้อมแบบประเมิน ซึ่งผู้วิจัยได้จัดไว้เป็นชุด ๆ เสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อทำการประเมินคุณภาพความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

- 1) ดร.อุษา ปราบหงษ์ อาจารย์พิเศษ ประจำสาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
- 2) รองศาสตราจารย์ ดร.สำราญ กำจัดภัย ประธานหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
- 3) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิจิตรา วงศ์อนุสิทธิ์ อาจารย์ประจำสาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
- 4) นายประยุทธ สุตสูง ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนปลาปากวิทยา จังหวัดนครพนม
- 5) นางสาวณิตาวรรณ โพธิ์ใหม่ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนกุสุมาลัยวิทยาคม จังหวัดสกลนคร

1.15 นำแบบประเมินมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยแล้วต้องมีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51-5.00 จึงจะถือว่าเป็นแผนที่มีคุณภาพ อยู่ในระดับดีขึ้นไปสามารถนำไปสอนได้ แผนการจัดการเรียนรู้ มีค่าความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.49)

1.16 ปรับปรุงแก้ไขในส่วนที่ยังบกพร่องตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ จากนั้นจัดทำเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ สำหรับใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

2. การสร้างและหาคุณภาพแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

2.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อให้ทราบเนื้อหาและตัวชี้วัด

2.2 ศึกษาแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ทราบจุดประสงค์การเรียนรู้ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้

2.3 ศึกษาวิธีสร้างแบบทดสอบแบบอัตนัยเพื่อให้ทราบแนวทางในการออกข้อสอบ

2.4 ออกข้อสอบ จำนวน 19 ข้อ เพื่อจะเลือกไว้ใช้จริง 5 ข้อ

2.5 ออกข้อสอบให้ครอบคลุมเนื้อหา จำนวน 19 ข้อ แล้วจัดทำตาราง IOC (ค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์และเนื้อหา)

2.6 นำแบบทดสอบในรูปแบบตาราง IOC เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ และตรวจสอบความเหมาะสมของภาษาที่ใช้

2.7 นำแบบทดสอบมาปรับปรุงตามข้อเสนอนี้

2.8 นำแบบทดสอบในรูปแบบตาราง IOC เสนอผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม เพื่อทำการประเมินคุณภาพของแบบทดสอบ ดังนี้

- 1) เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับจุดประสงค์ให้ชี้ดช่อง +1
- 2) เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับจุดประสงค์ให้ชี้ดช่อง 0
- 3) เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์ให้ชี้ดช่อง -1

2.9 นำแบบทดสอบมาวิเคราะห์ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ มีค่า IOC อยู่ในระดับ 0.6-1.00

2.10 คัดข้อคำถามที่เข้าเกณฑ์และครอบคลุมทุกจุดประสงค์ไว้ทุกข้อ

2.11 นำแบบทดสอบมาพิมพ์ไว้ทุกข้อที่เข้าเกณฑ์

2.12 นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ที่สร้างขึ้น ไปทดลองใช้กับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 32 คน ซึ่งไม่ใช่ให้นักเรียน กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

2.13 นำแบบทดสอบมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ ดังนี้

1) เนื้อหาครบถ้วน

1.1) เรียงลำดับได้อย่างเหมาะสมสอดคล้องตรงประเด็น (3 คะแนน)

1.2) เรียงลำดับได้อย่างเหมาะสมสอดคล้องตรงประเด็นบางส่วน

(2 คะแนน)

1.3) เรียงลำดับเนื้อหาได้ไม่เหมาะสมและไม่ตรงประเด็น (1 คะแนน)

2) การเลือกใช้ภาษาเหมาะสม

2.1) ใช้ภาษาได้ถูกต้องเหมาะสมตรงตามอักขรวิธี เข้าใจง่าย ไม่วกวน

(3 คะแนน)

2.2) ใช้ภาษาได้ถูกต้องเหมาะสมตรงตามอักขรวิธี แต่วกวน

เข้าใจยาก (2 คะแนน)

2.3) ใช้ไม่ภาษาถูกต้องเหมาะสมตรงตามอักขรวิธี และวากวนเข้าใจ

ยาก (1 คะแนน)

3) ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

3.1) ผลงานออกมาน่าสนใจ แปลกใหม่ (3 คะแนน)

3.2) ผลงานออกมาน่าสนใจ แปลกใหม่บางส่วน (2 คะแนน)

3.3) ผลงานออกมาไม่น่าสนใจและขาดความแปลกใหม่ (1 คะแนน)

4) ภาษาที่ใช้สื่อความหมายชัดเจน

4.1) เขียนสื่อความหมายได้ชัดเจน ถูกต้องตามหลักการเขียน

ใช้ภาษาสุภาพ (3 คะแนน)

4.2) เขียนสื่อความหมายได้ชัดเจน ถูกต้องบางส่วน (2 คะแนน)

4.3) เขียนสื่อความหมายไม่ถูกต้อง ใช้ภาษาไม่ค่อยสุภาพ (1 คะแนน)

5) ความเป็นระเบียบเรียบร้อย

5.1) เขียนตัวอักษรเป็นระเบียบเรียบร้อยและสะอาด (3 คะแนน)

5.2) เขียนตัวอักษรเป็นระเบียบเรียบร้อยและสะอาดบางส่วน

(2 คะแนน)

5.3) เขียนตัวอักษรไม่เป็นระเบียบเรียบร้อยและสะอาดบางส่วน

(1 คะแนน)

2.14) คิดข้อคำถามที่เข้าเกณฑ์และครอบคลุมทุกจุดประสงค์ไว้ตามที่ต้องการ

2.15) จัดพิมพ์แบบทดสอบ เพื่อเตรียมนำไปใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3. การสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ

3.1) กำหนดลักษณะของแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ LT ร่วมกับ ผังกราฟิก เป็นชนิดมาตราประมาณค่า 5 ระดับ โดยให้ผู้เรียนรายงานตนเอง (Self-report) ตามรายการต่าง ๆ ที่ต้องการวัด จากระดับมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ซึ่งมีการให้คะแนนเป็น 1, 2, 3, 4 และ 5 ตามลำดับ

3.2) ศึกษาหลักการและแนวทางการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ ที่มีต่อการเรียนที่เป็นชนิดมาตราประมาณค่า 5 ระดับ จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.3 นิยามปฏิบัติการของคำว่า “ความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ LT ร่วมกับผังกราฟิก”

3.4 ร่างแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ LT ร่วมกับผังกราฟิก โดยการเขียนรายการหรือข้อกระทงหรือข้อคำถามให้สอดคล้องและครอบคลุมตามนิยามปฏิบัติการที่ได้นิยามไว้ จำนวน 20 ข้อ

3.5 นำร่างแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ LT ร่วมกับผังกราฟิก ไปให้คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม และให้ข้อเสนอแนะ

3.6 ปรับปรุงแก้ไขร่างแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ LT ร่วมกับผังกราฟิก ตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

3.7 นำร่างแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ LT ร่วมกับผังกราฟิกที่สร้างขึ้น เสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ซึ่งเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญ ด้านเนื้อหาสาระ และด้านกรวัดและประเมินผล (ชุดเดียวกันกับแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์) ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยการหาค่าดัชนี ความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง “ข้อคำถามหรือรายการที่สอบถาม” กับ “นิยามปฏิบัติการ” โดยที่ข้อคำถามหรือรายการที่สอบถามผ่านเกณฑ์ต้องมีค่า IOC มากกว่าหรือเท่ากับ 0.50 ซึ่งแบบวัดความพึงพอใจมีค่า IOC อยู่ในระดับ 0.6-1.00

3.8 ปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามหรือรายการที่สอบถามที่ไม่ผ่านเกณฑ์ หรือตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

3.9 จัดทำแบบสอบถามความพึงพอใจฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างในขั้นตอนการทดลองใช้กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ LT ร่วมกับผังกราฟิก ต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างโดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ทางการเรียน จำนวน 5 ข้อ เลือกทำ 2 ข้อ ใช้เวลา 1 ชั่วโมง ทดสอบก่อนที่จะทำการสอน เพื่อศึกษาความรู้เดิมของนักเรียนแล้วทำการเก็บข้อมูลที่ได้จากการทดสอบไว้เป็นคะแนนก่อนเรียน

2. ดำเนินการจัดกิจกรรมไปที่ละแผน พร้อมเก็บคะแนนระหว่างเรียน โดยการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ LT ร่วมกับผังกราฟิกที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ทั้งหมด 5 แผน จำนวน 18 ชั่วโมง ในระหว่างจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้วิจัยจะทำการประเมินพฤติกรรมการปฏิบัติงานของผู้เรียนระหว่างเรียน ได้แก่ การประเมินพฤติกรรมการเรียน การประเมินผลงานนักเรียน และการทดสอบย่อยไว้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 75 ทุกแผน

3. ทดสอบหลังเรียน (Post-test) หลังจากสอนเนื้อหาทั้งหมดทุกแผนการจัดการเรียนรู้แล้ว ครุณาแบบทดสอบวัดความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ชุดเดิมมาทดสอบหลังเรียนกับกลุ่มตัวอย่างอีกครั้ง ตรวจให้คะแนนแล้วนำไปวิเคราะห์หาค่าสถิติ

4. ดำเนินการสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ LT ร่วมกับผังกราฟิก

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1.1 วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ LT ร่วมกับผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามเกณฑ์ 75/75

1.2 วิเคราะห์หาค่าดัชนีประสิทธิผลของกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ LT ร่วมกับผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

1.3 วิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ LT ร่วมกับผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนและหลังเรียน

1.4 วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ LT ร่วมกับผังกราฟิก โดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจตามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 103) ดังนี้

4.51–5.00 หมายถึง ระดับมากที่สุด

3.51–4.50 หมายถึง ระดับมาก

2.51–3.50 หมายถึง ระดับปานกลาง

1.51–2.50 หมายถึง ระดับน้อย

1.00–1.50 หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมี ดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน

สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. สถิติตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

2.1 หาค่าความเที่ยงตรงของแบบทดสอบวัดความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยหาดัชนีความสอดคล้องจากสูตร หาค่า IOC (วาโร เพ็งสวัสดิ์, 2551, หน้า 244) ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์กับเนื้อหา

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.1 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานที่ว่า แผนการจัดการเรียนรู้ การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ LT ร่วมกับผังกราฟิก สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 ได้แก่ E_1/E_2 ซึ่ง E_1 เป็นประสิทธิภาพ ของกระบวนการ และ E_2 เป็นประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (ชวลิต ชูกำแพง, 2553, หน้า 131-132) ดังนี้

$$E_1 = \frac{\sum x}{N} \times 100$$

เมื่อ E_1 แทน ประสิทธิภาพของกระบวนการ

$\sum x$ แทน คะแนนรวมของผู้เรียนจากแบบฝึกหัด
หรือแบบฝึกทักษะ ปฏิบัติกิจกรรมทุกฉบับ
หรือทุกกิจกรรม

N แทน จำนวนผู้เรียน

A แทน คะแนนเต็มจากแบบทดสอบย่อย

$$E_2 = \frac{\sum x}{B} \times 100$$

เมื่อ E_2 แทน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์

$\sum x$ แทน คะแนนรวมของผลลัพธ์หลังเรียน

N แทน จำนวนผู้เรียน

B แทน คะแนนเต็มจากแบบทดสอบหลังเรียน

3.2 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานที่ว่า แผนการจัดการเรียนรู้ การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ LT ร่วมกับผังกราฟิก สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้ตามเกณฑ์มาตรฐานร้อยละ 50 ขึ้นไป ได้แก่ การหาค่าดัชนี ประสิทธิภาพ (E.I.) ดังนี้ (เผชญ์ กิจระการ และสมนึก ภัททิยธนี, 2545, หน้า 31)

$$E.I. = \frac{P_2\% - P_1\%}{100 - P_1\%}$$

เมื่อ $E.I.$ แทน ค่าดัชนีประสิทธิผล

$P_1\%$ แทน ร้อยละของผลรวมของคะแนนทดสอบก่อนเรียน

$P_2\%$ แทน ร้อยละของผลรวมของคะแนนทดสอบหลังเรียน

3.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานที่ว่า แผนการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ LT ร่วมกับผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สูงกว่าก่อนเรียน ได้แก่ การทดสอบค่าที่แบบกลุ่มตัวอย่างไม่เป็นอิสระจากกัน t-test ชนิดไม่เป็นอิสระต่อกัน (t-test Dependent Samples) (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, หน้า 83)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{(n-1)}}}$$

$$df = n - 1$$

เมื่อ t แทน ค่าสถิติที่จะใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤติ

เพื่อทราบความมีนัยสำคัญทางสถิติ

D แทน ความแตกต่างของคะแนนแต่ละคู่

n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างหรือจำนวนคู่คะแนน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ LT ร่วมกับผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กิจกรรมการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นที่ผ่านการประเมินปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนปลาปากวิทยา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 32 คน ซึ่งจำแนกผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นที่เข้าใจตรงกันในสิ่งที่สื่อความหมายข้อมูล ผู้ศึกษาได้กำหนดความหมายของสัญลักษณ์ ดังนี้

E_1	แทน ประสิทธิภาพของกระบวนการ
E_2	แทน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
$E.I.$	แทน ดัชนีประสิทธิผล (Effectiveness Index)
\bar{X}	แทน ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
N	แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มเป้าหมาย
T	แทน สถิติทดสอบที่ใช้ในการพิจารณาการแจกแจงแบบ t

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ LT ร่วมกับผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามเกณฑ์ 75/75
2. วิเคราะห์หาค่าดัชนีประสิทธิผลของกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ LT ร่วมกับผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
3. วิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ LT ร่วมกับผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระวังก่อนและหลังเรียน
4. วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ LT ร่วมกับผังกราฟิก

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำเสนอตามลำดับ ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ LT ร่วมกับผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามเกณฑ์ 75/75

ตาราง 2 ผลการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้าง
ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ LT ร่วมกับ
ผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

กิจกรรมแผนที่	คะแนนระหว่างเรียน (n=32)				ประสิทธิภาพ E ₁ /E ₂
	คะแนน เต็ม	คะแนน (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ร้อยละ	
1	40	34.03	1.66	85.08	85.19/84.69
2	40	34.09	1.73	85.23	
3	40	34.06	1.97	85.16	
4	40	34.00	1.59	85.00	
5	40	34.19	1.80	85.47	
รวมระหว่างเรียน	40	34.08	0.15	85.19	
หลังเรียน	30	25.41	2.58	84.69	

จากตาราง 2 พบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมที่พัฒนาขึ้นมีคะแนนเฉลี่ยจากการปฏิบัติกิจกรรมระหว่างเรียนและแบบทดสอบย่อยแต่ละกิจกรรม (E₁) เท่ากับ 34.08 คะแนน จากคะแนนเต็ม 40 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 85.19 ของคะแนนเต็ม และคะแนนเฉลี่ยของความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ (E₂) หลังเรียนเท่ากับ 25.41 คะแนนจากคะแนนเต็ม 30 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 84.69 ของคะแนนเต็ม ดังนั้น กิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ 85.19/84.69 (สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 1)

2. ผลการวิเคราะห์หาค่าดัชนีประสิทธิผลของกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ LT ร่วมกับผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ตาราง 3 ผลการวิเคราะห์หาค่าดัชนีประสิทธิผลของกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้าง
ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ LT ร่วมกับ
ผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

นักเรียน กลุ่มตัวอย่าง	ผลคูณของ จำนวนนักเรียน คะแนนเต็ม	ผลรวมของคะแนน		ค่าดัชนี ประสิทธิผล (E.I.)
		ก่อนเรียน	หลังเรียน	
นักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 32 คน	960	362	813	0.7541

จากตาราง 3 พบว่า ดัชนีประสิทธิผลของกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้าง
ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ LT ร่วมกับผังกราฟิก
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีค่าเท่ากับ 0.7541 แสดงว่า นักเรียนมีคะแนน
หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน คิดเป็นร้อยละ 75.41 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ร้อยละ 50
(สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 2)

3. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์
โดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ LT ร่วมกับผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
ระหว่างก่อนและหลังเรียน ผู้วิจัยได้แสดงผลการวิเคราะห์ ปรากฏดังตาราง

ตาราง 4 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์
โดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ LT ร่วมกับผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
ระหว่างก่อนและหลังเรียน

จำนวน นักเรียน (n)	คะแนน เต็ม	คะแนนก่อนเรียน		คะแนนหลังเรียน		t	Sig. (1-tailed)
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
32	30	11.31	1.91	25.41	2.58	24.048**	.000

** ค่า t มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 4 พบว่า ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ LT ร่วมกับผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 3)

4. ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ LT ร่วมกับผังกราฟิก ผู้วิจัยได้แสดงผลการวิเคราะห์ ปรากฏดังตาราง 5

ตาราง 5 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้

เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ LT ร่วมกับผังกราฟิก ผู้วิจัยได้แสดงผลการวิเคราะห์

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. นักเรียนชอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ LT ร่วมกับผังกราฟิก เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์	4.44	0.25	มาก
2. นักเรียนมีความสุขและกระตือรือร้นในการเรียน	4.66	0.23	มากที่สุด
3. นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อนตนเองและกลุ่ม	4.50	0.25	มาก
4. นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นร่วมกันในห้องเรียน	4.53	0.25	มากที่สุด
5. นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.50	0.25	มาก
6. นักเรียนสามารถสรุปเนื้อหาที่เรียนได้	4.47	0.25	มาก
7. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น	4.44	0.25	มาก
8. นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง	4.53	0.25	มากที่สุด
9. ครูมีการเตรียมสื่อและอุปกรณ์ในการสอน	4.50	0.25	มาก
10. ครูอธิบายได้ชัดเจนเข้าใจง่าย	4.59	0.24	มากที่สุด
11. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นและปฏิบัติด้วยตนเอง	4.56	0.25	มากที่สุด
12. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามปัญหา การอภิปราย และให้คำปรึกษาในระหว่างสอน	4.50	0.25	มาก
13. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ช่วยให้นักเรียนเลือกใช้ถ้อยคำในการเขียนได้อย่างสร้างสรรค์ด้วยตนเอง	4.44	0.25	มาก
14. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทำให้นักเรียนสามารถเขียนเรื่องราวต่าง ๆ ได้อย่างสร้างสรรค์	4.63	0.23	มากที่สุด

ตาราง 5 (ต่อ)

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
15. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ LT ร่วมกับผังกราฟิกทำให้เข้าใจและรู้จักเพื่อนมากขึ้นและได้ทำงานร่วมกับผู้อื่น	4.50	0.25	มาก
16. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทำให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน	4.47	0.25	มาก
17. วิธีการวัดและประเมินผลมีความชัดเจนและสอดคล้องกับเนื้อหาที่เรียน	4.44	0.25	มาก
18. เกณฑ์การวัดและประเมินผลมีความชัดเจน เหมาะสม	4.47	0.25	มาก
19. ครูใช้วิธีการวัดผลอย่างหลากหลาย	4.47	0.25	มาก
20. นักเรียนมีส่วนร่วมในการวัดผลและประเมินผล	4.44	0.25	มาก
รวม	4.50	0.25	มาก

จากตาราง 5 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ LT ร่วมกับผังกราฟิก โดยภาพรวมนักเรียนมีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.25) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ดังนี้ นักเรียนมีความสุขและกระตือรือร้นในการเรียน ($\bar{X} = 4.66$, S.D. = 0.23) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทำให้นักเรียนสามารถเขียนเรื่องราวต่าง ๆ ได้อย่างสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.23) และครูอธิบายได้ชัดเจนเข้าใจง่าย ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.24) ตามลำดับ (ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 4) ที่ผู้วิจัยตั้งไว้

บทที่ 5

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีขั้นตอนสรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ ตามขั้นตอนดำเนินการวิจัย ดังนี้

สรุปผล

กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ LT ร่วมกับผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สรุปผล ได้ดังนี้

1. กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ LT ร่วมกับผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สร้างขึ้น มีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.19/84.69 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้เท่ากับ 75/75
2. กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ LT ร่วมกับผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สร้างขึ้น มีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.7541 แสดงว่านักเรียนมีคะแนนหลังเรียนสูงกว่า ก่อนเรียน คิดเป็นร้อยละ 75.41 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ร้อยละ 50
3. ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ LT ร่วมกับผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
4. ความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ LT ร่วมกับผังกราฟิก โดยภาพรวมนักเรียนมีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.25)

อภิปรายผล

ผลการวิจัยครั้งนี้นำไปสู่การอภิปรายผล ดังนี้

1. กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ LT ร่วมกับผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สร้างขึ้น มีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.19/84.69 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ประสิทธิภาพ 75/75 ที่ตั้งไว้ เนื่องจากกิจกรรมการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น ได้รับคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และจากผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบ ปรับปรุง แก้ไข แล้วจัดทำแผนการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุกุลยา ธารพรศรี (2556, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาค้นคว้าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้แบบฝึกทักษะ ประกอบการสอนแบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค LT (Learning Together) กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า กิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้แบบฝึกทักษะ ประกอบการสอนแบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค LT (Learning Together) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.65/83.56 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้
2. กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ LT ร่วมกับผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สร้างขึ้น มีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.7541 แสดงว่านักเรียนมีคะแนนหลังเรียนสูงกว่า ก่อนเรียน คิดเป็นร้อยละ 75.41 แสดงให้เห็นว่าแผนการจัดการเรียนรู้ทำให้ผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรเพ็ญ ปลีกกล้า (2557, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาค้นคว้า การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย ด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้แบบฝึกทักษะ ผลการวิจัยพบว่า ค่าดัชนีประสิทธิผล การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้แบบฝึกทักษะ มีค่าเท่ากับ 0.7513
3. ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ LT ร่วมกับผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเนื่องจากกิจกรรม ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น เป็นกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ LT ร่วมกับผังกราฟิก เป็นวิธีการแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อย ๆ ให้ทำงานร่วมกัน ช่วยเหลือกันและกัน

กระตุ้นให้นักเรียนมีแรงจูงใจในการให้ความร่วมมือช่วยเหลือกันภายในกลุ่ม ด้วยคะแนนผลงานของกลุ่ม เพื่อให้สมาชิกทุกคนเข้าใจบทเรียนและเพื่อให้กลุ่มของตนประสบความสำเร็จ ซึ่งเป็นการช่วยเพิ่มความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของผู้เรียนด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของ มงคล พลเยี่ยม (2561, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้ผังกราฟิกรวมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการอ่านจับใจความก่อนและหลังการเรียนรู้โดยใช้ผังกราฟิกรวมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. นักเรียนมีความพึงพอใจของต่อกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ LT ร่วมกับผังกราฟิก โดยรวมอยู่ในระดับมาก การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ LT ร่วมกับผังกราฟิก พัฒนานักเรียนทุกคนให้มีความสามารถในการเรียนรู้ ทำให้นักเรียนได้มีโอกาสได้ช่วยเหลือกัน มีส่วนช่วยตอบสนองความต้องการความสามารถของนักเรียนทำให้นักเรียนกล้าซักถาม กล้าแสดงออก เกิดการเรียนรู้ เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินต่อการปฏิบัติกิจกรรม สามารถเรียนรู้ได้อย่างมีความสุข มีทักษะทางด้าน การอ่าน เขียน ฟังและพูดภาษาไทยดียิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภิญญาภัสส์ ทิพย์โยธา (2562, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาค้นคว้าการพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้แผนผังความคิด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ การเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้แผนผังความคิด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.66$, S.D. = 0.80)

ด้วยเหตุผลดังกล่าวเป็นการสนับสนุนว่าการเรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ LT ร่วมกับผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นอีกวิธีหนึ่งที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้แบบร่วมมือกัน ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนได้ประสบการณ์ที่สัมพันธ์กับชีวิตจริง ได้รับการฝึกฝนทักษะกระบวนการแสวงหาความรู้ ทักษะการคิด ทักษะการสร้างความรู้ใหม่และทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม มีความรับผิดชอบ และการแบ่งปันความรู้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ สมาชิกในกลุ่มได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ร่วมกันตัดสินใจ ลดช่องว่างระหว่าง

นักเรียนกลุ่มเก่งและกลุ่มอ่อน บรรยากาศในห้องเรียนมีความสุข ความสามัคคีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ทำให้นักเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทางการเรียนรู้ด้านต่าง ๆ และมีทักษะการเรียนรู้ภาษาไทยที่สูงขึ้น

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 การจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ เป็นการเรียนรู้ที่สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มมีความรู้ความสามารถที่แตกต่างกัน และต้องพึ่งพาอาศัย ปรึกษาหารือ สรุปร่วมกันในการเรียนรู้ ประกอบกับลักษณะของกลุ่มร่วมมือแบบ LT ที่สมาชิกในกลุ่มแต่ละคนต้องมีหน้าที่รับผิดชอบของตนเองที่จะส่งผลต่อคะแนนของทุกคนในกลุ่ม และการใช้ผังกราฟิกเป็นแนวทางในการเขียน ซึ่งการบูรณาการความรู้ทางวิชาการ จินตนาการ ความสามารถทางศิลปะ กิจกรรมเหล่านี้นักเรียนอาจจะไม่คุ้นเคย ไม่มีประสบการณ์ ครูผู้สอนต้องคอยแนะนำให้นักเรียนเข้าใจอย่างชัดเจน

1.2 การจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการกลุ่มร่วมมือกันเรียนรู้แบบ LT เป็นกิจกรรมที่เหมาะสมกับนักเรียนที่เรียนอ่อน เรียนปานกลาง และเรียนเก่ง เพราะกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือฝึกให้นักเรียนได้เรียนรู้ร่วมกัน ช่วยเหลือพึ่งพาอาศัยกัน นักเรียนที่เรียนเก่งเป็นที่เลี้ยงในกลุ่มคอยแนะนำช่วยเหลือเพื่อน ครูควรจัดให้มีกิจกรรมเสริมให้นักเรียนที่เรียนเก่ง เพื่อพัฒนาตามศักยภาพบ้างมิฉะนั้นก็จะได้ช่วยเหลือแต่เพื่อน ส่วนตนเองขาดการพัฒนาศักยภาพให้เพิ่มขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาในครั้งต่อไป

2.1 ควรนำแผนการกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ LT ร่วมกับผังกราฟิก ไปทดลองหาประสิทธิภาพกับนักเรียนโรงเรียนอื่น ๆ เพื่อได้ข้อสรุปผลการวิจัยที่กว้างขวางมากยิ่งขึ้น

2.2 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบวิธีการสอนโดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ LT กับวิธีสอนโดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบอื่น ๆ เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของผู้เรียน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2546). *การจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กรรณิการ์ พวงเกษม. (2532). *การสอนเขียนโดยใช้จินตนาการทางสร้างสรรค์ ในระดับประถมศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551ก). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2551ข). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กิติมา ปรีดีดีลิก. (2529). *ทฤษฎีการบริหารองค์การ*. กรุงเทพฯ: ชนะการพิมพ์.
- เกตุณี เทียงชุตติ. (2560). *ความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้เทคนิคดอกบัวบาน การเชื่อมโยงความคิด และแผนภูมิใยแมงมุม*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สมุทรปราการ: มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- ฉันท ชาติทอง. (2550). *การออกแบบการสอนและบูรณาการ*. นครปฐม: เพชรเกษมการพิมพ์.
- จิราพร เกตมา. (2556). *การเปรียบเทียบความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ การคิดวิเคราะห์และเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างการจัดการเรียนรู้แบบเปิด กับการจัดการเรียนรู้แบบผังกราฟิก*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- จิราภรณ์ ศิริทวี. (2542). *โครงการการสร้างทางเลือกใหม่ของการสร้างปัญญา*. วิชาการ, 2(8), 33-38.
- ชนาธิป พรกุล. (2549). *มาทำความเข้าใจเกี่ยวกับคำอธิบายรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ และแผนการจัดการเรียนรู้ ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544*. วิชาการ, 4(5), 53-55.
- ชวลิต ชูกำแพง. (2553). *การประเมินการเรียนรู้* (พิมพ์ครั้งที่ 2). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2537). *เอกสารการสอนชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพครู*
(พิมพ์ครั้งที่ 3). นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2554). *การจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง (AUTHENTIC LEARNING)*.
นนทบุรี: สหมิตรพรีนติ้งแอนด์พับลิชชิง.
- ชาญชัย ยมดิษฐ์. (2548). *เทคนิคการสอนร่วมสมัย*. กรุงเทพฯ: หลักพิมพ์.
- ณัฐภาพร จันลาวงค์. (2563). *การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือประกอบ
แผนผังความคิด เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 4*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ณัฐ สิมะธัมมันธ์. (2551). *การพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ด้วยการจัดการเรียน
การสอนโดยใช้เทคนิคแผนผังกราฟิก เรื่อง การเมืองการปกครองของนักเรียน
เตรียมทหาร ชั้นปีที่ 1*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ถวัลย์ มาศจรัส. (2545). *การเขียนเชิงสร้างสรรค์เพื่อการศึกษาและอาชีพ*. กรุงเทพฯ:
ธารอักษร.
- _____. (2545). *กระบวนการเรียนรู้ความหมายแนวทางพัฒนาและปัญหาข้อใจ*.
กรุงเทพฯ: พัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.).
- _____. (2545). *ศาสตร์การสอน*. กรุงเทพฯ: นิชินแอดเวอร์ไทซิงกรุ๊ป.
- _____. (2548). *รูปแบบการเรียนการสอนทางเลือกที่หลากหลาย*. กรุงเทพฯ:
दानสุทธาการพิมพ์.
- _____. (2552). *ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้
ที่มีประสิทธิภาพ* (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิตนา แคมมณี. (2554). *ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้
ที่มีประสิทธิภาพ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นลินี ดิยะสันต์. (2548). *การใช้ภาพสิ่งพิมพ์พัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักศึกษา
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงชั้นปีที่ 1 สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
วิทยาเขตปทุมธานี*. *ศึกษาศาสตร์ปริทัศน์*, 20(1), 55–68.
- นිරนุจ บุริสัย. (2549). *การพัฒนาแผนการเรียนรู้เรื่อง การเขียนย่อความด้วยกระบวนการ
กลุ่มโดยใช้แผนผังความคิด (Mind Mapping) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2*.
การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- บันลือ พฤษะวัน. (2533). *พัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- _____. (2553). *การวิจัยเบื้องต้นฉบับปรับปรุงใหม่* (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุษบา ช่วยชูเชิด. (2537). *การเรียนรู้แบบร่วมมือที่นิยมใช้ในปัจจุบัน*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประภาศรี สีหอำไพ. (2544). *เขียนเจาะใจ*. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- ประสพ อิศรปริดา. (2538). *สารัตถะจิตวิทยาการศึกษา*. มหาสารคาม: โครงการตำรา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ปราณี สุรสิทธิ์. (2541). *การเขียนสร้างสรรค์เชิงสารศาสตร์*. กรุงเทพฯ: แสงดาว.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2535). *จิตวิทยาอุตสาหกรรม*. กรุงเทพฯ: สหมิตรออฟเซท.
- เพชฌัญญู กิจระการ. (2544). *การวัดผลการศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม*. มหาสารคาม: ภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- _____. (2546). *ดัชนีประสิทธิผลในเอกสารประกอบการสอนวิชา 503710*. มหาสารคาม: ภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เพชฌัญญู กิจระการ และสมนึก ภัททิยธนี. (2545). ดัชนีประสิทธิผล (Effectiveness Index : E.I.). *การวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 8, 30–36.
- พรเพ็ญ ปลีกล้ำ. (2557). *การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย ด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้แบบฝึกทักษะ*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์. (2544). *การเรียนรู้การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ: แนวคิด วิธีและเทคนิคการสอน 1*. กรุงเทพฯ: เดอะมาสเตอร์กรุ๊ปแมเนจเม้นท์.
- ภิญญาภัสส์ ทิพย์โยธา. (2562). *การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้แผนผังความคิด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

- มงคล พลเยี่ยม. (2561). *ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้ผังกราฟิกร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ลักษมี แป้นสุข. (2562). *ผลของการจัดการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยใช้เทคนิคผังกราฟิกที่มีต่อทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วัฒนาพร ระงับทุกข์. (2542). *แผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง จากหลักสูตร...สู่แผนการสอน (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพฯ: คอมพิวเตอร์กราฟิก.
- วาโร เฟิงสวัสดิ์. (2551). *การเขียนรายงานการพัฒนาผลงานทางวิชาการ : นวัตกรรมทางการศึกษา*. สกลนคร: สมศักดิ์การพิมพ์.
- วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. (2545). *การพัฒนาการเรียนการสอนภาควิชาหลักสูตรและการสอน*. มหาสารคาม: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- _____. (2549). *นวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: ช่างทอง.
- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ. (2561). *สรุปผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3*. เข้าถึงได้จาก http://www.newonetestresult.niets.or.th/AnnouncementWeb/PDF/SummaryONE TM3_2561.pdf 2 เมษายน 2566.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3. (2557). *การจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการคิด*. เข้าถึงได้จาก <https://sites.google.com/site/thinkcon3unit1/title-unit-3/unit-3-3content> 8 กรกฎาคม 2564.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). *ตัวบ่งชี้การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่สุด*. กรุงเทพฯ: 21 เซ็นจูรี.
- สำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา. (2544). *คู่มือดำเนินการประเมินคุณภาพเชิงวิจักษ์ย่อยของห้องเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปี 2543*. กอฬสินธุ์: ประสานการพิมพ์.

- สุกุลยา ธารพศรี. (2556). การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้แบบฝึกทักษะประกอบการสอนแบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค LT (Learning Together) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สุจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์พรชัย. (2552). วิธีสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สุรศักดิ์ หลาบมาลา. (2531). การเรียนการสอนแบบร่วมมือ. *วิทยากรย*, 6(75), 4-8.
- สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. (2545). 21 วิธีจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนากระบวนการคิด (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- อัฉรา ชิวพันธ์. (2532). กิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ในระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- _____. (2550). กิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ในชั้นประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อภา ัญญะศิริกุล. (2552). การศึกษาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมี วิจารณ์ญาณและความพึงพอใจต่อวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ 5E ร่วมกับ เทคนิคผังกราฟิกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ คศ.ม. สงขลา: มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- อำพรพรรณ ทิวไผ่งาม. (2536). มาช่วยให้เด็กเรียนรู้แบบร่วมมือกันดีกว่า. *สารพัฒนา หลักลยุทธ์*, 12(113), 6-8.
- Adler, Marion Robin. (2002). The Role of Play in Writing Development: A Study of Four HighSchool, Creative Writing Classes. *Desertion Abstracts International*, 63(1), 117A.
- Bayer, Barry K. Improving. (1997). *Student Thinking A comprehensive Approach*. Boston: Allyn and Bacon.
- Bromley, K., Dee Vitis, L. I. and Modlo, M. (1995). *Graphic Organizer*. New York: Scholastic.
- Capretz, Kari, Babara Ricker and Amanda Sasak. (2003). *Improving Organizational Skills Through the Use of Graphic Organizer*. Master's Thesis Illinois, Saint Xavier University.

- Chen, Mei-Ling. (2004). A Study of the effects of Cooperative Learning Strategies on Student Achievement in English as a Foreign Language in a Taiwan College. *Dissertation Abstracts International*, 65(01), 57A.
- Clark, John H. (1991). *Using Visual Organizer to Focus on Thinking*. Washington, DC: American Council on Education.
- Ghaith, G.M. (2002). The Relationship Between Cooperative Learning Perception of Social Support and Academic Achievement. *Return to Scours System*, 30(3), 263–273.
- Gift, Nancy and Richard E Gift. (2006). *Newspaper-Based Creative Writing as a Teaching Tool*. Retrieved from <http://ssrn.com/abstract=914608>.>2009
- Jones, B. J., and Hunter, B. (1989). Teaching children to construct graphic representations. *Educational Leadership*, 46, 20–25.
- Sewell, K.W. (2009). The Internal Sociality of Creative Writing. *Personal Construct Theory & Practice*, 6, 34–40.
- Vass, Eva. (2008). The Discourse of Collaborative Creative Writing: Peer Collaboration For Mutual Inspirations. *Thinking Skills and Creativity*, 3(3), 192–202.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญและสำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ LT ร่วมกับผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ประกอบด้วย

1. ดร.อุษา ปราบหงษ์ อาจารย์พิเศษ ประจำสาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
2. รองศาสตราจารย์ ดร.สำราญ กำจัดภัย ประธานหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิจิตรา วงศ์อนุสิทธิ์ อาจารย์ประจำสาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
4. นายประยุทธ สดสูง ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนปลาปากวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม
5. นางสาวณิตาวรรณ โพธิ์ใหม่ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนกุสุมาลย์วิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๙๐๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๒๘๐ ถ.นิคโยย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๗ กันยายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ดร.อุษา ปราบหงษ์

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ
๒. เครื่องมือการวิจัย
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวปณณนุช วงศ์สีดา รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๐๔๒๑๒๔๙๑๓๙ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้ผังกราฟิก ร่วมกับกลุ่มร่วมมือแบบ LT สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดำเนินการตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ดร.พจมาน ชำนาญกิจ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.ธนาวัฒน์ กุลไพบุตร เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ และประเมินคู่มือการใช้ตัวบ่งชี้ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศีกานต์ เพียรชัยญกรณ์)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวปณณนุช วงศ์สีดา โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๕๔๖๔ ๙๔๒๒

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๙๐๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๗ กันยายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.สำราญ กำจัดภัย

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ
๒. เครื่องมือการวิจัย
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวปทุมยณูช วงศ์สีดา รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๐๔๒๑๒๕๙๑๓๙ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้ผังกราฟิก ร่วมกับกลุ่มร่วมมือแบบ LT สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ดร.พจมาน ชำนาญกิจ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.ธนาพันธุ์ กุลไพบุตร เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ และประเมินคู่มือการใช้ตัวบ่งชี้ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.เทกานต์ เพียรชัยคุณ)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวปทุมยณูช วงศ์สีดา โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๕๕๖๔ ๙๕๒๒

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๙๐๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๒๘๐ ถนนิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๗ กันยายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิจิตรา วงศ์อนุสิทธิ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ

๒. เครื่องมือการวิจัย

๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวปณณนุช วงศ์สีดา รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๐๔๒๑๒๔๙๑๓๙ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้ผังกราฟิก ร่วมกับกลุ่มร่วมมือแบบ LT สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ดร.พจนาน ชำนาญกิจ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.ธนาวัฒน์ กุลไพฑูริ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ และประเมินคู่มือการใช้ตัวบ่งชี้ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศีกานต์ เพียรธัญญกรณ์)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวปณณนุช วงศ์สีดา โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๕๔๖๔ ๙๔๒๒

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๙๐๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิติโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๗ กันยายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน นายประยุทธ์ สุตสูง

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ
๒. เครื่องมือการวิจัย
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวปุณยนุช วงศ์สีดา รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๐๔๒๑๒๔๙๑๓๙ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้ผังกราฟิก ร่วมกับกลุ่มร่วมมือแบบ LT สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ดร.พจนาน ชำนาญกิจ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.รณานันต์ กุลไพบุตร เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ และประเมินคู่มือการใช้ตัวบ่งชี้ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศีกานต์ เพียรชัยคุณกรณ์)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวปุณยนุช วงศ์สีดา โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๕๕๖๔ ๙๔๒๒

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๙๐๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๗ กันยายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน นางสาวณิตาวรรณ โพธิ์ใหม่

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ
 ๒. เครื่องมือการวิจัย
 ๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวปุณยณู วงศ์สีดา รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๐๔๒๑๒๔๙๑๓๙ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้ผังกราฟิก ร่วมกับกลุ่มร่วมมือแบบ LT สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ดร.พจนาน ชำนาญกิจ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.ธนานันต์ กุลไพบุตร เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ และประเมินคู่มือการใช้ตัวบ่งชี้ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศีกานต์ เพียรเจริญกรรม)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวปุณยณู วงศ์สีดา โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๕๕๖๔ ๙๕๒๒

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ภาคผนวก ข

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E₁) และประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E₂) ของแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กลุ่มรวมมือแบบ LT ร่วมกับฟังก์กราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

เลขที่	คะแนนเก็บระหว่างเรียน												คะแนนแบบทดสอบปลายเรียน (30)											
	แผนที่ 1			แผนที่ 2			แผนที่ 3			แผนที่ 4				แผนที่ 5										
	พหุคูณที่พึงประสงค์ (15)	การทดสอบย่อย (10)	ผลงานนักเรียน (15)	พหุคูณที่พึงประสงค์ (15)	การทดสอบย่อย (10)	ผลงานนักเรียน (15)	พหุคูณที่พึงประสงค์ (15)	การทดสอบย่อย (10)	ผลงานนักเรียน (15)	พหุคูณที่พึงประสงค์ (15)	การทดสอบย่อย (10)	ผลงานนักเรียน (15)		พหุคูณที่พึงประสงค์ (15)	การทดสอบย่อย (10)	ผลงานนักเรียน (15)	รวม (40)							
1	14	8	13	14	9	13	14	9	15	14	15	14	8	13	14	15	14	8	15	14	15	37	181	27
2	14	9	15	14	9	15	15	9	14	14	15	14	9	14	14	15	14	9	14	15	15	38	189	28
3	13	7	14	13	7	13	13	8	12	13	13	13	7	12	13	13	13	7	12	13	13	32	164	22
4	14	8	13	12	7	13	12	8	13	12	12	12	7	13	12	12	12	7	13	12	13	32	164	22
5	13	7	14	13	8	12	13	7	14	14	13	14	8	13	14	14	13	8	14	13	13	35	171	25
6	13	8	14	14	8	13	14	8	13	12	14	14	8	13	14	14	13	8	13	12	13	33	171	24
7	13	9	12	12	7	13	13	7	12	13	13	13	7	12	13	13	13	7	12	13	13	32	162	23
8	13	7	12	13	8	12	13	12	13	12	13	12	7	13	12	12	12	7	13	12	13	33	162	27

ตาราง 6 ต่อ

เลขที่	คะแนนเก็บระหว่างเรียน																คะแนนแบบทดสอบปลายภาคเรียน (30)					
	แผนที่ 1				แผนที่ 2				แผนที่ 3				แผนที่ 4					แผนที่ 5				
	พหุคูณที่พึงประสงค์ (15)	การทดสอบย่อย (10)	ผลงานนักเรียน (15)	รวม (40)	พหุคูณที่พึงประสงค์ (15)	การทดสอบย่อย (10)	ผลงานนักเรียน (15)	รวม (40)	พหุคูณที่พึงประสงค์ (15)	การทดสอบย่อย (10)	ผลงานนักเรียน (15)	รวม (40)	พหุคูณที่พึงประสงค์ (15)	การทดสอบย่อย (10)	ผลงานนักเรียน (15)	รวม (40)						
9	12	8	13	33	13	7	13	33	13	7	12	32	14	7	12	33	14	7	12	33	164	22
10	12	7	14	33	12	8	14	34	12	9	14	35	13	8	13	34	13	8	14	35	171	24
11	14	8	15	37	13	9	14	36	12	8	14	34	14	8	14	36	13	7	14	34	177	23
12	12	7	13	32	12	7	13	32	12	7	13	32	12	7	13	32	12	7	13	32	160	23
13	13	7	12	32	13	8	14	35	12	8	13	33	13	8	12	32	13	7	12	32	164	27
14	13	8	12	33	12	7	13	32	13	7	12	33	12	7	13	32	12	8	13	33	163	30
15	12	7	13	32	13	7	12	32	13	7	13	33	13	8	13	34	13	7	14	34	165	26
16	14	8	14	36	14	8	12	34	13	7	12	32	14	8	13	35	14	8	13	33	170	25
17	13	8	12	33	13	7	13	33	14	8	14	36	13	7	13	33	14	7	14	35	170	26

ตาราง 6 ต่อ

เลขที่	คะแนนเก็บระหว่างเรียน																คะแนนแบบทดสอบกลางเรียน (30)									
	แผนที่ 1				แผนที่ 2				แผนที่ 3				แผนที่ 4					แผนที่ 5								
	พหุคูณที่พึงประสงค์ (15)	การทดสอบย่อย (10)	ผลงานนักเรียน (15)	รวม (40)	พหุคูณที่พึงประสงค์ (15)	การทดสอบย่อย (10)	ผลงานนักเรียน (15)	รวม (40)	พหุคูณที่พึงประสงค์ (15)	การทดสอบย่อย (10)	ผลงานนักเรียน (15)	รวม (40)	พหุคูณที่พึงประสงค์ (15)	การทดสอบย่อย (10)	ผลงานนักเรียน (15)	รวม (40)		พหุคูณที่พึงประสงค์ (15)	การทดสอบย่อย (10)	ผลงานนักเรียน (15)	รวม (40)					
18	12	9	13	34	14	8	14	36	12	8	15	35	14	7	14	35	14	7	13	33	12	8	13	33	173	26
19	13	7	12	32	13	9	14	36	13	7	15	35	13	8	14	35	13	8	14	35	13	8	14	173	23	
20	12	9	13	34	12	7	13	32	12	7	14	33	12	7	13	32	12	7	14	33	12	7	14	164	22	
21	13	8	12	33	13	7	12	32	14	8	13	35	13	8	12	33	13	8	13	34	13	8	13	167	26	
22	13	8	13	34	12	8	14	34	13	7	12	32	14	9	15	38	14	9	15	38	13	7	13	171	30	
23	14	9	15	38	14	9	13	36	12	8	13	33	13	8	14	35	13	8	14	35	14	8	12	176	27	
24	12	9	13	34	13	8	12	33	14	8	12	34	14	7	13	34	14	7	13	34	13	8	14	170	27	
25	13	8	14	35	14	9	13	36	13	7	13	33	14	8	13	35	14	8	13	35	13	7	14	173	28	
26	12	9	13	34	13	8	12	33	14	7	13	34	14	8	13	34	13	8	13	34	14	7	14	170	29	

ตาราง 6 ต่อ

เลขที่	คะแนนเก็บระหว่างเรียน																คะแนนแบบทดสอบกลางเรียน (30)					
	แผนที่ 1				แผนที่ 2				แผนที่ 3				แผนที่ 4					แผนที่ 5				
	พหุคูณที่พึงประสงค์ (15)	การทดสอบย่อย (10)	ผลงานนักเรียน (15)	รวม (40)	พหุคูณที่พึงประสงค์ (15)	การทดสอบย่อย (10)	ผลงานนักเรียน (15)	รวม (40)	พหุคูณที่พึงประสงค์ (15)	การทดสอบย่อย (10)	ผลงานนักเรียน (15)	รวม (40)	พหุคูณที่พึงประสงค์ (15)	การทดสอบย่อย (10)	ผลงานนักเรียน (15)	รวม (40)						
27	14	9	13	36	14	8	13	35	14	9	14	37	14	7	14	35	15	8	15	38	181	24
28	13	7	12	32	13	9	14	36	13	7	13	32	13	8	13	34	13	9	14	36	170	22
29	13	8	12	33	14	7	13	34	14	8	14	35	12	7	14	33	12	7	13	32	167	30
30	12	9	13	34	13	8	12	33	15	9	14	38	14	7	13	34	13	8	14	35	174	26
31	13	8	12	33	14	8	13	35	13	8	12	33	12	8	14	34	14	8	15	37	172	22
32	13	9	13	35	14	9	14	37	14	9	15	38	14	9	13	36	14	9	14	37	183	27

เลขที่	คะแนนเก็บระหว่างเรียน																คะแนนแบบทดสอบหลังเรียน (30)	รวม	S.D.	ร้อยละ						
	แผนที่ 1				แผนที่ 2				แผนที่ 3				แผนที่ 4								แผนที่ 5					
	พฤติกรรมที่พึงประสงค์ (15)	การทดสอบย่อย (10)	ผลงานนักเรียน (15)	รวม (40)	พฤติกรรมที่พึงประสงค์ (15)	การทดสอบย่อย (10)	ผลงานนักเรียน (15)	รวม (40)	พฤติกรรมที่พึงประสงค์ (15)	การทดสอบย่อย (10)	ผลงานนักเรียน (15)	รวม (40)	พฤติกรรมที่พึงประสงค์ (15)	การทดสอบย่อย (10)	ผลงานนักเรียน (15)	รวม (40)	พฤติกรรมที่พึงประสงค์ (15)	การทดสอบย่อย (10)	ผลงานนักเรียน (15)	รวม (40)	คะแนนแบบทดสอบหลังเรียน (30)					
ผล	414	257	418	1089	420	253	418	1091	418	249	423	1090	423	244	421	1088	419	244	431	1094	5452	813				
\bar{X}	12.94	8.03	13.06	34.0	13.13	7.91	13.06	34.0	13.06	7.78	13.22	34.0	13.22	7.63	13.16	34.0	13.09	7.63	13.47	34.19	34.0	25.41				
S.D.	0.72	0.78	0.95	1.66	0.75	0.78	0.80	1.73	0.91	0.75	0.79	1.97	0.79	0.66	0.72	1.59	0.86	0.66	0.88	1.80	0.15	2.58				
ร้อยละ	86.25	80.31	87.08	85.08	87.50	79.06	87.08	85.23	87.08	77.81	88.13	85.16	88.13	76.25	87.71	85.00	87.29	76.25	89.79	85.47	85.19	84.69				
	37.71	1.91	11.31	362	37.71	1.91	11.31	362	37.71	1.91	11.31	362	37.71	1.91	11.31	362	37.71	1.91	11.31	362	37.71	1.91				

ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ (E₁/E₂) เท่ากับ 85.19/84.69

จากตาราง 6 พบว่า ร้อยละของคะแนนของนักเรียนที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ LT ร่วมกับผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 รวมทั้งหมด 5 แผน มีคะแนนรวมเฉลี่ย 85.19 นั้นแสดงว่า แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ LT ร่วมกับผังกราฟิกสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีคะแนนประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) เท่ากับ 85.19 และคะแนนทดสอบหลังเรียนมีคะแนนรวมเฉลี่ยเท่ากับ 84.69 นั้นแสดงว่าคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (E_2) มีค่าเท่ากับ 84.69

ภาคผนวก ค

การหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

ตาราง 7 ผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นจากผู้เชี่ยวชาญ

รายการประเมิน	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ		
	\bar{X}	S.D.	ระดับความเหมาะสม
1. สาระสำคัญ			
1.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์ของการเรียนรู้	4.20	0.45	มาก
1.2 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	4.20	0.45	มาก
1.3 มีความชัดเจน เข้าใจง่าย	4.00	0.00	มาก
รวม	4.13	0.30	มาก
2. จุดประสงค์การเรียนรู้			
2.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	4.40	0.55	มาก
2.2 ภาษาที่ใช้มีความชัดเจน เข้าใจง่าย	4.40	0.55	มาก
2.3 ระบุพฤติกรรมที่ต้องการวัดได้อย่างชัดเจน	4.60	0.55	มากที่สุด
รวม	4.47	0.55	มาก
3. สาระการเรียนรู้			
3.1 เหมาะสมกับเวลา	4.40	0.55	มาก
3.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.40	0.55	มาก
3.3 น่าสนใจและเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน	4.20	0.45	มาก
รวม	4.33	0.51	มาก
4. กิจกรรมการเรียนการสอน			
4.1 กิจกรรมมีความน่าสนใจ	4.20	0.45	มาก
4.2 เหมาะสมกับสาระการเรียนรู้	4.40	0.55	มาก
4.3 กิจกรรมการเรียนรู้เป็นไปตามลำดับขั้นตอน	4.60	0.55	มากที่สุด
4.4 เน้นให้ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้ มีส่วนร่วม ค้นคว้า สำรวจ วิเคราะห์ และสรุปองค์ความรู้	4.50	0.58	มาก
รวม	4.43	0.53	มาก
5. สื่อการเรียนรู้			
5.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	4.40	0.55	มาก
5.2 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการใช้สื่อการเรียนรู้	4.60	0.55	มากที่สุด
5.3 ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักการค้นคว้าด้วยตนเอง	4.60	0.55	มากที่สุด
รวม	4.53	0.55	มากที่สุด

ตาราง 7 ต่อ

รายการประเมิน	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ		
	\bar{X}	S.D.	ระดับความเหมาะสม
6. การวัดและประเมินผล			
6.1 ใช้เครื่องมือวัดประเมินผลได้เหมาะสม	4.40	0.55	มาก
6.2 วัดประเมินผลได้ครอบคลุมจุดประสงค์ที่ตั้งไว้	4.20	0.45	มาก
6.3 มีการวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริง	4.40	0.55	มาก
รวม	4.33	0.51	มาก
เฉลี่ย	4.37	0.49	มาก

จากตาราง 7 พบว่า ผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นจากผู้เชี่ยวชาญ กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ LT ร่วมกับผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีค่าระดับความเหมาะสมที่มาก ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.49)

ตาราง 8 ผลการประเมินความสอดคล้องค่า IOC ของแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ จากผู้เชี่ยวชาญ

ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					$\sum R$	IOC	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
6	+1	+1	+1	0	0	3	0.6	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
9	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8	ใช้ได้
10	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
11	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้

ตาราง 8 (ต่อ)

ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					$\sum R$	IOC	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
12	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8	ใช้ได้
13	+1	+1	+1	0	0	3	0.6	ใช้ได้
14	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
15	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8	ใช้ได้
16	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
17	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
18	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8	ใช้ได้
19	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้

จากตาราง 8 ผลการประเมินความสอดคล้องค่า IOC ของผู้เชี่ยวชาญของแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ LT ร่วมกับผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีค่า IOC อยู่ในระดับ 0.6-1.00

ตาราง 9 ผลการประเมินความสอดคล้องค่า IOC ของแบบวัดความพึงพอใจโดยผู้เชี่ยวชาญ

ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					$\sum R$	IOC	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	+1	+1	+1	1	1	5	1	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	0	0	3	0.6	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	1	1	5	1	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	1	1	5	1	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	1	1	5	1	ใช้ได้
6	+1	+1	+1	1	0	4	0.8	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	1	1	5	1	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	1	1	5	1	ใช้ได้
9	+1	+1	+1	0	0	3	0.6	ใช้ได้
10	+1	+1	+1	1	1	5	1	ใช้ได้
11	+1	+1	+1	1	0	4	0.8	ใช้ได้

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					$\sum R$	IOC	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
12	+1	+1	+1	1	1	5	1	ใช้ได้
13	+1	+1	+1	1	1	5	1	ใช้ได้
14	+1	+1	+1	1	1	5	1	ใช้ได้
15	+1	+1	+1	1	0	4	0.8	ใช้ได้
16	+1	+1	+1	1	1	5	1	ใช้ได้
17	+1	+1	+1	0	0	3	0.6	ใช้ได้
18	+1	+1	+1	1	0	4	0.8	ใช้ได้
19	+1	+1	+1	1	1	5	1	ใช้ได้
20	+1	+1	+1	1	1	5	1	ใช้ได้

จากตาราง 9 ผลการประเมินความสอดคล้องค่า IOC ของผู้เชี่ยวชาญ
 ของแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้าง
 ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ LT ร่วมกับผังกราฟิก
 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีค่า IOC อยู่ในระดับ 0.6-1.00

ภาคผนวก ง

ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์

ชื่อ ชั้น เลขที่

คำชี้แจง แบบทดสอบก่อนเรียนมีทั้งหมด 5 ข้อ แต่ให้นักเรียนเลือกทำแค่ 2 ข้อ

ตามความถนัดของนักเรียน

1. ให้นักเรียนเขียนคำอวยพรวันขึ้นปีใหม่

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ให้นักเรียนเขียนคำขวัญวันเด็ก

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. ให้นักเรียนเขียนคำคมที่เป็นคำพูดธรรมดา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ที่	ชื่อ-สกุล	แบบรายงานสังเกต															รวม 15 คะแนน	สรุป									
		เนื้อหาครบถ้วน			การเลือกใช้ภาษาเหมาะสม			ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์			ภาษาที่ใช้สื่อความหมายชัดเจน			ความเป็นระเบียบเรียบร้อย				ผ่าน	ไม่ผ่าน								
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1											
21																											
22																											
23																											
24																											
25																											
26																											
27																											
28																											
29																											
30																											
31																											
32																											

บันทึกเพิ่มเติม

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เกณฑ์การประเมินแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์

รายการประเมิน	3	2	1
เนื้อหาครบถ้วน	เรียงลำดับได้อย่างเหมาะสมสอดคล้องตรงประเด็น	เรียงลำดับได้อย่างเหมาะสมสอดคล้องตรงประเด็นบางส่วน	เรียงลำดับเนื้อหาได้ไม่เหมาะสมและไม่ตรงประเด็น
การเลือกใช้ภาษาเหมาะสม	ใช้ภาษาได้ถูกต้องเหมาะสมตรงตามอักขรวิธี เข้าใจง่ายไม่วกวน	ใช้ภาษาได้ถูกต้องเหมาะสมตรงตามอักขรวิธี แต่วกวนเข้าใจยาก	ใช้ไม่ภาษาถูกต้องเหมาะสมตรงตามอักขรวิธี และวกวนเข้าใจยาก
ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	ผลงานออกมาน่าสนใจแปลกใหม่	ผลงานออกมาน่าสนใจแปลกใหม่บางส่วน	ผลงานออกมาไม่น่าสนใจและขาดความแปลกใหม่
ภาษาที่ใช้สื่อความหมายชัดเจน	เขียนสื่อความหมายได้ชัดเจน ถูกต้องตามหลักการเขียนใช้ภาษาสุภาพ	เขียนสื่อความหมายได้ชัดเจนถูกต้องบางส่วน	เขียนสื่อความหมายไม่ถูกต้อง ใช้ภาษาไม่ค่อยสุภาพ
ความเป็นระเบียบเรียบร้อย	เขียนตัวอักษรเป็นระเบียบเรียบร้อยและสะอาด	เขียนตัวอักษรเป็นระเบียบเรียบร้อยและสะอาดบางส่วน	เขียนตัวอักษรไม่เป็นระเบียบเรียบร้อยและสะอาดบางส่วน

เกณฑ์การให้คะแนนการประเมินแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กำหนดไว้ดังนี้

- 3 หมายถึง ดีมาก
- 2 หมายถึง ดี
- 1 หมายถึง ปรับปรุง

คะแนน	13-15	คะแนน	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน	10-12	คะแนน	หมายถึง	ดี
คะแนน	1-9	คะแนน	หมายถึง	ปรับปรุง

**แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้
เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์
โดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ LT ร่วมกับผังกราฟิก**

คำชี้แจง 1. แบบประเมินความพึงพอใจฉบับนี้ใช้สำหรับสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ LT ร่วมกับผังกราฟิก จำนวน 20 ข้อ ให้นักเรียนอ่านข้อความแต่ละข้อแล้วพิจารณาว่านักเรียนเห็นด้วยกับข้อความนั้น ๆ หรือไม่ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความพึงพอใจของนักเรียนมากที่สุด เพียงช่องใดช่องหนึ่งตามความรู้สึกและความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งแต่ละระดับความรู้สึกมีเกณฑ์ดังนี้

นักเรียนมีระดับความพึงพอใจมากที่สุด	5
นักเรียนมีระดับความพึงพอใจมาก	4
นักเรียนมีระดับความพึงพอใจปานกลาง	3
นักเรียนมีระดับความพึงพอใจน้อย	2
นักเรียนมีระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด	1

2. การกรอกแบบประเมินฉบับนี้ ไม่ส่งผลต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนและไม่มีคำตอบใดถูก หรือผิด

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1	ด้านบรรยากาศการเรียนรู้ นักเรียนชอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ LT ร่วมกับผังกราฟิก เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์					
2	นักเรียนมีความสุขและกระตือรือร้นในการเรียน					
3	นักเรียนมีความรับผิดชอบตนเองและกลุ่ม					
4	นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นร่วมกันในห้องเรียน					

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
	ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
5	นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
6	นักเรียนสามารถสรุปเนื้อหาที่เรียนได้					
7	ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น					
8	นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง					
	ด้านครูผู้สอน					
9	ครูมีการเตรียมสื่อและอุปกรณ์ในการสอน					
10	ครูอธิบายได้ชัดเจนเข้าใจง่าย					
11	ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นและปฏิบัติด้วยตนเอง					
12	ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามปัญหา การอธิบายและให้คำปรึกษาในระหว่างสอน					
	ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียน					
13	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ช่วยให้นักเรียนเลือกใช้ถ้อยคำในการเขียนได้อย่างสร้างสรรค์ด้วยตนเอง					
14	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทำให้นักเรียนสามารถเขียนเรื่องราวต่าง ๆ ได้อย่างสร้างสรรค์					
15	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ LT ร่วมกับผังกราฟิก ทำให้เข้าใจและรู้จักเพื่อนมากขึ้นและได้ทำงานร่วมกับผู้อื่น					
16	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทำให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน					
	ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้					
17	วิธีการวัดและประเมินผลมีความชัดเจนและสอดคล้องกับเนื้อหาที่เรียน					
18	เกณฑ์การวัดและประเมินผลมีความชัดเจน เหมาะสม					
19	ครูใช้วิธีการวัดผลอย่างหลากหลาย					
20	นักเรียนมีส่วนร่วมในการวัดผลและประเมินผล					

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1
โดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบ LT ร่วมกับผังกราฟิก

เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์

เรื่องย่อย การเขียนคำอวยพรโอกาสต่าง ๆ

วิชา ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

เวลา 3 ชั่วโมง

สอนโดย นางสาวปยุตยหนู วงศ์สีดา

วันที่.....

สาระสำคัญ

คำอวยพร คือ คำพูดแสดงความปรารถนาดีต่อกัน ตามปกติคนเรามักใช้คำอวยพรในชีวิตประจำวันในโอกาสต่าง ๆ เช่น เมื่อเราต้องจากกัน ส่งข่าวคราวถึงกันและกัน ใช้ในโอกาสพิเศษ เช่น วันคล้ายวันเกิด วันขึ้นปีใหม่ การขึ้นบ้านใหม่ หรือการประสมเคราะห์กรรม เช่น การเจ็บป่วย การได้รับอุบัติเหตุ นอกจากนี้คำอวยพรมักใช้ตอนท้ายของคำกล่าวต่อที่ประชุมในโอกาสต่าง ๆ

มาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ 2 การเขียน

มาตรฐานที่ ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด

ท 2.1 ม.3/2 เขียนข้อความโดยใช้ถ้อยคำได้ถูกต้องตามระดับภาษา

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนเขียนคำอวยพรโอกาสต่าง ๆ ได้
2. นักเรียนสามารถนำความรู้ เรื่อง การเขียนคำอวยพรโอกาสต่าง ๆ ไปประยุกต์ใช้เขียนการ์ดอวยพรในโอกาสต่าง ๆ ได้

สาระการเรียนรู้

1. เขียนอวยพรวันเกิด
2. เขียนอวยพรวันขึ้นปีใหม่
3. เขียนอวยพรวันแม่
4. เขียนอวยพรวันแห่งความรัก

พฤติกรรมอันพึงประสงค์

1. รักความเป็นไทย นักเรียนสามารถใช้ภาษาในการฟัง พูด ดู อ่าน และเขียนได้อย่างถูกต้อง
2. ใฝ่เรียนรู้ นักเรียนตั้งใจ สนใจในการเรียนรู้
3. อยู่อย่างพอเพียง นักเรียนรู้จักประหยัดโดยใช้กระดาษที่ใช้แล้วอย่างคุ้มค่า
4. มีความซื่อสัตย์ นักเรียนสามารถทำงานที่ได้รับมอบหมายได้ด้วยตนเอง
5. มีจิตสาธารณะ นักเรียนมีความเข้าใจตนเองและผู้อื่น รู้จักทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

ผลงานที่ต้องการ

ให้นักเรียนเขียนการ์ดอวยพรวันปีใหม่ จัดทำลงบนสมุดเล่มกลาง พร้อมตกแต่งให้สวยงามตามต้องการ

สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อ:

1. ใบความรู้ เรื่อง การเขียนคำอวยพรโอกาสต่าง ๆ
2. ใบงานกลุ่ม เรื่อง การเขียนอวยพรโอกาสต่าง ๆ
3. กระดาษ A4
4. สีไม้

แหล่งเรียนรู้:

1. ห้องสมุด สำหรับใช้ในการสืบค้นความรู้เพิ่มเติม
2. อินเทอร์เน็ตใช้ในการสืบค้นความรู้เพิ่มเติม

การวัดและประเมินผล

1. ทดสอบย่อย
2. ประเมินพฤติกรรมอันพึงประสงค์
3. ประเมินผลงานนักเรียน

เครื่องมือการวัดและประเมินผล

1. แบบทดสอบย่อย จำนวน 1 ข้อ 10 คะแนน
2. แบบประเมินพฤติกรรมอันพึงประสงค์ ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 3 ระดับ 5 รายการ 15 คะแนน
3. แบบประเมินผลงานนักเรียนชนิด Rubric Scores 3 ระดับ 5 รายการ 15 คะแนน

เกณฑ์การวัดและประเมินผล

นักเรียนทุกคนมีคะแนนการประเมินพฤติกรรมการอ่านฟังประสงค์ ทดสอบย่อย และประเมินผลงาน รวมเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

กระบวนการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับเรื่อง การเขียนคำอวยพรโอกาสต่าง ๆ และอธิบายหลักการเขียนคำอวยพรให้นักเรียนฟัง พร้อมยกตัวอย่างประกอบ เพื่อให้ นักเรียนมีส่วนร่วมในการอภิปรายแสดงความคิดเห็น

ขั้นสอน

1. ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม โดยความสามารถแบ่งเป็น 7 กลุ่ม แต่ละกลุ่มมีสมาชิก 4 คน ประกอบด้วย นักเรียนเรียนเก่ง 1 คน ปานกลาง 2 คน นักเรียนเรียนอ่อน 1 คน แล้วให้นักเรียนเข้ากลุ่มตามที่ครูแบ่งให้
2. ครูมอบหมายงานให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม ให้นักเรียนในกลุ่มร่วมมือกัน ศึกษาใบความรู้เรื่อง การเขียนอวยพรโอกาสต่าง ๆ ร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ อภิปราย และซักถามกันโดยมีครูคอยให้คำแนะนำและอธิบายความรู้เพิ่มเติมในเรื่องที่นักเรียน มีข้อสงสัย
3. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมารับใบงาน เรื่อง การเขียนอวยพร โอกาสต่าง ๆ ครูอธิบายงานให้นักเรียนฟัง แล้วให้นักเรียนในกลุ่มร่วมมือกันทำงาน และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ แล้วจดบันทึกข้อมูลทั้งหมด มาเขียนลงบนใบงานกลุ่มที่ครูแจกให้ โดยแบ่งหน้าที่การทำงาน ดังนี้
 - คนที่ 1 อ่านคำสั่ง และรายละเอียดในใบงาน
 - คนที่ 2 ร่วมแสดงความคิดเห็นในการเขียนคำอวยพรโดยใช้ผังกราฟิก
 - คนที่ 3 เขียนจากข้อสรุปของสมาชิกในกลุ่ม
 - คนที่ 4 เขียนคำอวยพร และสมาชิกทุกคนในกลุ่มร่วมกันตรวจสอบความ ถูกต้อง
4. ครูสังเกตพฤติกรรมการทำงาน การมีความรับผิดชอบ การมีส่วนร่วม การตรงต่อเวลา ความพยายามและผลงานการเขียนผังกราฟิก
5. สมาชิกในกลุ่มออกมานำเสนอผลงานการเขียนคำอวยพรที่กลุ่มทำเสร็จ เรียบร้อย

6. นักเรียนทุกคนส่งผลงานให้ครูประเมินผลงาน และบันทึกคะแนน
7. นักเรียนร่วมกันเล่นเกมเป็นกลุ่มโดยแข่งขันกันเขียนผังกราฟิก จากคำอวยพรโอกาสต่าง ๆ ให้ได้มากที่สุดในเวลา 2 นาที กลุ่มใดเขียนได้มากที่สุด เป็นฝ่ายชนะ

ขั้นสรุป

8. นักเรียนและครูร่วมกันอภิปรายและสรุปการเขียนคำอวยพรในประเด็นต่อไปนี้

- 8.1 การเขียนคำอวยพรโอกาสต่าง ๆ
- 8.2 การนำไปประยุกต์ใช้
9. ครูให้นักเรียนช่วยกันบอกประโยชน์ของการเขียนอวยพรโอกาสต่าง ๆ

ขั้นประเมินผล

10. สังเกตพฤติกรรมการอันพึงประสงค์
11. ทดสอบย่อย
12. ประเมินผลงานนักเรียน

คำอวยพร หมายถึง ข้อความแสดงความยินดีหรือความปรารถนาดีต่อผู้อื่น ในโอกาสต่าง ๆ เช่น การถวายพระพร ขึ้นปีใหม่ วันเกิด วันแห่งความรัก สำเร็จการศึกษา เปิดกิจการ เลื่อนตำแหน่ง วันแต่งงาน ขึ้นบ้านใหม่ เกษียณอายุ การอวยพรให้หายเจ็บป่วย วันสำคัญทางศาสนา เดินทางไกล เป็นต้น

หลักการเขียนคำอวยพร

1. เขียนให้สอดคล้องสัมพันธ์กันระหว่างผู้อวยพร ผู้รับพร โอกาส และสื่อที่ใช้ อวยพร
2. การกล่าวถึงโอกาสที่อวยพร
3. การอวยพรผู้อาวุโสควรกล่าวอ้างถึงสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่เป็นสากล หรือสิ่งที่ผู้รับพรเคารพนับถือ
4. ให้พรที่เหมาะสมกับผู้รับพรและเป็นพรที่สร้างสรรค์ในด้านต่าง ๆ เช่น ความสุข หน้าที่การงาน การเงิน ความสำเร็จ ความสมหวัง สุขภาพ อายุยืนยาว เป็นต้น
5. ใช้ภาษาเขียนที่ถูกต้องเหมาะสมโดยพยายามสรรคำที่ไพเราะ และมีความหมายดี

ตัวอย่างคำอวยพรวันขึ้นปีใหม่

ในศุภวารดิถีขึ้นปีใหม่นี้ ขออาราธนาพระรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย ในสากลโลกโปรดดลบันดาลให้คุณตาและคุณยายมีสุขภาพแข็งแรง อายุยืนยาว อยู่เป็นร่มโพธิ์ร่มไทรของลูกหลานทุกคนตลอดไป

ในวารดิถีขึ้นปีใหม่ ขออำนาจสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายในสากลโลก จงดลบันดาล ให้ท่านประสบแต่ความสุขเกษมสำราญ และสัมฤทธิ์ผลในสิ่งอันพึงปรารถนาทุกประการ ขอให้ปีใหม่ คิดดี ทำดี และพบเจอแต่สิ่งดี ๆ ตลอดปี และตลอดไป ขออวยชัย ให้มีสุขสมหวัง มีพลังในการต่อสู้ ... แสปีนิวเียร์

ตัวอย่างคำอวยพรวันเกิด

ขออำนาจสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายจงอวยพรวันเกิดให้อาจารย์ประสบ
แต่ความสุข และสัมฤทธิ์ผลในสิ่งอันพึงปรารถนาทุกประการ

สุขสันต์วันเกิดขออำนาจคุณพระศรีรัตนตรัย จงดลบันดาลให้ท่านและ
ครอบครัว มีแต่ความสุขความเจริญ สุขภาพแข็งแรง ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ และภัยอันตราย
ทั้งปวง

สุขสันต์วันเกิดเชกอนนอน ฉันมีพรประเสริฐจะมอบให้ ขออำนาจคุณ
พระศรีรัตนตรัย ค้อมครองให้เธอมีความสุขทุกคืนวัน

ตัวอย่างคำอวยพรวันแม่

เนื่องในโอกาสวันแม่ ลูกขออำนาจสิ่งศักดิ์สิทธิ์จงดลบันดาลให้แม่ของลูก
สุขภาพ สุขใจ คิดหวังสิ่งใดขอให้แม่สมหวังทุกประการ ลูกคนนี้จะเป็่ลูกที่ดีของแม่เสมอ
ไม่มีสิ่งใดมาเทียบความรักที่ลูกมีต่อแม่ได้

รักแม่มาก

ตัวอย่างคำอวยพรวันเกิด

วันเกิดนี้ ขออวยพรให้เด็ก ๆ ทุกคน สุขกายสบายใจ คิดดี ทำดี เป็นศรีแก่
ตนเอง ครอบครัว และประเทศชาติ

ตัวอย่างคำอวยพรวันแห่งความรัก

คนสองคน ใจสองใจ แต่รักเป็นหนึ่งเดียว คนเราเป็นสุขนักเมื่อมีความรัก
ขอให้รักที่เป็นหนึ่งเดียวจงบจบจนนิรันดร์ เพื่อเติมรอยยิ้มให้หัวใจสุขสดใสตราบนานเท่านาน

ตัวอย่างคำอวยพรให้หายเจ็บป่วย

ขอส่งความห่วงใยและความปรารถนาดีจากใจมาอวยพรให้หายป่วยในเร็ววัน
ขอจงมีความสุข สดชื่น และสุขภาพสมบูรณ์แข็งแรงตลอดไป

ที่มา <http://elearning2.utcc.ac.th/officialtcu/ECONTENT/hg001/write/E->

learning%20%E0%B8%84%E0%B8%B3%E0%B8%AD%E0%B8%A7%E0%B8%A2%E
0%B8%9E%E0%B8%A3_Deep.pdf

ใบงานกลุ่ม.....

เรื่อง การเขียนคำอวยพรโอกาสต่าง ๆ

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกเขียนคำอวยพรโอกาสใดก็ได้ ให้เลือกเขียนมา 1 โอกาส โดยใช้
ผังกราฟิกประกอบการเขียน

ผังกราฟิก

แบบทดสอบย่อย
เรื่อง คำอวยพรโอกาสต่าง ๆ

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนคำอวยพรวันเกิด โดยใช้ผังกราฟิกประกอบการเขียน

ผังกราฟิก

ผลการตรวจสอบแผน

.....
.....
.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ.....
(.....)
ตำแหน่ง.....
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

บันทึกผลหลังสอน

ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้พบว่า

.....
.....
.....
.....
.....

ปัญหาที่พบระหว่างเรียนคือ

.....
.....
.....
.....
.....

วิธีแก้ปัญหาคือ

.....
.....
.....
.....

ผลการแก้ปัญหาพบว่า

.....
.....
.....
.....

ข้อเสนอแนะจากการจัดกิจกรรม

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

()

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

แบบประเมินทดสอบย่อยการเขียน

คำชี้แจง : ครูผู้สอนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่นักเรียนแสดงพฤติกรรม

ที่	ชื่อ-สกุล	แบบรายงานสังเกต															รวม 10 คะแนน	สรุป				
		เนื้อหาครบถ้วน			การเลือกใช้ภาษาเหมาะสม			ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์			ภาษาที่ใช้สื่อความหมายชัดเจน			เสร็จทันเวลา				ผ่าน	ไม่ผ่าน			
		2	1	0	2	1	0	2	1	0	2	1	0	2	1	0						
1																						
2																						
3																						
4																						
5																						
6																						
7																						
8																						
9																						
10																						

บันทึกเพิ่มเติม

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เกณฑ์การประเมินทดสอบย่อยการเขียน

รายการประเมิน	2	1	0
เนื้อหาครบถ้วน	เรียงลำดับได้อย่างเหมาะสมสอดคล้องตรงประเด็นมีสารประโยชน์	เรียงลำดับได้อย่างเหมาะสมสอดคล้องตรงประเด็นมีสารประโยชน์บางส่วน	เรียงลำดับได้ไม่เหมาะสม ไม่ตรงประเด็นและไม่มีสารประโยชน์
การเลือกใช้ภาษาเหมาะสม	ใช้ภาษาได้ถูกต้องเหมาะสมตรงตามอักขรวิธี เข้าใจง่ายไม่วกวน	ใช้ภาษาได้ถูกต้องเหมาะสมตรงตามอักขรวิธี แต่วกวนเข้าใจยาก	ใช้ไม่ภาษาถูกต้องเหมาะสมตรงตามอักขรวิธี และวกวนเข้าใจยาก
ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	มีการสร้างสรรค์ผลงานออกมาน่าสนใจแปลกใหม่	มีการสร้างสรรค์ผลงานออกมาน่าสนใจแปลกใหม่ บางส่วน	มีการสร้างสรรค์ผลงานออกมาน่าสนใจและแปลกใหม่
ภาษาที่ใช้สื่อความหมายชัดเจน	เขียนสื่อความหมายได้ชัดเจน ถูกต้องตามหลักการเขียนใช้ภาษาสุภาพ	เขียนสื่อความหมายได้ชัดเจนถูกต้อง บางส่วน	เขียนสื่อความหมายไม่ถูกต้อง ใช้ภาษาไม่ค่อยสุภาพ
เสร็จทันเวลา	เขียนเสร็จทันเวลาสมบูรณ์	เขียนเสร็จทันเวลาแต่ไม่สมบูรณ์	เขียนไม่เสร็จทันเวลา

เกณฑ์การให้คะแนนการประเมินพฤติกรรมกลุ่ม กำหนดไว้ดังนี้

- 2 หมายถึง ดีมาก
 1 หมายถึง ดี
 0 หมายถึง ปรับปรุง

คะแนน	8-10 คะแนน	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน	5-7 คะแนน	หมายถึง	ดี
คะแนน	0-4 คะแนน	หมายถึง	ปรับปรุง

แบบประเมินพฤติกรรมอันพึงประสงค์

คำชี้แจง : ครูผู้สอนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่นักเรียนแสดงพฤติกรรม

ที่	ชื่อ-สกุล	แบบรายงานสังเกต															รวม 15 คะแนน	สรุป																				
		ไม่เรียนรู้			รักความเป็นไทย			มีความซื่อสัตย์			มีจิตสาธารณะ			อยู่อย่างพอเพียง				ผ่าน	ไม่ผ่าน																			
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1																						
1																																						
2																																						
3																																						
4																																						
5																																						
6																																						
7																																						
8																																						
9																																						
10																																						

บันทึกเพิ่มเติม

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เกณฑ์การประเมินพฤติกรรมการอ่านฟังประสงค์

รายการประเมิน	3	2	1
ไม่เรียนรู้	นักเรียนตั้งใจสนใจในการเรียนรู้	นักเรียนตั้งใจสนใจในการเรียนรู้เป็นบางครั้ง	นักเรียนไม่ตั้งใจสนใจในการเรียนรู้
รักความเป็นไทย	นักเรียนสามารถใช้ภาษาในการฟัง ดู พูด อ่าน เขียนได้อย่างถูกต้อง	นักเรียนสามารถใช้ภาษาในการฟัง ดู พูด อ่าน เขียนได้อย่างถูกต้องบางส่วน	นักเรียนไม่สามารถใช้ภาษาในการฟัง ดู พูด อ่าน เขียนได้อย่างถูกต้อง
มีความซื่อสัตย์	นักเรียนสามารถปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายได้ด้วยตนเอง	นักเรียนสามารถปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายได้ด้วยตนเองเป็นบางส่วน	นักเรียนไม่สามารถปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายได้ด้วยตนเอง
มีจิตสาธารณะ	นักเรียนมีความเข้าใจตนเองและผู้อื่น สามารถปรับตัวทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข	นักเรียนมีความเข้าใจตนเองและผู้อื่น สามารถปรับตัวทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขในบางครั้ง	นักเรียนไม่มีความเข้าใจตนเองและผู้อื่น ทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างไม่มีความสุข
อยู่อย่างพอเพียง	นักเรียนรู้จักประหยัด โดยใช้วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ได้อย่างคุ้มค่า	นักเรียนรู้จักประหยัด โดยใช้วัสดุอุปกรณ์บางส่วนได้อย่างคุ้มค่า	นักเรียนไม่รู้จักประหยัด โดยใช้วัสดุอุปกรณ์ไม่คุ้มค่า

เกณฑ์การให้คะแนนการประเมินพฤติกรรมกลุ่ม กำหนดไว้ดังนี้

- 3 หมายถึง ดีมาก
- 2 หมายถึง ดี
- 1 หมายถึง ปรับปรุง

คะแนน 13-15 คะแนน หมายถึง ดีมาก

คะแนน 10-12 คะแนน หมายถึง ดี

คะแนน 1-9 คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

แบบประเมินผลงานนักเรียน

คำชี้แจง : ครูผู้สอนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่นักเรียนแสดงพฤติกรรม

ที่	ชื่อ-สกุล	แบบรายงานสังเกต															สรุป				
		เนื้อหาครบถ้วน			การเลือกเนื้อหาเหมาะสม			การเรียบเรียงเป็นระบบ			มีความคิดสร้างสรรค์			สะอาด สวยงาม			รวม 15 คะแนน	ผ่าน	ไม่ผ่าน		
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1					
1																					
2																					
3																					
4																					
5																					
6																					
7																					
8																					
9																					
10																					

บันทึกเพิ่มเติม

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เกณฑ์การประเมินผลงานนักเรียน

รายการประเมิน	3	2	1
เนื้อหาครบถ้วน	เรียงลำดับได้อย่าง เหมาะสมสอดคล้อง ตรงประเด็น มีสารประโยชน์	เรียงลำดับได้อย่าง เหมาะสมสอดคล้อง ตรงประเด็น มีสารประโยชน์ บางส่วน	เรียงลำดับได้อย่าง เหมาะสมสอดคล้อง แต่ไม่ตรงตรงประเด็น และไม่มีสารประโยชน์
การเลือกใช้ภาษา เหมาะสม	ใช้ภาษาได้ถูกต้อง เหมาะสมตรงตาม อักขรวิธี เข้าใจง่าย ไม่วกวน	ใช้ภาษาได้ถูกต้อง เหมาะสมตรงตาม อักขรวิธี แต่วกวน เข้าใจยาก	ใช้ไม่ภาษาถูกต้อง เหมาะสมตรงตาม อักขรวิธี และวกวน เข้าใจยาก
การเรียบเรียง เป็นระบบ	ไม่มีรอยขีดฆ่าวนวาย ตกแต่งสีเส้นสวยงาม มีเส้นใต้และเส้นขีดชั้น ชัดเจน	ไม่มีรอยขีดฆ่าวนวาย ตกแต่งสีเส้นสวยงาม แต่มีเส้นใต้และเส้น ขีดชั้นไม่ชัดเจน	มีรอยขีดฆ่าวนวาย ขีดเส้นใต้และเส้นขีดชั้น ไม่ชัดเจน
มีความคิดสร้างสรรค์	มีการสร้างสรรค์ ผลงานออกมาอย่าง น่าสนใจ แปลกใหม่	มีการสร้างสรรค์ ผลงานออกมาอย่าง น่าสนใจ แปลกใหม่ บางส่วน	มีการสร้างสรรค์ ผลงานออกมา อย่างไม่น่าสนใจ และแปลกใหม่
สะอาด สวยงาม	งานมีความสะอาด เรียบร้อย ตกแต่ง สวยงาม	งานมีความสะอาด เรียบร้อย ตกแต่ง สวยงามบางส่วน	งานไม่มีความสะอาด เรียบร้อย ตกแต่ง ยังไม่สวยงาม

เกณฑ์การให้คะแนนการประเมินพฤติกรรมกลุ่ม กำหนดไว้ดังนี้

- 3 หมายถึง ดีมาก
- 2 หมายถึง ดี
- 1 หมายถึง ปรับปรุง

คะแนน 13-15 คะแนน หมายถึง ดีมาก

คะแนน 10-12 คะแนน หมายถึง ดี

คะแนน 1-9 คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางสาวปยุตยนุช วงศ์สีดา
วัน เดือน ปีเกิด	28 กรกฎาคม 2534
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	189 หมู่ 10 ตำบลห้วยยาง อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร 47000
ตำแหน่งปัจจุบัน	ครู คศ.1
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนปลาปากวิทยา ตำบลปลาปาก อำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2553	สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล จังหวัดสกลนคร
พ.ศ. 2558	สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี การศึกษบัณฑิต (กศ.บ.) วิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
พ.ศ. 2566	สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2558	รับราชการครู โรงเรียนปลาปากวิทยา ตำบลปลาปาก อำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม